ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة إيڤا دروييشيان

1500 Լ.Ո. 73ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 51 (20215) ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, 11 ՄԱՅԻՍ 1999 10 ԷՋ

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Խորհրդարանի նախագահ Նեպին Պըրրի երեկ ընդունեց Գերմանիոյ խորհրդարանական պատուիրակութիւնը, զոր կը գլխաւորէր արաբեւգերմանական յարաբերութեանց հարցերու յանձնախումբի նախագահ Եոաքիմ Հորսթըր: Ան տեսակցութենէն ետք վերահաստատեց իր երկրին զօրակցութիւնը Լիբանանի եւ թիւ 425 որոշումին:

Պըրրի ապա ընդունեց կրօնքներու միջեւ տիալոկի պապական յանձնաժողովի նախագահ կարտինալ Ժրանսիս Արէնզին, որ յայտնեց, թէ տեսակցութեան ընթացքին քննարկուած է Լիբանանի կարեւոր դերը, իբրեւ իսլամներու եւ քրիստոնեաներու համակեցութեամբ հանչցուած երկիր, «եւ ինչպէս որ պապը կ՚ըսէ, Լիբանան պարզ երկիր մը չէ, այլ՝ առաքելութիւն մը»:

Արէնզի յոյս յայտնեց, որ Լիբանանի իսլամներն ու քրիստոնեաները կը շարունակեն իրենց գոյակցութիւնն ու Լիբանանը միասնաբար վերաշինելու երթը:

Պըրրի երեկ նաեւ ընդունեց Լիբանանի մէջ Վենեզուելլայի դեսպան Նելսոն Վալէրա Կիմենեզը:

ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ, ՍԱՊԸՀ ԵՒ ՍԻՆԻՈՐԱ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԵՑԱՆ

Վճռաբեկ ատեանին մօտ դատախազ Ամին Պունասասար երէկ սկսաւ քաղաքապետութեանց անկախ անտուկի գումարներու հարցին գծով հետաքննութեան ծիրէն ներս նախկին 3 նախարարներու հարցաքննութեան:

Պունասասար երէկ երկարատեւ լուսաբանական հարցաքննութեան ենթարկեց գիւղական ու քաղաքապետութեանց հարցերու նախկին նախարարներ Յակոբ Տեմիրճեանն ու Պասէմ Սապըհը, ապա հարցաքննեց ելեւմուտքի նախկին պետական նախարար Ֆուատ Սինիորան:

Պետութեան հաշուեքննիչ դիւանի այս հարցին մասին ներկայացուցած տեղեկագիրը հաստատած է, որ քաղաքապետութեանց անկախ արտուկին գումարներ մսխուած էին եւ ծախսուած ապօրինի ձեւերով՝ առանց նուապուրդներու, եւ այլ պարագաներու նուապուրդին մասնակցելու իրատունք տրուած էր միայն երկու ընկերութիւններու:

Նշենք, որ Դատական Գերագոյն Խորհուրդի նախագահ Մունիր Հընդիյի եւ ընդհանուր դատախազ Ատնան Ատտումի հրահանգներով լուսանկարիչներու արգիլուեցաւ նկարել նախկին նախարարները՝ հարցաքննութեան նիստերէն առաջ ու ետք: Իսկ նախարարներուն արգիլուած է յայտարարութիւններ կատարել հարցաքննութեանց կամ հետաքննութեան մասին:

Միւս կողմէ, դատական աղբիւրներէ քաղուած տեղեկութեանց համաձայն, դատախազ Պունասասար հետապնդման ու ձերբակալման հրահանգ պիտի արձակէ Լեռնալիբանանի նախկին նահանգապետ Սուհէյլ Եամմութի դէմ, եթէ Եամմութ չընդառաջէ իրեն ուղղուած լուսաբանական հարցաքննութեան հրաւէրին:

ՀՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՀԱՐՑ

Պէյրութի քննիչ դատախազ Ռեմոն Ուէյտաթ, հնութեանց թղթածրարի հետաքննութեան ծիրէն ներս հարցաքննելէ ետք Խալէտ Սիւլէյմանն ու Հիւսէյն Ալատտինը, անոնց դէմ ձերբակալման հրամանագիր հրապարակեց: Ենթակաները հնութեանց վարչութեան հետ գործ ունեցած կապալառուներ են:

Անոնց կալանաւորումով այս հարցին գծով արգելափակեալներուն թիւը կը բարձրանայ ութի:

Ուէյտաթ երէկ նոյն հարցին գծով նաեւ հարցաքննեց վկայ մը:

ԵՈՒԿՈՍԼԱՒԻ ՈՒԺԵՐՈՒ ԿԱՐԳ ՄԸ ՄԻԱՒՈՐՆԵՐ ՔՈՍՈՎՈՅԷՆ ՀԵՌԱՆԱԼՈՒ ՀՐԱՀԱՆԳ ՍՏԱՑԱՆ

Չինաստան երէկ պահանջեց, որ ՕԹԱՆի կողմէ Պելկրատի իր դեսպանատան ռմբակոծումին համար պաշտօնապէս ներողութիւն խնդրուի՝ իր սեփական պայմանները դնելով Քոսովոյի տագնապին վերջ տալու համար ՄԱԿի առնելիր որեւէ քայլի գծով:

Միւս կողմէ, Եուկոսլաւիա երէկ ՄԱԿի արդարադատութեան միջազգային ատեանին դիմեց իր հողամասերուն դէմ ՕԹԱՆեան օդային յարձակումներուն անմիջապէս վերջ տալու պահանջով՝ ըսելով, թէ անոնք ցեղասպանութեան համազօր են:

Չինաստանի արտաքին գործոց նախարար Թանկ Ճիաքսուան «ամերիկեան գլխաւորութեամբ ՕԹԱՆի» չորս կէտերէ բաղկացած պահանջներ ներկայացուց՝ Փեքինի մէջ ամերիկացի դեսպան Ճէյմս Սէսըրի, ինչպէս նաեւ դէպքին շուրջ ամբողջական քննութիւն եւ արդիւնքներու բացայայտում պահանջեց:

Դեսպանատան ռմբակոծումը Չինաստանի մեծ քաղաքներուն մէջ հարիւր հազարաւոր ցայրացած ցուցարարներ մղեց ցոյցերու՝ հակաարեւմտեան հակադարձութեամբ մը, որ վտանգ կը սպառնայ օտար դիւանագիտական անձնակազմերուն եւ արեւմուտքցի օտարահպատակներու:

Սէսըր յաջորդաբար երրորդ օրն ըլլալով դեսպանատան մէջ բանտարկուած մնաց երէկ ցուցարարներու կողմէ, որոնք շիշեր, քարեր եւ *պեթոնի* բեկորներ նետած են դեսպանատան վրայ:

Չիներու մեծ համեմատութիւնը համոզուած է, որ անցեալ Ուրբաթ օրուան յարձակումը մարդասպանութեան դիտումնաւոր արարք մըն էր:

Երեք վոհ եւ 20 վիրաւոր արձանագրուած էր ռմբակոծումին պատճառով:

Քաղաքական առաջին հակադարձութեամբ, Փեքին երէկ առկախեց Ուաշինկթընի հետ վինուորական մարզի փոխանակումները եւ մարդկային իրաւանց մարզին վերաբերող տիալոկը:

Չինաստան ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդին մնայուն հինգ անդամներէն է եւ անոր կօրակցութիւնը կենսական է ՄԱԿի խաղաղարար որեւէ ծրագիրի որդեգրումին համար:

Ռուսիոյ Պալքանեան հարցերու պատասխանատու Վիքթոր Չեռնոմիրտին երէկ Փեքին հասաւ՝ յայտնելով, թէ այցելութիւնը արդէն ծրագրուած էր: Ան մերժեց որեւէ յայտարարութիւն կատարել տագնապին մասին:

Մինչ այդ, Եւրոպական Միութեան առեւտրական հարցերու պատասխանատու Լիոն Պրիթըն յայտնեց, թէ Եւրոպական Յանձնաժողովի դեկավարները այս շաբաթ նախատեսուած Ե. Միութիւն - Չինաստան գերագոյն մակարդակի պիտի չմասնակցին:

Գերմանիոյ վարչապետ Կերհարտ Շրէօտըր, որուն այս շաբթուան Փեքին այցելութիւնը Չինաստանի պահանջով կրճատուած եւ նուազ տարողութիւն ստացած է, երէկ առաջարկեց քննութիւն բանալ դեսպանատան ռմբակոծումին շուրջ:

Կիպրոս երէկ յայտարարեց, թէ «անվերապահօրէն կը դատապարտէ» ՕԹԱՆի կողմէ չինական դեսպանատան ռմբակոծումը:

Իսկ Իտալիոյ նախագահ Օսքար Լուիճի Սքալֆարօ երէկ մտահոգութիւն արտայայտեց ՕԹԱՆեան «սխալներուն» գծով, դժգոհութեան նշաններ ցուցաբերելով վինակցութեան մէջ ամերիկեան տիրապետութեան նկատմամբ:

Ան կը խօսէր Մակեդոնիոյ մայրաքաղաք Սքոփիէի մէջ, ուր նախագահ Քիրօ Կլիկորովի հետ տեսակցութենէ մը ետք, թղթակիցներու յայտնեց, թէ վինակցութիւնը նշանակէ «միասնաբար գործել, նաեւ՝ խորհուրդներ տալ եւ առնել»:

Սքալֆարօ ըսաւ, թէ կը բաժնէ մակեդոնացի ղեկավարներու մտահոգութիւնը, թէ երկրին համայնքային դիւրաբեկ հաւասարակշռութիւնը կը խախտի Քոսովոյէն եկած գաղթականներու մեծ թիւին պատճառով:

Մակեդոնիա շուրջ 240 հազար քոսովոցիներ ընդունած է, ինչ որ իր ծագումով ալպանացի փոքրամասնութեան համեմատութիւնը 30 առ հարիւրի բարձրացուցած է:

Նշենք, որ ՕԹԱՆի կողմէ չինական դեսպանատան ռմբակոծումը ամբողջ Ասիոյ տարածքին հակաՕԹԱՆեան վգացումներուն թափ տուաւ, եւ Չինաստանի կողքին, բողոքի ցոյցեր արձանագրուեցան նաեւ Հոնկ Քոնկի, Թայուանի, Ճափոնի եւ Սինկափուրի մէջ, ինչպէս նաեւ շրջանային շուկաներուն մէջ անկումներ տեղի ունեցան:

Կիրակի օր Մ. Նահանգներու նախագահ Պիլ Քլինթըն իր չին պաշտօնակիցին՝ Ճիանկ Ծեմինի նամակ մը յղած էր՝ ցաւ յայտնելով դեսպանատան ռմբակոծումին համար:

ԵՈՒԿՈՍԼԱՒԻ ՄԻԱՒՈՐՆԵՐ ՔԱՋՈՒԵԼՈՒ ՀՐԱՀԱՆԳ ԿԸ ՍՏԱՆԱՆ

Միւս կողմէ, Եուկոսլաւիոյ պետական «*Թանիւկ*» լրատու գործակալութիւնը երէկ հաղորդեց, որ Եուկոսլաւիոյ բանակային գերագոյն հրամանատարութիւնը երէկ յայտնած է, թէ իր կարգ մը ուժերուն եւ ռատիկաններուն հրահանգած է Քոսովոյէն քաշուիլ:

Բանակին մէկ հաղորդագրութիւնը յայտնած է, թէ նկատի ունենալով, որ Քոսովոյի Ազատագրութեան Բանակին դէմ Քոսովոյի եւ Մեթրոհիայի շրջանին մէջ բանակային գործունէութիւնը աւարտած է, գերագոյն հրամանատարութիւնը հրահանգած է իր կարգ մը միաւորներուն քաշուիլ:

Ըստ հաղորդագրութեան, ուժերը պիտի կրճատուին Մարտ 24ին ՕԹԱՆեան օդային ռմբակոծումներու

Շար.ը՝ էջ 10

ԵՌԱԲԼՈՒԻ ՄԷՋ ՇՈՒՇԻԻ ԱԶԱՏԱԳՐՄԱՆ 7ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻՒ

ԱԻԵԼԻ ՔԱՆ 200 ՆՈՐԱԳԻՐՆԵՐ ՏՈՒԻՆ ԻՐԵՆՑ ԴԱՇՆԱԿՑԱԿԱՆԻ ԵՐԴՈՒՄԸ

ԵՐԵՒԱՆ, 10 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- Շուշիի ազատագրման 7րդ տարեդարձին եւ Յաղթանակի օրուան առիթով, Հ. Յ. Դ.ի ներկայացուցիչներ այցելեցին Եոաբլուր եւ իրենց յարգանքի տուրքը մատուցեցին նահատակներու յիշատակին:

Նոյն առիթով, Սօսէ Մայրիկին գերեզմանին մօտ տեղի ունեցաւ աւելի քան 200 երիտասարդներու երդման արարողութիւնը:

«Շուշիի ազատագրումը ապացուցեց, որ 21րդ դարը կը դիմաւորենք յաղթական: Այս տօնը նկատելով ոգեկոչման օր՝ կուսակցութեան շարքերը ընդունողները պէտք է գիտակցին, որ անհրաժեշտութեան պարագային պիտի զինուորագրուին հայրենիքի պաշտպանութեան համար», երիտասարդ երդուեալներուն ուղղած իր խօսքին մէջ ըսաւ Հ. Յ. Դ. Հայաստանի Գերագոյն Մարմինի անդամ Արտաշէս Շահպազեան:

Հ. Յ. Դ. Բիւրոյի ներկայացուցիչ Բեհօ Թոնդեան նորագիրներուն ներկայացուց այն պարտաւորութիւնները, որոնց պէտք է գիտակցի իւրաքանչիւր դաշնակցական:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԸ ԱՅՍՕՐ ԵՐԵՒԱՆ ԿԸ ԺԱՄԱՆԷ

ԵՐԵՒԱՆ, 10 (ՆՈՅԵԱՆ ՏԱՊԱՆ) - Յունաստանի նախագահ Քոնսթանթինոս Սթեֆանոփուլոսի գլխաւորած պատուիրակութիւնը այսօր Հայաստան պիտի ժամանէ:

Նախագահ Սթեֆանոփուլոս հանդիպումներ պիտի ունենայ նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեանի, Ամենայն Հայոց Գարեգին Ա. կաթողիկոսին եւ Ազգային ժողովի նախագահ Խոսրով Յարութիւնեանի հետ: Տեղի պիտի ունենան նաեւ հայ-յունական բանակցութիւններ: Կր նախատեսուի համաձայնագիրներու ստորագրում:

Յոյն նախագահը պիտի մասնակցի Երեւանի Պետական համալսարանի գրադարանի յունական սրահի բացման արարողութեան: Անոր պիտի չնորհուի տոքթորայի պատուաւոր աստիճան:

Սթեֆանոփուլոս պիտի այցելէ Էջմիածին, Մատենադարան եւ Մխիթեռնակաբերդ, ուր ծաղկեպսակ պիտի գետեղէ Մեծ Եղեռնի զոհերու յիշատակին:

Նախագահին կ՚ուղեկցին յոյն գործարարներ, որոնք հանդիպումներ պիտի ունենան իրենց հայ գործընկերներուն հետ:

ԱԶԱՏ ԱՐՁԱԿԵԼ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆՏԱՐԿԵԱԼՆԵՐԸ

ԿՐ ՊԱՀԱՆՋԷ ՀԱՄՄԱՍԻ ՂԵԿԱՎԱՐԸ

ԿԱԶԱ, 10 (ՌՈՅԹԵՐՋ).- Մարդկային իրաւանց պաշտպան պաղեստինեան շարժում մը Երկուշաբթի օր ամբաստանեց պաղեստինեան իշխանութիւնը՝ դիտել տալով, որ անիկա քաղաքական դերդպատճառներէ մղուած իսլամական կուսակցութիւններու հետեւորդներ կը ձերբակալէ:

Քաղաքական բնոյթի ձերբակալութիւնները կամայական են եւ մարդկային իրաւանց բռնաբարում կը նկատուին, ըսաւ շարժումին գլխաւոր պատասխանատուներէն Խալիլ Ապու Շամմալա: Ան աւելցուց, որ պաղեստինեան իշխանութիւնը մօտաւորապէս 180 քաղաքական բանտարկեալներ կը պահէ կապայի եւ Այսրյորդանանի բանտերուն մէջ: Ապու Շամմալա ըսաւ նաեւ, որ այդ բանտարկեալներուն մասին տեղեկութիւն քաղելն ալ դժուար է:

Համասի ղեկավար Իսմայիլ Հանիա, իր կարգին, պաղեստինեան իշխանութենէն պահանջեց ազատ արձակել քաղաքական բանտարկեալները:

ՇՈՒՇԻԻ ԱԶԱՏԱԳՐՄԱՆ 7ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻՒՆ

ԼՂՀԻ ՄԷՋ՝ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ - ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԻՍՏ

ԵՐԵՒԱՆ, 10 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան Ազգային ժողովին մէջ 8 Մայիսին տեղի ունեցաւ կառավարութեան եւ խորհրդարանի միացեալ նիստ, Շուշիի ազատագրման 7րդ տարեդարձին եւ ԼՂՀի Բանակի օրուան առիթով:

Խօսք առին ԼՂՀի նախագահ Արկադի Ղուկասեան, Ազգային ժողովի նախագահ Օլէկ Եսայեան, Արցախի թեմի առաջնորդ Պարգեւ եպս. Մարտիրոսեան եւ պատերազմէն վերապրողներ:

Այնուհետեւ կարգ մը վինուորներ պարգեւատրուեցան «Մարտական Խաչ» առաջին եւ երկրորդ աստիճանի շքանշաններով, ինչպէս նաեւ «Արիութեան Համար» եւ «Շուշիի Ազատագրման Համար» մետալներով:

Տօնակատարութիւնը շարունակուեցաւ 9 Մայիսին Շուշիի եւ Սուրփանակերտի մէջ, ուր գործադրուեցան գեղարուեստական յայտագիրներ:

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՏԱԳՆԱՊ

ԱԼԵՍԿԵՐՈՎ ԿԸ ԽՆԴՐԷ ԻՐԱՆԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Ազրպէյճանի խորհրդարանի նախագահ Մուրթուզ Ալեսկերով Թեհրանի կոչ ուղղած է՝ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին լուծման ձիգերուն օժանդակելու:

Իրանցի լրագրողներու հետ հանդիպումի մը ընթացքին, Ալեսկերով ըսած է, որ Իրան յաճախ յայտարարած է, թէ կօրավիգ կը կանգնի Ազրպէյճանի հողային ամբողջականութեան, սակայն ոչ մէկ առաջարկ կատարած է երկու դրացի երկիրներու՝ Հայաստանի եւ Ազրպէյճանի միջեւ, տագնապը լուծելու համար:

Իրանեւ-ազրպէյճանական տնտեսական կապերուն մասին խօսելով՝ Ալեսկերով ըսած է, որ Թեհրան եւ Պաքու այս գծով լաւ կապեր ունին եւ նշած, որ Իրան միշտ մարդասիրական օժանդակութիւն առաքած է ապերի գաղթականներու եւ Նախիջեւանի բնակիչներուն:

Ազրպէյճանի խորհրդարանի նախագահը սակայն քննադատած է երկու երկիրներուն միջեւ խորհրդարանական մակարդակի յարաբերութիւնները՝ շեշտելով վանունք բարելաւելու անհրաժեշտութիւնը: Ան յոյս յայտնած է, որ երկու երկիրներուն լրատու աղբիւրները կ՚օժանդակեն Թեհրան - Պաքու յարաբերութիւններուն:

(ԻՐՆԱ)

ՃԱՇԱՐԱՆ

YILDIZLAR

•Յարգոյ իր յաճախորդները կ՚ընդունի ամէն օր նորաբաց իր ճաշարանին մէջ:
•Լիբանանեան համադամ ճաշեր եւ ընտիր ու առատ աղանդեր:
•40 երկար տարիներու փորձառութիւն:

ՎԵՐՏԷՕՆ, ԱՅՆ ԷԼ - ԹԻՆԻ, LEGENT ՊԱՆԴՈԿԻՆ ՄԷՋ,
ՀԵՌ. 01-814100, 01-814101 եւ 01-814102:

PLAN MedNet

•Յարմարագոյն գիներ
•Լաւագոյն պայմաններ
•Վճարման դիւրութիւններ

EXPRESS INSURANCE COMPANY

Մանրամասնութեանց համար դիմել 01-250999 թիւին,
Տորա, Սանթըր Տտեեան, 2րդ յարկ

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ ԱՅՑԵԼԵՑ ՆԱԽԱԳԱՀ ԼԱՀՈՒՏԻ

Հանրապետութեան նախագահ կօր. Էմիլ Լահուտ երէկ ընդունեց գերմանական խորհրդարանական պատուիրակութիւնը, որուն հետ քննարկեց Լիբանանի տրամադրուելիք անհրաժեշտ օժանդակութիւնները՝ Շթութկարթի Եւրոպա - Միջերկրականեան երկիրներ խորհրդաժողովի տուած որոշումներուն լոյսին տակ:

«Նախագահ Լահուտ պատուիրակութեան վերահաստատեց Լիբանանի յանձնառութիւնը հեռացնելու արդար եւ ամբողջական խաղաղութիւն, իր հողերէն ու Կոլանէն իսրայէլեան ուժերու հեռացումէն ետք», ըսին Պասպտայի պալատի աղբիւրները: Անոնք աւելցուցին, որ ներքին բեմին անդրադառնալով՝ նախագահը պատուիրակութեան փոխանցած է իշխանութեան հրապարակայնութիւնն ու դրամական վիճակի բարեփոխման վճռակամութիւնը՝ որ կ'արտայայտուի այս նպատակին համար հնգամեայ ծրագիրի պատրաստութեամբ:

Հանրապետութեան նախագահը նաեւ ընդունեց ելեւմուտքի եւ պետական պիւտճէի խորհրդարանական յանձնախումբի նախագահ Խալիլ Հըրաուին, Քուպայի դեսպան Ռոպերթօ Պլանքօ Տոմինիկէսը, երեսփոխան Ամմար Մուսաուին, փաստաբան Էմիլ Ռահմէն ու կրօնաներուն միջեւ տիալոգի պապական յանձնաժողովի նախագահ կարտինալ Ֆրանսիս Արէնսին, որուն կ'ընկերակցէին եպիսկոպոսներ:

Նախագահ Լահուտ երեսփոխան Ամմար Մուսաուիի եւ նախկին երեսփոխան Մոհամէտ Պըրժաուիի հետ քննարկեց դիմադրութեան նահատակներու ընտանիքներուն օժանդակութիւն տրամադրելու միջոցները, ապա ընդունեց խորհրդարանի նախկին նախագահ Հիւսէյն Հիւսէյնին:

•ՄԱՄԼՈՅ սենտիքայի նախագահ Մոհամէտ Պաալպէքի շնորհակալութիւն յայտնեց նախագահին, մամլոյ նահատակներու օրուան սենտիքայի կազմակերպած ընդունելութեան վարչապետ Սելիմ Հրսը իբրեւ իր ներկայացուցիչը առաքելուն համար:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

•Արամ Քիլէճեանի մահուան առիթով, Մարօ Թոնդեան 25,000 լ. ո. «Զուարթնոց» կեդրոնին:

•Նոյն առիթով, տեր եւ տիկին Ժիրայր Հատիտեան 50 ամ. տոլար, տեր եւ տիկին Շմաւոն Քէլէշեան 50,000 լ. ո. Լ. Ս. Խաչի «Ա. Պուլղուրճեան» ընկերաբժշկական կեդրոնին:

ՕԱԽՈՒ ԳՈՐՕԱՏԵՂԻ

•Պուրճ Համուտ - Տորա, ծովեզերեայ շրջանին մէջ, 234 քառ. մեթր տարածութեամբ, Ա. յարկ, յարմար առեւտրական գործառնութեան կամ մթերանոցի, մեկ ճեռաձայնի գիծ: Մանրամասնութեանց համար դիմել ճեռ. 01-387051:

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Քնար Հաճաքեան
Տէր եւ տիկին Վագգէն Հաճաքեան եւ գաւակը
Տիկին Մարի Հաճաքեան
Տէր եւ տիկին Յակոբ Օհաննէսեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Եղիշէ Հաճաքեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Փօլ Պահչէճեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Արա Հաճաքեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Վաչէ Հաճաքեան եւ դուստրը
Տեմիրճեան ընտանիք
Ճղռլեան ընտանիք
Յարութիւնեան ընտանիք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, հօրեղբօր եւ հարագատին՝

ԼՈՒԹՖԻԿ ՀԱՃԱՔԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ Պէյրութ, 1930ին)

մահը, որ պատահեցաւ Երկուշաբթի, 10 Մայիս 1999, առաւօտեան ժամը 9:00ին, յետ կարճատեւ հիւանդութեան:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը կատարուեցաւ նոյն օրը, կէսօրէ ետք ժամը 4:00ին, Նոր Մարաշի Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Պուրճ Համուտի Ագգային գերեզմանատունը:

•Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մաճազդ:

•Ցաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, Տըքուանէ, Սլաւ թաղ, ճեռ. 03-532262:

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Մարալ Գուշագճեան եւ դուստրը՝ Հուրիկ
Տիկին Մանուշակ Գուշագճեան եւ գաւակը՝ Պետրոս
Տէր եւ տիկին Վաչէ եւ Շողիկ Որբերեան
Տէր եւ տիկին Յակոբ եւ Անի Փանոսեան եւ գաւակունք
Վանայեան ընտանիք
Գէորգեան ընտանիք
Ապաճեան ընտանիք
Գամպէրեան ընտանիք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, գաւկին, եղբօր եւ հարագատին՝

ԴՈԿՏ. ՄԱՐՏԻՐՈՍ ԳՈՒՇԱԳՃԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ Մուսա Լեռ, 1926ին)

անակնկալ մահը, որ պատահեցաւ Կիրակի, 9 Մայիս 1999, իր բնակարանին մէջ, Այնճար:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի Հոգեքաշաթի, 12 Մայիս, կէսօրէ ետք ժամը 3:00ին, Այնճարի Ս. Պօղոս եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Այնճարի Ագգային գերեզմանատունը:

•Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մաճազդ:

•Ցաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, Այնճար:

ԳԼՐՄ ՀԸՍԻ ՅԱՆՁՆԵՑ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ԲԱՐԵԼԱՒՄԱՆ ՀՆԳԱՄԵԱՅ ԾՐԱԳԻՐԻՆ ՆԱԽԱԳԻԾԸ

Վարչապետ Սելիմ Հրսը երէկ երեկոյեան ելեւմուտքի նախարար Ժորժ Գրրմէն ստացաւ դրամական վիճակի բարելաւման հրնգամեայ ծրագիրին նախագիծը, որ պիտի քննարկուի դրամական ու տնտեսական հարցերու հետապրնդման նախարարական յանձնախումբի Ուրբաթ օրեան ժողովին:

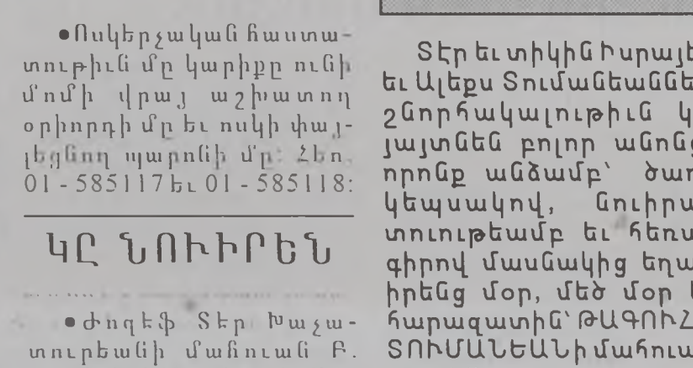
Միւս կողմէ, Հրսը յայտնեց, որ ապապետականացման օրինագիծը պիտի ներկայացուի կառավարութեան այս չարթուան ժողովին: Ան նաեւ ըսաւ, որ տակաւին չէ ստացած դեղորայքի թղթածրարին չուրջ պետական մարմիններու կատարած քննութեան արդիւնքներուն մասին տեղեկագիրը, եւ յաւստեց, որ ոչ մէկ տեղեկութիւն ստացած է Լեւնայիբանանի նախկին նահանգապետ Մոհամէտ Սուհէյլ Եամմութի պէյրութ վերադարձած ըլլալուն մասին:

Հրսը յայտնեց, որ Քուէյթ իր պաշտօնական այցելութեան թուականը ճշդած է եւ անիկա տեղի պիտի ունենայ Մայիս 22էն 24:

Վարչապետը այս հարցերը քննարկած էր երէկ իրեն այցելած երեսփոխաններուն հետ:

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ
ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ
ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Վարչապետ Հրս երէկ ընդունեց գերմանական խորհրդարանական պատուիրակութիւնը, որուն

նախագահը՝ Եոաքիմ Հորսթըր, յայտնեց, թէ պատուիրակութեան այցելութեան հիմնական նպատակն է տեղեկանալ Լիբանանի մէջ կատարուած փոփոխութիւններուն, մասնաւորապէս արտաքին քաղաքականութեան բնագաւառին ու Եւրոպական Համայնքին հետ յարաբերութեանց ծիրէն ներս: Ան հաստատեց, որ այս յարաբերութիւններու մէկ փոփոխութիւն կրած են եւ ասոր ապացոյցը Շթութկարթի խորհրդաժողովի յաջողութիւնն է:

Գերմանացի պաշտօնատարը նաեւ ըսաւ, որ իր կառավարութիւնն ու Եւրոպական Համայնքը կը քննարկեն միջերկրականեան երկիրներուն հետ տրուելիք առեւտրական յարաբերութիւններու բարելաւման ծրագիրները: «Կայ նաեւ ծրագիր մը, որմէ չատ պիտի օգտուի Լիբանան: Անիկա կը վերաբերի պետական վարչամեքենայի բարեկարգումին համար օժանդակութեան ներդրումներուն առողջ հիմերու պատրաստութեան», աւելցուց ան:

Շար.ը էջ 10

ՎԱՐՁՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

•Անթիլիասի շրջանին մէջ: Դիմել ճեռ. 01-262551:

ՎԱՐՁՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ (ԿԱՀԱՒՈՐՈՒԱԾ)

•Մըզհեռի մէջ, 2 ննջասենեակ, զոյգ հիւրասրահ եւ ճաշարան: Հեռ. 03-253423:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

•Տէր եւ տիկին Սերոբ եւ Կրէյս Արսլանեաններու երկրորդ մանչ զաւակով մը բախտաւորելուն առիթով, տէր եւ տիկին Արամ եւ Զուարթ Արսլանեան կ'ընեն հետեւեալ նուիրատուութիւնները.- 50,000 լ.ո. ԼՕխի Հայաշէնի մասնաճիւղին, 50,000 լ.ո. Հայաշէնի Ս. Յովհաննու Կարապետ եկեղեցւոյ եւ 50,000 լ.ո. Հ. Յ. Դ. «Ռոստոմ» ակումբին:

ԿՈՒԶՈՒԻՆ

•Ոսկերչական հաստատութիւն մը կարիքը ունի մոմի վրայ աշխատող օրիորդի մը եւ ոսկի փայլեցնող պարոնի մը: Հեռ. 01-585117 եւ 01-585118:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

•Ժոզեֆ Տէր Խաչատուրեանի մահուան Բ. տարելիցին առիթով, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Տէր եւ տիկին Եռվէք Տէր Խաչատուրեան 30,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Րաֆֆի Տէր Խաչատուրեան 20,000 լ.ո., տիկին Ռոզա Շահապեան 20,000 լ.ո., տիկին Անի Զարիըտեան եւ զաւակուն 20$, տէր եւ տիկին Սարգիս Շահապեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Փեթի Քայխէլ 10,000 լ.ո. եւ տէր եւ տիկին Փօլին Ն քքաշեան 5,000 լ.ո.:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԱՄՆԱՃԻՒՂ

ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ Բ. ՆԻՍՏ

Տեղի պիտի ունենայ Ուրբաթ, 14 Մայիս 1999, երեկոյեան ժամը 8:00ին, «Աղբալեան» ակումբի «Սերժ Թովմասեան» սրահին մէջ:

•*Ժամը 9:00ին ներկաներու թիւը մեծամասնութիւն պիտի ընկատուի:*

365 ՕՐԵՐԷՆ ՕՐ ՄԸ՝ ՔԱՀՀԻ ՏԵՐԱՆՈՑԻՆ

Սոյն ձեռնարկին հետեւեալ ազգայիները կը ստանձնեն օրուան մը ճաշի ծախսը՝
300 ամ. տոլար:
Տէր եւ տիկին Սարգիս եւ Յասմիկ Գոլանճեան իրենց ծնողաց յիշատակին՝ 11 Մայիս:

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Միխթարեան վանքի հայրերը հաճոյքով կը ծանուցանեն, թէ Կիրակի, 16 Մայիս 1999ին, ՏԱՐԵԿԱՆ ՈՒԽՏԻ ՕՐ Է ՍՐԲՈՒՀԻ ՌԻԹԱՑԻ:

Ձայնաւոր Սուրբ պատարագը պիտի մատուցուի կէսօրէ ետք ժամը 5:00ին, Ռաուտայի ուիտատեղիին մէջ:

Պիտի կատարուի ՎԱՐԴԵՐՈՒ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՆՇԽԱՐՀԱՄԲՈՅՐ:

Կը պատարագէ եւ կը քարոզէ՝
ՀԱՅՐ ԳՐԻԳՈՐԻՍ ՎՐԴ. ՍԵՐԷՆԵԱՆ

ԴԻՒԱՆ ՈՒԽՏԱՒԵՂԻՒ

ԿՈՒԶՈՒԻՆ

•Պուրճ Համուտի մարզադաշտին մօտ: 62 քառ. մեթր տարածութիւն, 2 ցուցափեղկ: Ամսական վարձք 400 տոլար: Հեռ. 03-445676:

ՎԱՐՁՈՒ ԽԱՆՈՒԹ

•Պուրճ Համուտի մարզադաշտին մօտ: 62 քառ. մեթր տարածութիւն, 2 ցուցափեղկ: Ամսական վարձք 400 տոլար: Հեռ. 03-445676:

ՎԱՐՁՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆՆԵՐ

•Միխթարեան հայրերու շէնքեր, Պուրճ Համուտ - Պիքֆայա: Հեռ. 03 / 753313:

ԾԱԽՈՒ ՀՈՂ

•Այնճարի մէջ, 2րդ փողոց, աջին, 400 քառ. մեթր տարածութիւն: Հեռ. 08-621717:

ՎԱՐՁՈՒ ԽԱՆՈՒԹ

•Պուրճ Համուտի մարզադաշտին մօտ: 62 քառ. մեթր տարածութիւն, 2 ցուցափեղկ: Ամսական վարձք 400 տոլար: Հեռ. 03-445676:

ԲԱԽՏԱՒՈՐՈՒԱԾ

Տէր եւ տիկին
Վաչէ եւ Շաղիկ
Պոյաճեան

բախտաւորուած են
երկրորդ աղջիկ
զաւակով

ԼԻԼԻԹ

8 Մայիս 1999
Մոնրէալ

ԲԱԽՏԱՒՈՐՈՒԱԾ

Տէր եւ տիկին
Թորոս եւ Անի
Պապիկեան

բախտաւորուած են
երկրորդ մանչ զաւակով՝

ՍԵՒԱԿ

29 Ապրիլ 1999
Մոնրէալ

ՏԷՏԷԵԱՆ ՋԱՐՄԱՆՔ ԿԸ ՅԱՅՏՆԷ

Երեսփոխան Աբրահամ Տէտէեան հաղորդագրութեամբ մը զարմանք յայտնեց Նահատակաց տօնին առիթով Նահատակաց հրապարակին վրայ Հինգշաբթի, 6 Մայիսին կայացած հանդիսութեան մէկայն քանի մը տասնեակ քաղաքացիներու ներկայութեան, հանդիսութենէն իշխանութեան 3 պետերուն բացակայութեան եւ արտասանուող խօսքերուն ընթացքին «դահիճ»ին անունը չյիշուելուն համար:

Տէտէեան նկատել տուաւ, թէ ինք կը ցանկար, որ հանդիսութեան ներկայ գտնուէին իշխանութեան 3 պետերը՝ փոխանակ ներկայացուցիչներ առաքելու:

Երեսփոխանը նշեց, որ մինչ անցեալ տարուան հանդիսութեան հազարաւոր քաղաքացիներ ներկայ գտնուեցան, այս տարուան հանդիսութեան միայն քանի մը տասնեակ հոգի ներկայ էին, հակառակ անոր որ հանգրուանը կը պահանջէ խիտ շարքեր՝ նկատի ունենալով թուրանական - սիոնական հին - նոր դաշինքը:

Տէտէեան նաեւ ընդգծեց, որ հանդիսութեան բոլոր խօսք առնողները չյիշեցին «դահիճ»ին անունը:

ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԵԹՈՎՊԻԱ - ԷՐԻԹՐԷԱ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԴԱԴՐԵՑՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐՈՒՆ

Ինչպէս ծանօթ է, երկար ամիսներէ ի վեր բուռն պատերազմ տեղի կ'ունենայ Եթովպիոյ եւ Էրիթրէայի միջեւ: Ափրիկեան այս երկու երկիրներու պատրիարքները օրին դիմեցին Արամ Ա. կաթողիկոսին, որպէսզի Եկեղեցիներու Համաշխարհային Խորհուրդի ձամբով միջամտութիւն մը կատարուի դադրեցնելու համար այս երկու դրացի երկիրներուն միջեւ տեղի ունեցող պատերազմը: Այս գծով Էրիթրէայի պատրիարքը նաեւ Անթիլիաս այցելեց մի քանի ամիսներ առաջ եւ հանդիպում ունեցաւ վեհափառին հետ:

Արամ Ա. կաթողիկոսի կատարած աշխատանքներուն իբրեւ արդիւնք, Եկեղեցիներու Համաշխարհային Խորհուրդը երկու հակամարտ կողմերուն համաձայնութեամբ պիտի փորձէ հաշտարար դեր մը խաղալ: Զորս հոգիներէ բաղկացած յանձնախումբ մը, գլխաւորութեամբ Եկեղեցիներու Համաշխարհային Խորհուրդի միջազգային հարցերու բաժանմունքի տնօրէնին, պիտի այցելէ նախ Ասմարա, Էրիթրէայի մայրաքաղաքը, եւ ապա Ատիս Ապեպա, Եթովպիոյ մայրաքաղաքը, հանդիպումներ ունենալու համար քաղաքական ու կրօնական պատասխանատուներու հետ:

Սոյն հաշտարար յանձնախումբին վեհափառ հայրապետին տնօրինութեամբ մաս պիտի կազմէ նաեւ կաթողիկոսարանի միջեկեղեցական բաժանմունքի վարիչ Նարեկ Ծ. վրդ. Ալեքսէկեան:

Հաշտարար յանձնախումբը Էրիթրէա մեկնեցաւ Կիրակի, 9 Մայիսին:

ԱՐՑԱԽԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

•Րաֆֆի Գազճեանի ընդ Նայիրի Սրապեանի ամուսնութեան առիթով,
Տէր եւ տիկին Արա Արծրունի 30,000 լ. ո.
•Ժոզեֆ Տէր Խաչատուրեանի մահուան Բ. տարելիցին առիթով,
Տիկին Արաքսի Տէր Խաչատուրեան 30,000 լ.ո.
•Նոյն առիթով, տէր եւ տիկին մեթր Բիւզանդ Պասթաճեան 30,000 լ.ո.
•Ցարութիւն Հալէպլեանի մահուան քառասունքին առիթով,
Սուրէն Անթոյեան եւ ընտանիք 25,000 լ.ո.:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՖՈՆՏԻՆ

•Տէր եւ տիկին Սերոբ եւ Կրէյս Արսլանեաններու 2րդ մանչ զաւակով մը բախտաւորուելուն առիթով,
Տէր եւ տիկին Արամ եւ Զուարթ Արսլանեան 50,000 լ. ո.

ՀԱՅՇԱՐ - ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՀԱՅ ԱՐՀԵՍՏԱՒՈՐՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԻՒՆ (ՃԱՐՏԱՐԱԳԷՏՆԵՐ ԵՒ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՆԵՐ)

ՀԵՐԹԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

ԶՐՈՅՑ
ԴՈԿՏ. ՊՈՒԹՐՈՍ ԼԱՊԱՃԻԻ ՀԵՏ
(Փոխ նախագահ Զարգացման եւ Վերաշինութեան Խորհուրդի, C.D.R.)

Նիւթ՝ C.D.R.Ի ԻՐԱԳՈՐԾՈՒՄՆԵՐԸ ԵՒ ԱՊԱԳԱՅԻ ՀԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐԸ

Տեղի կ'ունենայ Հինգշաբթի, 13 Մայիս 1999, երեկոյեան ճիշդ ժամը 8:00ին, *«Կարտըն Թաուըր»* պանդոկին մէջ, Անթիլիաս:

ՀԱՅՃԱՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Լ. Ո. ԽԱՉԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒՀԻՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

20 տարիքը բոլորած ես, կը սիրե՞ս երեխաները, կ'ուզե՞ս ամրան արձակուրդիդ ընթացքին՝ 3 շաբաթ, օգտակար ըլլալ Լ. Ո. Խաչի կազդուրման կայանին՝ փոխարէնը ձեռք ձգելով փորձառութիւն եւ ստանալով նիւթական հատուցում:

Մանրամասնութեանց համար դիմել Լ. Ո. Խաչի Շրջանային վարչութեան գրասենեակ՝ հեռաձայնելով 01-253793 թիւին:

Լ. Ո. ԽԱՉԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԻՍՐԱՅԵԼԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՓՈԽԱԴԱՐՁ ՑԵԽԱՐՁԱԿՈՒՄՆԵՐԸ ԹԱՓ ԿԸ ՍՏԱՆԱՆ

Իսրայէլի ընտրութիւններէն մէկ շաբաթ առաջ ընտրապայքարն ու փոխադարձ ցեխարձակումները թափ ստացած են հրէական պետութեան սահմաններէն ներս: Մեկնաբաններ դիտել կու տան, որ Իսրայէլի նորագոյն պատմութեան ամէնէն աղտոտ ընտրապայքարն է այս տարուանը:

Նեթանիահու. դժուար ընտրապայքար մը

Այսրյորդանանի եւ Կազայի հրէական բնակեցման վայրերու դեկավար մը երէկ ամբաստանեց Աշխատաւորական դեկավար եւ Պենիամին Նեթանիահուի գլխաւոր մրցակից Էհուտ Պարաքը՝ դիտել տալով, որ ան կը ծրագրէ «մաքրագործումի» ենթարկել բնակեցման վայրերու հրեաները, եթէ յաղթանակ ապահովէ յառաջիկայ Երկուշաբթի օր կայանալիք ընտրութիւններուն: Փինհաս Ուոլլըրշթայն դիտել տուաւ, որ մաքրագործում անպայման սպանութիւն եւ բռնարարում չի նշանակեր, բայցեւայնպէս չրջանները հրեաներէ պարպել կը նշանակէ:

Պարաք, որ ըստ հարցախոյգներուն արդիւնքներուն, քանի մը կէտի առաւելութիւն կ'արձանագրէ Նեթանիահուի դիմաց, քանիցս յայտարարած է, որ եթէ վարչապետ ընտրուի, պիտի պահէ Այսրյորդանանի եւ Կազայի հրէական բնակեցման մեծ վայրերը: Անոր խօսքերը ենթադրել կու տան, որ Պարաք կրնայ փակել աւելի փոքր տարածութիւն ունեցող եւ երկրորդական կարեւորութիւն ունեցող վայրերը:

Նեթանիահու «անպատշաճ» որակեց Ուոլլըրշթայնի յայտարարութիւնը, մինչ Պարաքի կուսակցութիւնը դատապարտեց անոր խօսքերը: Աշխատաւորական կուսակցութիւնն ու անոր դաշնակցող չարժումները դիտել տուին, որ այսպիսի յայտարարութիւններ ցոյց կու տան, թէ Նեթանիահուի ճակատը դժուարութիւններու մատնուած է՝ Պարաքի յառաջխաղացքին յոյսին տակ: Եթէ կրապարակուած հարցախոյգի մը արդիւնքները ցոյց տուին, որ Պարաք ոեթ կէտի առաւելութիւն ունի: Հաճառակ այս առաւելութեան, սակայն, թեկնածուներէն ոեւէ մէկը պիտի չկարենայ ապահովել պահանջուած մեծամասնութիւնը առաջին փուլին: Կը նախատեսուի, որ Պարաք եւ Նեթանիահու ճակատին երկրորդ փուլին, որ տեղի պիտի ունենայ 1 Յունիսին:

Նեթանիահուի եւ Պարաքի կողքին երրորդ թեկնածուն կը նկատուի կեդրոնի կուսակցութեան դեկավար եւ պաշտպանութեան նախկին նախարար Իցհաք Մորտեխայ, որ թէեւ նոյնքան մեծ ժողովրդականութիւն չի վայելեր, բայցեւայնպէս որոշած է չարունակել ընտրապայքարը: Հարցախոյգները կը նախատեսեն, որ Մորտեխայ քուէներուն 12 առ հարիւրը պիտի ապահովէ առաջին փուլին: Եթէ Մորտեխայ Մայիս 17էն առաջ քաշէ վարչապետի իր թեկնածութիւնը, Պարաք կրնայ օգտուիլ անոր հետեւորդներուն քուէներէն եւ մինչեւ իսկ առաջին փուլէն յաղթանակ ապահովել: Պարաքի ի նպաստ կրնայ ըլլալ նաեւ արար իսրայէլացի Ագմի Պշարայի հեռանալը ընտրապայքարէն: Պշարա մօտաւորապէս երկու առ հարիւրի գօրակցութիւնը կը վայելէ: Այս բոլոր երեւոյթները կր մտահոգեն Նեթանիահուն եւ անոր ճակատը, որոնք պիտի նախընտրեն երկրորդ փուլին ընտրապայքար մղել Պարաքի եւ անոր դաշնակիցներուն դէմ:

(ՌՈՅԹԵՐ)

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐՈՒՍԱղԷՄԻ ՄԻՋ

ԻՍՐԱՅԷԼ ԿԸ ՀՐԱՀԱՆԳԷ ՊԱԿԻ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐՈՒՆ ՓԱԿՈՒՄԸ

ԵՐՈՒՍԱղԷՄ, 10 (ՌՈՅԹԵՐՋ).- Իսրայէլ Երկուշաբթի օր հրահանգեց փակումը Երուսաղէմի մէջ ՊԱԿի գրասենեակներուն՝ պաղեստինցիներու հետ մետասաներորդ պահուն բանակցութիւններու ձախողութենէն ետք:

Իսրայէլի հանրային ապահովութեան նախարար Աւիկտոր Քահալանի պաղեստինցիներուն 24 պայմանաժամ տուաւ գրասենեակները փակելու, այլապէս իսրայէլացիները իրենք պիտի փակեն վանունք:

Իսրայէլ Կիրակի օր մինչեւ ժամը եօթը պայմանաժամ տուած էր պաղեստինցիներուն, որպէսզի փակեն «Արեւելքի Տունը», այլապէս սպառնացած էր ինք փակել վերջին վայրկեանին, սակայն Իսրայէլի կառավարութիւնը որոշեց շարունակել հարցին քննարկումը եւ պահանջեց, որ պաղեստինցիները իրե՛նք փակեն գրասենեակները:

Իսրայէլ պաղեստինեան իշխանութեան արգիլած է քաղաքական գործունէութիւն տանիլ Արեւելեան Երուսաղէմի մէջ: Իսրայէլ համոզուած է, որ ՊԱԿի կեդրոնատեղին՝ «Արեւելքի Տունը», այդպիսի աշխատանք կը տանի, յատկապէս օտար դեսպաններ եւ բարձրաստիճան պաշտօնատարներ հոն ընդունելով: Պաղեստինեան իշխանութիւնը կը հերքէ, որ կը խախտէ համաձայնագիրները եւ քաղաքական գործունէութեան կեդրոն կը դարձնէ ՊԱԿի գրասենեակները:

Պաղեստինցի պաշտօնատարներ Իսրայէլի առաջարկած են փակելու փոխարէն գրասենեակները Այսրյորդանան փոխադրել: Պաղեստինցի օրէնսդիր Ապտէլ Քատար ըսաւ, որ եթէ Իսրայէլ բռնի ուժով մտնէ «Արեւելքի Տունը», պաղեստինեան ընդդիմութեան դիմաց պիտի գըտնէ ինքզինք:

Իսրայէլացի մեկնաբաններ, իրենց կարգին, դիտել տուին, որ Նեթանիահուի սեղմ դահլիճին նախարարները պէտք է որոշեն, թէ պաղեստինցիներու հետ վինեալ ճակատում մը որքա՛ն քուէ պիտի ապահովէ Նեթանիահուի, եւ կամ որքա՛ն քուէ պիտի վրկէ վայն:

ԹՈՒՐՔԻԱ

ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԻ ԿՐՕՆԱՊԵՏԸ ՀԱՆԴԱՐՏՈՒԹԵԱՆ ԿՈՉ ԿՈՒՂՂԷ

ԱՆԳԱՐԱ, 10 (ՌՈՅԹԵՐՋ).- Թուրքիոյ կրօնական հարցերով զբաղող պետական գրասենեակի կրօնապետ Մեհմէթ Նուրի Երլմաց Երկուշաբթի օր ժողովուրդին հանդարտութեան կոչ ուղղեց: Անցեալ շաբաթ ընդհանուր դատախազ Վուրալ Սաւաչ իսլամական Առաքինութիւն կուսակցութեան քաղաքական գործունէութիւնը արգիլելու համար դատական քայլերու ձեռնարկած էր:

Անոր քայլերուն պատճառով Ուրբաթ օր կեդրոնական Անատոլուի Մալաթիա քաղաքին մէջ սաստիկ բախումներ արձանագրուած էին հարիւրաւոր ցուցարարներու եւ ոստիկանութեան միջեւ:

Քաղաքին մէջ լարուածութիւնը արդէն բարձր էր տեղական համալսարանի մը տնօրէնին մերժողական կեցուածքին պատճառով, ինչ կը վերաբերի լաչակ կրող ուսանողուհիներու համալսարան ներկայութեան:

Լաչակը բուռն վիճաբանութիւններու առանցք դարձած է անցեալ շաբթուընէ ի վեր, երբ իսլամական նորընտիր երեսփոխան Մերվէ Քաւաքճի լաչակով խորհրդարան մտած էր երդում տալու համար:

Պաշտօնատարներ, ներառեալ նախագահ Սիւլէյման Տեմիրէլ, Քաւաքճին «գրգռիչ տարր» կը նկատեն եւ կ'ըսեն, թէ ան իսլամական օտար երկիրներու, ի միջի այլոց Իրանի, հովանաւորութիւնը կը վայելէ:

Աչխարհիկ կարգերը որդեգրած քաղաքական անձնաւորութիւններ լաչակը կը նկատեն խորհրդանիշ՝ իսլամական արմատական չարժումի մը, որուն գերագոյն նպատակը Թուրքիոյ մէջ իսլամական օրէնքի հաստատումն է:

ՍՈՅ «ՆԻՒ ԵՈՐՔ ԹԱՅՄՋ»Ի

ՓԻԹԸՐ ԼԻ ԳԱՂՏՆԻ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՓՈԽԱՆՑԱԾ Է ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ

ՈՒԱՇԻՆԿԹՐՆ, 10 (ՌՈՅԹԵՐՋ).- Փենթակոնի գաղտնի ծրագիրներէ տեղեակ գիտնական Փիթըր Լի 1997ին Չինաստանի հայթայթած է սուգանաւեր հետապնդելու համար մշակուած ռատարի կապուած գերարդիական արհեստագիտութեան գծով գաղտնիքներ, հաղորդեց «Նիւ Եորք Թայմզ» թերթը երկուշաբթի օր:

Սուգանաւերու հետապնդումին կապուած արհեստագիտութիւնը Փենթակոնի կողմէ բոլորովին գաղտնի կը պահուի, նկատի ունենալով, որ ամերիկեան ծովուժի իր սուգանաւերը պահելու կարողականութիւնը գիներորական բանալի առաւելութիւն է, ըսաւ թերթը:

Փիթըր Լի կորիգային կէնքերու չին մասնագէտներու կեկուցում տուած է ռատարի արհեստագիտութեան մասին փեքինի մէջ Մայիս 1997ին անոր տուած մէկ դասախօսութեան ընթացքին:

Լոս Անճելըսի մէջ դաշնակցային դատախազներ ուզած են Լին լրտեսութեան յանցանքով տանել, սակայն անոնք այդ քայլին չեն դիմած, որովհետեւ Ուաշինկթրնի մէջ օդուժի պաշտօնատարներ ռատարային դրութեանց մասին բաց դատարանի մէջ վկայութիւններ չեն ուզած, յայտնած են պաշտօնատարներ:

Ըստ թերթին, Ուաշինկթրնի մէջ արդարադատութեան նախարարութիւնը նաեւ խափանած է Լիի դատական հետապնդումի որեւէ քայլ:

Լի խոստովանած է, թէ 1997ին Չինաստան իր այցելութեան մասին սխալ տեղեկութիւն տուած է: Ան խոստովանած է նաեւ, որ 1985ին Չինաստան իր կատարած մէկ այլ այցելութեան ընթացքին չին գիտնականներու լէյզերի արհեստագիտութեան վերաբերող տեղեկութիւններ փոխանցած է:

Թերթը Մարտին բացայայտած էր, թէ Նիւ Մեքսիքոյի Լոս Ալամոս Ազգային Գիտաչխատանոցին մէկ գիտնականը Ուէն Հօ Լիի չուրջ կան կասկածներ, թէ ան Չինաստանի օժանդակած է գէնքերու կապուած գաղտնիքներ ստանալու: Չինաստան հետեւողականօրէն հերքած է ամբաստանութիւնը, իսկ անցեալ շաբաթ գիտնականը հերքած էր իր դէմ ուղղուած ամբաստանութիւնը:

ՄՕՑԻ ԱՐԱՔ ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐՈՒ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ՝ ԺԵՏՏԱՅԻ ՄԷՋ

ԺԵՏՏԱ, 10 (ՌՈՅԹԵՐՋ).- Ծոցի արաբ ղեկավարները Ժեդդայի մէջ գումարեցին ամենաշտապ ժողով մը, ուր քննարկուեցան շրջանային գործակցութեան առընչուող հարցեր, ինչպէս նաեւ Իրանի հետ կապերը:

Ժեդդայի հանդիպումէն Արաբական Միացեալ Էմիրութիւններու նախագահ շէյխ Զէյդ պրն Սուլթան Նահիանի բացակայութիւնը ըստ մեկնաբաններու, ցոյց կու տայ, թէ Աղու Տաղի դժգոհ է Սէուդական Արաբիայէն, որ սկսած է բարելաւել կապերը Իրանի հետ: Ա. Մ. Էմիրութիւնները, որոնք հողային վէճ ունին Իրանի հետ, պիտի նախընտրէին, որ Ծոցի արաբները նախապատրաստութիւնը տային արաբական երկրին շահերուն եւ ոչ թէ աճապարէին ոչ արաբական Իրանի հետ կապեր հաստատելու:

Օմանի սուլթանը եւս կը բացակայէր ժողովէն, սակայն զայն կը ներկայացնէր փոխ վարչապետ Ֆահիտ պրն Մահմուտ Սայիդը: Ծոցի Գործակցութեան Խորհուրդի մնացեալ երկիրներուն ղեկավարները մասնակցեցան այս ժողովին:

ԿԱՐԾ ԼՈՒՐԵՐ

ՏԱՔԱ.- Պանկլատէշի մէջ 115 հոգի մահացած է ոգեւից ըմպելիի թունաւորումի պատճառով:

ԹԵՀՐԱՆ.- Իրան գնդակահարած է թմրեցուցիչի մաքսանենգութեան գլխաւոր աւազակախումբի մը անդամներէն չորսը: Մահավճիռը գործադրուած է անցեալ Հինգշաբթի օր, արեւմտեան Քիւրտիստան նահանգին մէջ:

ՔԱԹՄԱՆՏՈՒ.- Նեփալի մէջ 26 հոգի մահացան եւ 36 ուրիշներ վիրաւորուեցան, երբ գանոնք փոխադրող օթոպիւսը ձոր գահավիժած է:

ՊՈԿՈԹԱ.- *Օթոպիւսի մը արկածը ինը վոհ եւ 15 վիրաւոր պատճառած է Քոլոմպիոյ լեռնային մէկ շրջանին մէջ:*

(ՌՈՅԹԵՐՋ)

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՕԴԱՆԱՒԵՐ ՌՄԲԱԿՈՇԵՑԻՆ ԻՐԱՔԻ ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԳՕՏԻՆ

Թուրքիոյ հարաւային Ինճիրլիք խարիսխը հաստատուած ամերիկեան օդանաւերը երէկ իրաքեան դիրքեր ռմբակոծեցին հիւսիսային «արգիլեալ գօտի»ին մէջ, յայտնեց ամերիկեան ուժերուն կողմէ հրապարակուած յայտարարութիւն մը:

Յայտարարութիւնը կը նշէր, որ ամերիկեան օդանաւերը ինքնապաշտպանութեան դիմելով ռմբակոծած են իրաքեան դիրքերը, որովհետեւ իրաքեան ռատար մը կը սպառնար իրենց: «ԷՖ - 15» եւ «ԷՖ - 16» օդանաւերը լեյզերով առաջնորդուող ռումբեր արձակեցին իրաքեան դիրքերուն վրայ՝ Մուսուլի հիւսիս-արեւմտեան շրջանին մէջ:

ՄԱԼԵԶԻԱ ԿԸ ԴԱՏԱՊԱՐՏԻ ՊԱՏԺԱՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

Մալեզիա Երկուշաբթի օր կոչ ուղղեց Քուալա Լամփուր կեդրոնի կուսակցութեան դեկավար եւ պաշտպանութեան նախկին նախարար Իցհաք Մորտեխայ, որ թէեւ նոյնքան մեծ ժողովրդականութիւն չի վայելեր, բայցեւայնպէս որոշած է չարունակել ընտրապայքարը: Հարցախոյգները կը նախատեսեն, որ Մորտեխայ քուէներուն 12 առ հարիւրը պիտի ապահովէ առաջին փուլին: Եթէ Մորտեխայ Մայիս 17էն առաջ քաշէ վարչապետի իր թեկնածութիւնը, Պարաք կրնայ օգտուիլ անոր հետեւորդներուն քուէներէն եւ մինչեւ իսկ առաջին փուլէն յաղթանակ ապահովել: Պարաքի ի նպաստ կրնայ ըլլալ նաեւ արար իսրայէլացի Ագմի Պշարայի հեռանալը ընտրապայքարէն: Պշարա մօտաւորապէս երկու առ հարիւրի գօրակցութիւնը կը վայելէ: Այս բոլոր երեւոյթները կր մտահոգեն Նեթանիահուն եւ անոր ճակատը, որոնք պիտի նախընտրեն երկրորդ փուլին ընտրապայքար մղել Պարաքի եւ անոր դաշնակիցներուն դէմ:

Ռամատան, որ չորսօրեայ այցելութեան համար Քուալա Լամփուր կը գտնուի, կ'ուզէ կօրակցութիւն ապահովել պատժամիջոցները ջնջելու Իրաքի պահանջին: Աւելի ուշ, ան պիտի այցելէ Վիեթնամ:

Միւս կողմէ, իրաքեան օրաթերթ մը երէկ պահանջեց լուծել ՄԱԿի պատժամիջոցներու յանձնախումբը, որուն ամերիկացի եւ բրիտանացի ներկայացուցիչները կ'ամբաստանուին աննդեղէնի եւ այլ պէտքերու պայմանագրութիւնները խափանելու յանցանքով:

●ԻՐԱՔՅԻ քիւրտ ղեկավար Ժալալ Թալապանի յայտնեց, որ Միացեալ Նահանգներ որոշած են 1999ին փոփոխութիւն յառաջացընել Իրաքի մէջ: Թալապանի շեշտեց, որ 1999ը փոփոխութեան տարի պիտի ըլլայ Իրաքի համար:

(ՌՈՅԹԵՐՋ)

ԻՐԱՆԻ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԸ ԲԱՐԵԼԱՒԵԼՈՒ ԳԾՈՎ

ԻՐԱՔ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿԱՄՔ ՈՒՆԻ

ԿԸ ԳՐԷ «ՍԱՈՒՐԱ»

ՊԱՂՏԱՏ, 10 (ՌՈՅԹԵՐՋ).- Իրաքեան «Սաուրա» օրաթերթը Երկուշաբթի օր դժգոհութիւն արտայայտեց Իրանի արտաքին գործոց նախարար Ժամալ Խարազիի Կիրակի օր կատարած յայտարարութեան մասին:

Խարազի ըսած էր, որ Իրաք «քաղաքական կամք» չունի բարելաւելու համար Իրանի հետ կապերը: «Սաուրա» գարմանք յայտնեց Խարազիի խօսքերուն մասին, դիտել տալով, որ այսպիսի կեցուածք չէր ակնկալուեր Խարազիէն, որ ծանօթ է իր լայնամտութեամբ եւ բաց քաղաքականութեամբ: Օրաթերթը աւելցուց, որ Իրաք ունի քաղաքական կամք, որուն կառչած կը մնայ:

ԱԼԺԻՐ

ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ՋԻՆԵԱԼԻՆԵՐ ԿԸ ՍՊԱՆՆՈՒԻՆ

ԱԼԺԻՐ, 10 (ՌՈՅԹԵՐՋ).- Ալճերիոյ բանակն ու անոր ուղղաթիռները իսլամական քսան գինեալներ սպաննած են ծրագոստ ուժերուն դէմ ձեռնարկուած յայնածիր յարձակումի մը ընթացքին:

«Լիպերթե» եւ «Լա Թրիպիւն» օրաթերթերը հաղորդեցին, որ բանակէն գօրամաս մը Թիգի Ուզու նահանգին մէջ պաշարման օղակի մը մէջ առած է գինեալներն ու անոնց ղեկավարը: Օրաթերթերուն համաձայն, գործողութիւնը սկսած է Շաբաթ օր: Նախագահական ընտրութիւններէն ետք (Ապրիլ 15) առաջին մեծ գործողութիւնն է, որ կը ձեռնարկուի իսլամականներուն դէմ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ 1999 Թ. ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Լիբանանի հանրապետութիւնում ՀՀ դեսպանութիւնը յայտնում է, որ ս/թ. Մայիսի 30ին տեղի են ունենալու Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի ներքին ընտրութիւնները: Համաձայն ՀՀ ընտրական օրէնսգրքի, արտասահմանում բնակուող կամ գտնուող, ընտրական իրաւունք ունեցող Հայաստանի Հանրապետութեան քաղաքացիները կարող են մասնակցել Ազգային Ժողովի համամասնական կարգով անցկացուող ընտրութիւններին: Այդ նպատակով արտասահմանում ՀՀ դիւանագիտական եւ հիւպատոսական ներկայացուցչութիւններում, այդ թւում եւ Պէյրութում ՀՀ դեսպանութիւնում բացուելու են ընտրական տեղամասեր:

Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի համամասնական կարգով ընտրութիւնները Լիբանանում անց են կացուելու Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպանութեան շենքում, տեղական ժամանակով ժամը 8:00ից մինչեւ 20:00ն:

Ընտրութիւններին մասնակցելու համար Լիբանանում բնակուող կամ գտնուող *ՀՀ քաղաքացիները պարտաւոր են գրաւոր առաջարկութիւն-յայտ ներկայացնել* Լիբանանում Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպանութիւն *մինչեւ ս. թ. Մայիսի 25ը:* Ազատ ոճի առաջարկութիւն - յայտում նշւում է ընտրողի կամ ընտրողների ազգանունը, անունը, ծննդեան օրը, ամիսը, տարին, ժամանակաւոր եւ մշտական բնակութեան վայրերը (հասցեները): Գրաւոր յայտը ՀՀ դեսպանութիւն կարող է ներկայացուել առձեռն, *ֆաքսով* կամ էլեկտրոնային փոստով (e-mail):

Դեսպանութեան հասցէն. Rabiyeh - 28 str., Mtaileb, Rue des Jasmins, Beirut. Հեռախօս/ֆաքս.- 04-402952 եւ 04-418860:

E-mail հասցէն.- armenia@dm.net.leb

Ուշադրութիւն.- Ստացուած յայտերի հիման վրայ կազմուելու են ընտրողների ցուցակները: Գրաւոր յայտ չներկայացնելու դէպքում ՀՀ քաղաքացիները չեն կարող մասնակցել ընտրութիւններին:

ԼԻԲԱՆԱՆՈՒՄ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԴԵՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՄԵԾ ԵՂԵՌՆԻ ՈԳԵԿՈՉՄԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐ

ՔԱՆԱԹԱ

ՕԹԹԱՒԻԱ

Հայկական Ցեղասպանութեան 84 ամեակի ոգեկոչումը Օթթաուայի մէջ նշուեցաւ զանազան ձեռնարկներով:

Այս ձեռնարկներէն առաջինը տեղի ունեցաւ Քանատայի դաշնակցային խորհրդարանի սրահներէն մէկուն մէջ: Հինգշաբթի 22 Ապրիլի կէսօրին, կազմակերպութեամբ Հայ Դատի Քանատայի յանձնախումբին եւ գործակցութեամբ Ծերակոյտի անդամ Շըրլի Սահէոյի, տեղի ունեցաւ հոգեհանգստեան արարողութիւն, մասնակցութեամբ զանազան երկիրներու դիւանագիտական պատուիրակութեանց եւ քանատացի խորհրդարանի անդամներու:

Ներկայ էին Հայաստանի, Ռուսաստանի, Արժանթինի, Եուկոսլաւիոյ եւ Վատիկանի դեսպանները, ինչպէս նաեւ Յունաստանի, Հունգարիոյ, Ֆրանսայի, Աւստրիոյ, Իրանի, Չեխիոյ, Լիբանանի եւ Լեհաստանի դեսպանատուներէն ներկայացուցիչներ: Ներկայ էին նաեւ զանազան կուսակցութիւններու պատկանող շուրջ 15 երեսփոխաններ, Ծերակոյտի անդամ եւ երեսփոխան, Քանատայի յոյն եւ հրեայ քոնկրէսներէն պատուիրակներ, հայկական կազմակերպութեանց ներկայացուցիչներ, Թորոնթոյէն Շահէ Ծ. վրդ. Փանոսեան, Լաւալէն Հրայր քհնյ. Նիկոլեան եւ Մոնրէալէն վեր. Մհեր Խաչիկեան, ինչպէս նաեւ Օթթաուայի հայ գաղութէն ազգայիններ: Լրիւ կազմով ներկայ էր Հայաստանի դեսպանատան դիւանագիտական անձնակազմը:

Հոգեհանգստեան արարողութիւն կատարեց Քանատայի առաջնորդական փոխանորդ Խաժակ եպսկ. Յակոբեան: Արարողութեան մասնակցեցան ներկայ կղերականները, ներառեալ պապական նուիրակը:

Այս առիթով խօսք առին Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպան Լեւոն Բարխուդարեան եւ Հայ Դատի Քանատայի յանձնախումբի ատենապետ դոկտ. Ժիրայր Պասմաճեան:

* * *

Քանատայի մայրաքաղաքին մէջ տեղի ունեցած գլխաւոր ձեռնարկները հանդիսացան քաղաքական հաւաքն ու բողոքի ցոյցը, կազմակերպութեամբ Հայ Դատի Քանատայի յանձնախումբին, Շաբաթ, Ապրիլի 24ին:

Քանատայի զանազան շրջաններէն, շուրջ երկու հազար հայորդիներու մասնակցութեամբ քաղաքական հաւաքը սկսաւ կ.ե. ժամը 12:30ին, օրուան հանդիսավար Սիլվա Պարոնեանի խօսքով:

Ներկայ էին Խաժակ եպսկ. Յակոբեան, Շահէ Ծ. վրդ. Փանոսեան, Հրայր քհնյ. Նիկոլեան, Վարանդ քհնյ. Պետրոսեան, վեր. Յովհաննէս Սարմազեան եւ վեր. Մհեր Խաչիկեան:

Առաջին հերթին, ժողովուրդին իր խօսքը ուղղեց երեսփոխան Սարգիս Ասատուրեան, որ նաեւ կարդաց Քանատայի վարչապետ Ժան Քրէթիէնի այս առիթով յղած ուղերձը, ուր ցեղասպանութիւն բառին փոխարէն կը գործածուի ողբերգութիւն բառը:

Ապա. ՌԱԿի Հայ իրաւանց յանձնախումբի անունով հանդէս եկաւ դոկտ. Յարութիւն Արզումանեան:

Օրուան գլխաւոր պատգամախօսն էր Հ. Յ. Դ. Հայ Դատի յանձնախումբի ներկայացուցիչ Լալիկ Փափազեան:

Վերջին խօսք առնողը եղաւ Հ. Յ. Դ. Քանատայի Կեդրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչ Յակոբ Տէր Խաչատուրեան, որ անդրադարձաւ վարչապետ Քրէթիէնի պատգամին եւ արտայայտեց ներկայ ժողովուրդի դժգոհութիւնը:

Խորհրդարանի համալիրէն ցուցարարները ճամբայ ելան դէպի թրքական դեսպանատուն: Թրքական դեսպանատան առջեւ, ըստ սովորութեան, ոստիկանութիւնը իր հաստատած ճաղերով ու հսկողութեամբ դիմաւորեց ցուցարարները:

Հոն գործադրուեցաւ յատուկ յայտագիր, կազմակերպութեամբ Հ. Յ. Դ. Քանատայի երիտասարդական միութեան Թորոնթոյի Սիմոն Ջաւարեան մասնաճիւղին եւ փոխանցուեցաւ երիտասարդութեան պատգամը:

Հաւաքին եւ ցոյցին անդրադարձաւ տեղական մամուլը:

* * *

Քանատայի խորհրդարանէն ներս, 22, 23 եւ 26 Ապրիլին, Ազատական, Պլոք Քեպէգուա, Րիֆորմ եւ Նոր ժողովրդավար կուսակցութեանց պատկանող վեց երեսփոխաններ ելոյթ ունենալով նշեցին Հայկական ցեղասպանութեան 84 ամեակը: 22 Ապրիլին, Ծերակոյտին մէջ այս առիթով ելոյթ ունեցաւ Շըրլի Սահէօ: Խորհրդարանին մէջ իր խօսքը արտասանելու հնարաւորութիւն չունեցած երեսփոխան Ռէյմոնտ Ֆոլգօ այս առիթով հրապարակեց յատուկ հաղորդագրութիւն մը :

ԹՈՐՈՆԹՕ

Թորոնթոյի Հայ երիտասարդական կազմակերպութիւններէն 80 երիտասարդ-երիտասարդուհիներ, Ուրբաթ, 23 Ապրիլ 1999, երեկոյեան ժամը 8:00ին հսկումի հաւաքոյթ մը ունեցան Օնթարիոյի խորհրդարանին առջեւ:

Յիշատակի յատուկ մոմավառութեամբ, երիտասարդները մեխակներ զետեղեցին ծաղկեպսակին շուրջ:

Կարգ մը երիտասարդներու կողմէ արտասանուած պահանջատիրական խօսքերէ եւ Հայոց ցեղասպանութեան 1915 թուին թրքական երիտասարդ Թուրքերու կառավարութիւնը դատապարտող խօսքերէ ետք, խօսք առաւ Նորթ Եորքի Օրհոլի շրջանէն Օնթարիոյի խորհրդարանի անդամ Տէյվիտ Քափլան եւ դատապարտեց թուրքերը Հայկական ցեղասպանութեան ուրացումին համար եւ պահանջեց քանատական կառավարութենէն ճանչնալ Հայկական ցեղասպանութիւնը:

* * *

Ուրբաթ, 23 Ապրիլ 1999, երեկոյեան ժամը 7:30ին, Ս. Երրորդութիւն Հայց. առաք. եկեղեցւոյ մէջ հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ, կազմակերպութեամբ Ս. Երրորդութիւն եւ Ս. Աստուածածին եկեղեցիներուն եւ մասնակցութեամբ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայ կաթողիկէ եւ Հայ աւետարանական եկեղեցիներուն:

Օրուան պատարագիչն էր Մ. Նահանգներու արեւելեան թեմի եւ Քանատայի առաջնորդական փոխանորդ Խաժակ եպիս. Յակոբեան:

Ներկայ էր Սարգիս Ա. քհնյ. Կիւլեան, Եղիա Ծ. վրդ. Գիրէջեան, Շահէ Ծ. վրդ. Փանոսեան եւ Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ Զարեհ քհնյ. Զարգարեան:

Օրուան պատշաճ քարոզ մը խօսեցաւ Քանատայի էջմիածնական թեմի առաջնորդ Յովնան արք. Տէրտէրեան, որ իր քարոզին մէջ անդրադարձաւ Հայոց Մեծ Եղեռնի 84րդ տարելիցին եւ հայ ժողովուրդի արդար իրաւունքներուն ու պահանջատիրութեան: Ան նաեւ խօսեցաւ Հայաստանի հանրապետութեան վերանկախացման եւ 1991էն ի վեր հոն տիրող տնտեսական կացութեան:

Հոգեհանգստեան արարողութենէն ետք ներկաները եկեղեցական դասուն եւ դպիրներու առաջնորդութեամբ մոմավառութեամբ առաջնորդուեցան եկեղեցիին շրջափակին մէջ գտնուող Եղեռնի յուշակոթողին, ուր կանոնական աղօթքէ ետք ծաղկեպսակ զետեղուեցաւ:

* * *

Կազմակերպութեամբ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայ կաթողիկէ, Հայ աւետարանական եւ Ս. Աստուածածին եկեղեցիներուն, Շաբաթ, 24 Ապրիլ 1999, երեկոյեան ժամը 8:00ին, Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ հսկում եւ հաւաքական աղօթք Մեծ Եղեռնի 84րդ տարելիցին առիթով, ուր ներկայ գտնուեցան Եղիա ծ. վրդ. Գիրէջեան, Հայ աւետարանական համայնքի հոգեւոր հովիւ վեր. Եսայի Սարմազեան, Շահէ Ծ. վրդ. Փանոսեան եւ հոծ թիւով ազգայիններ:

Այս առիթով պատրաստուած էր գեղարուեստական յայտագիր մը, ուր գործադրութեան դրուեցաւ Արաքսի Գասարճեանի կողմէ երգեհոնի նուագով որպէս նախամուտ:

Օրուան պատգամով հանդէս եկաւ Շահէ Ծ. վրդ. Փանոսեան, ապա, հրաւիրեց ներկաները աղօթքի, հսկումի եւ յոտնկայս լռութեան, յարգելու յիշատակը Հայոց Մեծ Եղեռնին զոհուած 1.5 միլիոն հայ նահատակներուն:

Բեմ հրաւիրուեցաւ միջազգային ճանաչումի արժանացած երգչուհի եւ Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ փոխդպրապետ Իզապէլ Պայրագտարեան, որ իր սքանչելի ձայնով մեկնաբանեց «Յորժամ» եւ «Բաց մեզ Տէր» մեղեդիները:

Սուրբ գրային ընթերցուածներ կատարեցին դպրապետ Սարգիս Համպոյեան եւ Մանուէլ Ա. սրկ. Շէհիրեան:

Հոգեւոր պատգամով հանդէս եկաւ վեր. Եսայի Սարմազեան:

Իզապէլ Պայրագտարեանի կողմէ երգուած «Տէր ողորմեա»յէն ետք, օրուան խորհուրդին պատշաճ «Աղօթք նահատակաց»ով հանդէս եկաւ Եղիա Ծ. վրդ. Գիրէջեան:

Ներկաները յատուկ տպագրուած թերթիկներով կարդացին Ամենայն Հայոց Գարեգին Ա. կաթողիկոսին կողմէ գրուած «Հաւաքական աղօթք»ը նուիրուած Ապրիլեան նահատակներուն:

Ժողովուրդին կողմէ երգուած «Տէրունական աղօթք»էն ետք, ներկաները մոմավառութեամբ առաջնորդուեցան Հայ կեդրոնի Եղեռնի յուշարձանին շուրջ, ուր տեղի ունեցաւ հոգեհանգըստեան արարողութիւն, մասնակցութեամբ երեք հոգեւոր հայրերու եւ դպրաց դասին:

Խօսք առաւ Շահէ Ծ. վրդ. Փանոսեան:

Մուշեղ Գարագաշեանի կողմէ արտասանուած Մուշեղ Իշխանի «Նահատակաց յուշարձան» քերթուածէն ետք հսկումի եւ հաւաքական աղօթքի ձեռնարկը վերջ գտաւ ժողովուրդին կողմէ երգուած «Տէրունական աղօթք»ով եւ Հայաստանի պետական օրհներգով:

Մեծ Եղեռնի 84 ամեակի քաղաքական հաւաքը տեղի ունեցաւ Կիրակի, 25 Ապրիլ 1999, կ.ե. ժամը 2:00ին, Հայ կեդրոնի սրահին մէջ, կազմակերպութեամբ Թորոնթոյի Հայ կեդրոնին եւ Հ. Բ. Ը. Մ. Ալեք Մանուկեան մշակութային կեդրոնին. ներկայ գտնուեցան Շահէ Ծ. վրդ. Փանոսեան, Եղիա Ծ. վրդ. Գիրէջեան, վեր. Եսայի Սարմազեան, Քանատայի ֆինանսական հաստատութիւններու պետական քարտուղար Ճիմ Փիթըրսըն, դաշնակցային խորհրդարանի անդամներ Սարգիս Ասատուրեան, Ճիմ Քարիճհանիս, Տէրէք Լի, Օնթարիոյ խորհրդարանի անդամներ Տէյվիտ Գափլան, Ճէրի Ֆելինիս, Սգարպօրօ քաղաքի քաղաքապետութեան խորհրդական Պրէտ Տի-Կիւտ, Մարգհամ շրջանի քաղաքապետութեան խորհրդական Թոնի Վոնկ, Պուլկարիոյ ընդհ. հիւպատոս Նաում Քէյթչեւ, Կիպրոսի ընդհ. հիւպատոս Աշիլլաս Անթոնիատիս, Սուրիոյ պատուակալ հիւպատոս Եաւտր Խրտաճի, Լիբանանի պատուակալ հիւպատոս Նազէմ էլ Քատրի, Հայաստանի դեսպանատունէն հիւպատոս Վալերի Մկրտումեան, Կիպրոսի լրագրական խորհրդական Քոսթի Մ. Հաճիքոսթիս, Թորոնթոյի կիպրական համայնքի ներկայացուցիչ Մայք Արկրիտես, Քանատայի կիպրացիներու դաշնակցութենէն Նիք Տիոսճիսիոն, Քանատայի հրէական քոնկրէսի գործադիր տնօրէն Մանուէլ Բրիւտչի, Թորոնթոյի քրտական համայնքի ներկայացուցիչ Ջիլան Սիժա, սերպ համայնքէն Պորա Տրոկասավիչ, Եւրոպական միութեան առեւտրական գրասենեակի տնօրէն Լիոնէլ Կոֆֆարթ, Քանատա Լեհ քոնկրէսի փոխնախագահ Կրէկ Սոպսքի, հռչակաւոր ֆիլմարտադրիչ Ատոմ Էկոյեան եւ կինը դերասանուհի Արսինէ Խանճեան, Ջօրեան հաստատութեան տնօրէն պրոֆ. Վարուժան Այվազեան, Թորոնթոյի համալսարանի պրոֆ. Վրէժ Սէֆէրեան, Ճոն ՄՔտոնալտ երկրորդական վարժարանի փոխտնօրէն Փօլ Ամպրազ, Միջազգային ճամբորդական պարբերաթերթի հրատարակիչ-խմբագիր Ճէրի Թիւթիւճեան, Ճորճթաունի տղոցմէ Գուրգէն Սակարեան, կազմակերպութեանց եւ մարմիններու ներկայացուցիչներ եւ շուրջ հազար հայորդիներ:

Հանդիսութիւնը սկսաւ պաշտօնական հիւրերու Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական շարքերուն ընդմէջէն սրահ մուտքով եւ ՀՕՄի Գոլոլեան վարժարանի «Կռունկ» երգչախումբին կողմէ երգուած քանատական եւ հայկական պետական օրհներգներու երգեցողութեամբ:

Օրուան հանդիսավարը Հ.Բ.Ը.Մ.ի տեղական վարչութեան ատենապետ Հրանդ Պարտագճեան հրաւիրեց ներկաները մէկ վայրկեան յոտնկայս լռութեամբ յարգել Մեծ Եղեռնի 1,5 միլիոն հայ նահատակներու յիշատակը:

Պարտագճեան անգլերէն լեզուով իր բացման խօսքով անդրադարձաւ Հայոց Մեծ Եղեռնին, դարուս առաջին ցեղասպանութեան, որ տակաւին համաշխարհային ճանաչումի չէ արժանացած, ու այդ պատճառով, աշխարհի տարածքին այլազան ցեղասպանութիւններ տեղի կ'ունենան:

Հայերէն լեզուով խօսք առաւ Հայ կեդրոնի նախագահ Մհեր Առաքելեան, որ իր խօսքին մէջ կարեւորութեամբ շեշտեց հայ ժողովուրդի պահանջատիրական պայքարը Հայրենիքի եւ Սփիւռքի մէջ անհրաժեշտ նկատեց որ ամբողջ հայութիւնը, միասնական ճիգերով, բռունցք դարձած, փշրէ աշխարհի լռութեան պատը: Առաքելեան շեշտեց, թէ այնքան ժամանակ որ ցեղասպան թուրքը անպատիժ կը մնայ, հայ ժողովուրդը պիտի շարունակէ մնալ իր իրաւունքներուն պահանջատէր, առանց զիջումի: Ան անդրադարձաւ նաեւ Քանատայի խորհրդարանի խօսնակ Ժիւլիո Րիտի խեղաթիւրիչ արտայայտութիւններուն Հայոց ցեղասպանութեան վերաբերեալ եւ այդ առումով կատարուած բողոքի արշաւներուն Հայ Դատի յանձնախումբերուն եւ հայ ազգայիններու կողմէ:

Երիտասարդական կազմակերպութիւններու կողմէ անգլերէնով խօսք առին Նորա Տէմիրճեան եւ Արա Արզումանեան:

Օրուան բանախօս փրոֆ. Ճէյմս Րասըլ, դասախօս Մ. Նահանգներու Հարվըրտ համալսարանի «Մաշտոց» կամասրհն, բեմ հրաւիրուելով, նախ հայերէնով, ապա անգլերէնով խօսեցաւ իր պատանութեան թուականէն սկսեալ հայ ժողովուրդին հետ իր ունեցած կապերուն, հայերէն լեզուի ուսումնասիրութեան, եւ Հայ Դատի արդար լուծումին համար իր աշխատանքներուն:

Հայասէր հրեայ պատմաբանը, որ կը տիրապետէ հայերէն, եբրայերէն, քրտերէն, յունարէն, անգլերէն եւ այլ լեզուներու, իր դասախօսութիւններով եւ յօդուածներով պաշտպանած է հայ ժողովուրդի արդար իրաւունքները եւ պայքարած է հրէական, թրքական եւ ամերիկեան շահամոլ ընկերութիւններու եւ կազմակերպութիւններու դէմ:

Ան պահանջ ներկայացուց միջազգային ընտանիքին եւ Թուրքիոյ ճանչնալ Հայոց ցեղասպանութիւնը եւ հատուցում տալ հայ ժողովուրդին անոր վերադարձնելով Արեւմտեան Հայաստանը, ուր ինք այցելած է երկու անգամ:

Ճէյմս Րասըլ իր խօսքը վերջացուց նախ անգլերէն, ապա հայերէն կարդալով Սիլվա Կապուտիկեանի «Խօսք իմ որդուն» քերթուածը:

Հանդիսութեան յաջորդաբար խօսք առին Ճէրի Ֆիլիփս, եւ Թորոնթոյի քաղաքապետ Մէլ Լաստընի օգնականը, որ կարդաց քաղաքապետին ուղերձը:

Հ.Բ.Ը.Մ.ի Զարուկեան վարժարանի երգչախումբի ելոյթէն ետք,խօսք առաւ Քանատայի խորհրդարանի անդամ Ճիմ Փիթըրսըն եւ կարդաց Քանատայի վարչապետ Ժան Քրէթիէնի ուղերձը, ուր Ցեղասպանութիւն բառը չէր գործածուած: Սրահէն բխած բողոքի ձայնի մը երեսփոխանը պատասխանեց, ըսելով, որ ինք կը հասկնայ եղած բողոքը եւ յառաջիկային պիտի աշխատի նոր բանաձեւին մէջ Ցեղասպանութիւն բառը մտցնելու համար:

Խօսք առաւ նաեւ դաշնակցային խորհրդարանի անդամ Տէրէք Լի, որ նոյնպէս անդրադարձաւ դաշնակցային խորհրդարանի վերջին անցուդարձերուն եւ խոստացաւ Ազատական բարեկամ այլ երեսփոխաններու հետ գալ տարի ելոյթ ունենալ Ցեղասպանութիւն բառով:

Խօսք առաւ Օնթարիոյ խորհրդարանի ազատական անդամ Տէյվիտ Քափլան եւ պահանջք ներկայացուց Քանատայի կառավարութեան, որպէսզի ճանչնայ Հայոց Ցեղասպանութիւնը:

Վերջին խօսողն էր Օնթարիոյ խորհրդարանի նախկին նախագահ Տէյվիտ Ուորնըր, որ իր խօսքին ընդմէջէն պահանջեց Քանատայի վարչապետէն, որ հեռու մնայ շահամոլական նպատակներէ եւ կառավարութեան անունով ճանչնայ Հայոց Ցեղասպանութիւնը, որովհետեւ քանի հայ ժողովուրդը կ'ապրի, Հայ Դատը պիտի մնայ կենդանի եւ հայ ժողովուրդը պահանջատէր:

Հանդիսութենէն ետք, ներկայ եկեղեցականներ, հիւրեր եւ ժողովուրդ բոլորուեցան Հայոց Եղեռնի յուշարձանին շուրջ, ուր ծաղկեպսակ զետեղուեցաւ յուշարձանին:

ՄՈՆՐԷԱԼ

Ուրբաթ, 23 Ապրիլին, երեկոյեան ժամը 8:00ին, Մոնրէալի համալսարանի սրահներէն մէկուն մէջ, 300է աւելի ներկաներ եկած էին դիտելու Տօրոթէ Ֆորմայի «Ը Ուոլ Աֆ Սայլընս» (Լռութեան պատմը) վաւերագրական ժապաւէնը ու ապա լսելու թուրք մտաւորական փրոֆ. Թաներ Աքչամը, «էյմ» ամսաթերթի կազմակերպութեամբ:

Երեկոն բացաւ «էյմ»ի խմբագիր Հրաչ Չիլինկիրեան. ժապաւէնի պատրաստութեան նպատակին եւ պայմաններուն մասին խօսեցաւ Տօրոթէ Ֆորմա, իսկ ֆիլմի ցուցադրութենէն ետք, խօսք առաւ փրոֆ. Աքչամ ու մասնակիցներուն փոխանցեց Հայասպանութեան գծով իր պատգամը:

* * *

Նոյն գիշեր, Հ. Յ. Դ. Քանատայի երիտասարդական միութեան Մոնրէալի Լեւոն Շանթ մասնաճիւղի կազմակերպութեամբ տեղի ունեցաւ հըսկում, ժամը 9:30էն սկսեալ, Ցեղասպանութեան յուշարձանին շուրջ: Ներկայ էին շուրջ 300 հայորդիներ, առաւելաբար երիտասարդներ եւ պատանիներ, բայց նաեւ տասնեակ մը վերապրողներ:

Ձեռնարկին մեկնակէտը եղաւ Մոնրէալի Հայ կեդրոնը, ուրկէ մոմերով ներկաները ուղղուեցան դէպի յուշարձան: Ներկաներու քիւը բազմապատկուեցաւ, երբ քայլարշաւը հասաւ Փարք Մարսըլէն Ուիլսըն: Պաշտօնական յայտագիրը սկսաւ լռութեան վայրկեանով եւ ծաղկեպսակի զետեղմամբ, յարգելու համար մէկուկէս միլիոն նահատակներու յիշատակը: Օրուան հանդիսավար Թալին Սահակեան հրաւիրեց Մոնրէալի եւ Լաւալի հոգեւոր հովիւները Արմէն Ա. քհնյ. Իշխանեան եւ Հրայր քհնյ. Նիկոլեան, որպէսզի աղօթեն նահատակներու յիշատակին: Վերապրող՝ Գէորգ Ճապուրեան ականատեսի աչքով պատմեց իր յուշերը եւ տուաւ իր սրտի խօսքը:

Ապա Հ. Յ. Դ. Քանատայի Պատանեկան Միութիւնը մաս կազմեց յայտագիրին երգելով «Ձիւնորի մօր երգը» եւ արտասանելով «Կոյր աշուղը» կտորը:

Վերապրողներու կողմէ գրուած նամակներու ընթերցումի կողքին ցուցադրուեցան սահիկներ ջարդի պատկերներով:

Խօսք առին Թէքէեան Մշակութային Միութեան երիտասարդականի անդամ մը եւ Հ. Յ. Դ. ԲԵՄէն Սարօ Տէր Պետրոսեան: Յայտագիրը փակուեցաւ ժամը 11:30ին «Յառաջ նահատակ»ով:

Ժողովուրդի մեկնումէն ետք, շուրջ 40 երիտասարդներ եւ պատանիներ մնացին յուշարձանին շուրջ, մինչեւ առաւօտեան ժամը 8:00: Անոնք պարբերաբար երգեցին, դիտեցին վիտէօ-երիզներ եւ խօսեցան զիրենք յուզող հարցերու մասին:

Ձեռնարկի պաշտօնական բաժինի աւարտէն ետք, մթնշաղի վաղ ժամերուն, հսկումի մասնակիցներուն այցելեցին խումբ մը քիւրտեր եւ ապա փրոֆ. Թաներ Աքչամ: Փրոֆ. Աքչամ փոխանցեց իր խոր յուզումը ցեղասպանութեան համար եւ քաջալերական գտաւ հսկումի գաղափարը:

Առաւօտեան, երիտասարդները ընկերացան համայն գաղութին, որպէսզի մասնակցին Օթթաուայի բողոքի ցոյցին:

Ձեռնարկին արձագանգեց տեղական մամուլը:

* * *

Հ. Յ. Դ. Հայ Դատի Մոնրէալի եւ Լաւալի յանձնախումբերու եւ ՌԱԿ Հայ իրաւանց յանձնախումբի Մոնրէալի միացեալ ձեռնարկներէն առաջինը տեղի ունեցաւ Շաբաթ, 24 Ապրիլ 1999ի առաւօտեան ժամը 9:00ին, երբ ժողովուրդը համախմբուած էր Մոնրէալի 20րդ դարու Ցեղասպանութիւններու նուիրուած նորակառոյց յուշարձանին շուրջ:

Զանազան միութիւններու եւ կազմակերպութիւններու ծաղկեպսակներով եւ մոմերով շրջապատուած յուշարձանին դիմաց յաջորդաբար խօսք առին Քարօլին Մահմուտեան, Հարի Տիգրանեան եւ Վարդգէս Քիւրքճեան:

Խօսքերու աւարտին, Եղեռնի Նահատակներու յիշատակին կատարուեցաւ հոգեհանգստեան արարողութիւն:

Ապա ժողովուրդը, փոխադրակառքերով ուղղուեցաւ դէպի Քանատայի մայրաքաղաք Օթթաուա, բողոքի ցոյցի:

Նոյն օրը, երեկոյեան ժամը 8:00ին, ժողովուրդը հաւաքուեցաւ Մոնրէալի Ս. Յակոբ Հայց. Առաք. Մայր Եկեղեցի, ուր տեղի ունեցաւ Մեծ Եղեռնի 84 ամեակի յիշատակի պատարագ: Օրուան պատարագիչն էր Յովնան Ս. արքեպիսկոպոս Տէրտէրեան (առաջնորդ Քանատահայոց էջմիածնական թեմի): Օրուան պատգամ-քարոզը փոխանցեց Խաժակ Ս. եպիսկոպոս Յակոբեան: Իրենց մասնակցութիւնը բերին նաեւ Մեծն Մոնրէալի բոլոր Առաքելական, Կաթողիկէ եւ Աւետարանական հայ եկեղեցիները:

Ներկաներու շարքին էին Հայաստանի Հանրապետութեան հիւպատոս Արմէն Ետիկարեան եւ

ՈՒԱՇԻՆԿԹՕՆԻ ՄԷՋ ՆԱԽԱԳԱՀ Ռ. ՔՈՉԱՐԵԱՆ ՄԱՍՆԱԿՑԵՑԱԻ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՈԳԵԿՈՉՄԱՆ

Ուաշինկթընի հայութիւնը՝ 500 հոգիի մասնակցութեամբ եւ Հայաստանի Նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեանի գլխաւորութեամբ Սկյնթ Այպըն Էփիսքոփըլ եկեղեցիին մէջ, Շաբաթ, 24 Ապրիլին, եկեղեցական արարողութեամբ ոգեկոչեց Հայկական Ցեղասպանութեան յիշատակը: Առաջին անգամ ըլլալով էր, որ Հայաստանի Նախագահ մը Սփիւռքի համայնքներէն մէկուն հետ կ'ոգեկոչէր Հայոց Ցեղասպանութիւնը:

Ոգեկոչման ձեռնարկը կազմակերպած էին Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպանատունը, Հայց. Եկեղեցւոյ Արեւելեան Թեմը, Ամերիկայի Հայց. Առաքելական Եկեղեցին, գործակցաբար Ուաշինկթընի Ս. Խաչ եւ Ս. Աստուածածին եկեղեցիներուն:

Ձեռնարկի սկիզբը նախագահ Քոչարեան, ամերիկահայ գիներուորական անձնաւորութեանց ուղեկցութեամբ, իր չքախումբով ծաղկեպսակ զետեղեց Միացեալ Նահանգներու նախագահ Ուտրօ Ուիլսընի դամբանին առջեւ, իբրեւ յարգանքի տուրք հայութեան նկատմամբ անոր ունեցած վերաբերմունքին:

Քոչարեանին կ'ընկերակցէին՝ արտաքին գործոց նախարար Վարդան Օսկանեան, Միացեալ Նահանգներու մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպան Ռուբէն Շուգարեան եւ այլ պաշտօնատարներ:

Պատուիրակութիւնը առաջնորդուեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտներով:

Եկեղեցական արարողութեան կը նախագահէին առաջնորդներ Խաժակ արք. Պարսամեան եւ Օշական արք. Ջոլոյեան: Արարողութենէն ետք խօսք առին գաղութի ներկայացուցիչները: Հայաստանի պատուիրակութեան կողմէ խօսք առաւ Վարդան Օսկանեան, նշելով կարեւորութիւնը Հայկական Ցեղասպանութեան ոգեկոչումին, յիշելով Հայաստանի կառավարութեան որդեգրած վարքագիծը Ցեղասպանութեան ճանաչման գծով:

Ապա յարգանքի արժանացան Ցեղասպանութենէն վերապրած մեծ հայրեր ու մայրեր:

ՆԱԽԱՐԱՐԸ ՀԵՐՔԵՑ ՍԵՒԱՆԱՅ ԼԻՃԻ ՋՈՒՐԵՐՈՒ ԱՆՕՐԻՆԱԿԱՆ ՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄԸ

Հայաստանի բնապահպանութեան նախարար Գէորգ Վարդանեան Զորեքշաբթի, 28 Ապրիլին, մամլոյ ասուլիս մը տալով, բացարձակապէս հերքեց Մարտունիի բնակչութեան մեղադրանքները, որոնց համաձայն, ձմրան, Սեւանայ լիճէն ջուր ապօրինաբար կ'օգտագործուի: Ան չեչտեց, թէ լիճի պահպանման եւ անոր բնական աղբիւրներու օգտագործման բոլոր հարցերը նախարարութեան լուրջ հսկողութեան տակ կը գտնուին:

Նախարարը հաւաստիացուց, թէ այս ձմրան, օգտագործելի 25 միլիոն խորանարդ մեթր ջուրէն օգտագործուած է միայն 4 միլիոնը, այդ ալ՝ ուժանիւթի կարիքներու համար:

Ան ընդգծեց նաեւ, թէ կառավարութեան որոշումով, լիճէն ամրան օգտագործուելիք ջուրի քանակութիւնը եւս նուազած է 52 միլիոն խորանարդ մեթրով:

Գ. Վարդանեան յստակացուց, որ ամէն ջանք կը թափուի Սեւանայ լիճին նախկին մակարդակը վերականգնելու համար, որուն կրնայ նպաստել նաեւ Որոտանի փապուղին, որուն չինարարութիւնները պիտի աւարտին գալ տարի:

Իսկ լիճին մէջ ձուկի քանակը նախկին մակարդակին բարձրացնելու համար, Ցունիս 15էն սկսեալ եւ մինչեւ մէկ տարի, արգիլուած է ձկնորսութիւնը:

Անդրադառնալով երկրի անտառային քաղաքականութեան, նախարարը հաստատեց, թէ նախապէս էական թերութիւններ տեղի ունեցած են այս քաղաքականութեան մէջ, սակայն յատուկ միջոցներով անոնց առաջքը եւս առնուած է:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՐԽԻՆԵՐՈՒՆ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ՕՐԻՆԱԳԻԾ

28 Ապրիլին 60 քոնկրէսականներ Ներկայացուցիչներու Տան ներկայացուցին օրինագիծ մը, որ կը պահանջէ Հայկական Ցեղասպանութեան մասին ամերիկեան արխիւները հրապարակելի եւ տրամադրելի դարձնել:

Հ. Յ. Դ. Ամերիկայի Հայ Դատի Յանձնախումբը եւ Հայկական Խորհրդաժողովը ողջունեցին այս օրինագիծը, որ եթէ որդեգրուի, պահանջ կը դնէ նախագահին, որ Ցեղասպանութեան մասին ամերիկեան փաստաթուղթերը հանրութեան սեփականութիւնը դարձնէ: Օրինագիծը ներկայացուցին Ճորճ Ռատանովիչ, փոքրամասնութեան ղեկավարներէն Տէյվիտ Պանիըր, Ճէյմս Ռոկըն, ինչպէս նաեւ Համախմբումի համանախագահներ Ֆրէնք Փալոն եւ Ճան է. Փորթըր:

Օրինագիծը պահանջ կը դնէ նախագահին, որ համախմբէ Հայկական Ցեղասպանութեան վերաբերող ամերիկեան բոլոր փաստագրական-արխիւային նիւթերը (դեսպանական-հիւպատոսական տեղեկագիրներ, լուսանկարներ, ժապաւէններ, օրէնսդրական արժէք ունեցող բանաձեւեր եւայլն) ու զանոնք տրամադրէ Քոնկրէսի Միջազգային յարաբերութիւններու յանձնախումբին, Միացեալ Նահանգներու Ողջակիզումի Յիշատակի գրադարանին եւ Հայկական Ցեղասպանութեան թանգարանին (Երեւան): Օրինագիծը կը ներառէ Քոնկրէսի արխիւներ, որոնք փաստագրումն են Հայկական Ցեղասպանութեան մասին ամերիկեան ու միջազգային անդրադարձներուն:

Օրինագիծը վաւերացնելու գործընթացը կրնայ քանի մը ամիսէն մինչեւ տարի մը տեւել: Հայ Դատի Յանձնախումբը եւ Հայկական Խորհրդաժողովը 2000 թուականի Ապրիլի 24ը ժամկէտ նկատի առած են բանաձեւի վաւերացման համար:

ՔԷՊԷՔԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ԲԱՆԱՁԵՒԸ

Հինգշաբթի, 22 Ապրիլին, Քեպէք Նահանգի խորհրդարանը միաձայնութեամբ որդեգրեց Հայկական Ցեղասպանութեան 84ամեակը ոգեկոչող բանաձեւ մը: Խօսք առին խորհրդարանին մէջ ներկայացուած երեք կուսակցութիւններու ներկայացուցիչները: 1980էն ի վեր, Քէպէքի խորհրդարանը ամէն տարի այս ձեւով կը կատարէ ոգեկոչումը, հակառակ թուրք պետական շրջանակներէ յաճախակի եղած սպառնալիքներուն, թէ նման ոգեկոչումը պատճառ կրնայ դառնալ քեպէքեան ընկերութիւններու կողմէ Թուրքիոյ մէջ կատարուող ներդրումներու ջնջումին:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՔՈՍՈՎՈՅԻ ԴԷՊՔԵՐՈՒՆ ՀԵՏ ԿԸ ԲԱՂԴԱՏՈՒԻ

Հինգշաբթի, Ապրիլ 29 եւ 30ին, Պրիւքսէլի մէջ, Եւրոպական Խորհրդարանի երդիքին տակ տեղի ունեցաւ «Նոր դարաշրջանին հայերը» նիւթին շուրջ կազմակերպուած համագումարը, որուն կը մասնակցին 30 երկիրներէ ժամանած հայեր: Երկօրեայ համագումարին ընթացքին քննուեցաւ նաեւ «Ցեղասպանութեան ժառանգորդները» նիւթը:

Թրքական *«Ռատիքալ»* թերթի Պրիւքսէլի թղթակիցին հաղորդած տեղեկութեանց համաձայն, Եւրոխորհրդարանի նախագահ Ժիլ Ռոպըլ չէ կրցած մասնակցիլ առաջին օրուան նիստին, անոր տեղ նիստին բացումը կատարած է Եւրոխորհրդարանի Արտաքին Յարաբերութիւններու յանձնաժողովի նախագահ Թոմ Սփենսըր, որ յայտարարած է, թէ կրկնակի հպարտութիւն կը զգայ «անոր համար որ Եւրոխորհրդարանը ճանչցած է Հայկական Ցեղասպանութիւնը»:

Համագումարին հիմնական նպատակն էր ճշդել հայ ժողովուրդին 21րդ դարու նպատակները եւ կազմակերպել զանոնք:

Սփենսըր, խօսելով Հայկական Ցեղասպանութեան մասին, ըսաւ. «Բոլորս ալ գիտենք, թէ ցեղասպանութիւնը ինչ է: Միլոսեւիչի Քոսովոյի մէջ գործադրածը եւս ցեղասպանութիւն է: Ասիկա բնաւ պէտք չէ մոռցուի»: Սփենսըր աւելցուց. «Հակառակ անոր, որ թուրքերը կը զայրանան, 21րդ դարը պէտք է ըլլայ բացայայտումի ու երկխօսութեան դար»:

Ինչպէս հաղորդած էինք, թրքական թերթեր նախապէս յայտնած էին, թէ Թուրքիա անհանգիստ է Պելճիքայի հայերուն կողմէ կազմակերպուած այս ձեռնարկով, յատկապէս որովհետեւ տեղի կ'ունենայ Եւրոպական Խորհրդարանի կեդրոնատեղիին մէջ, որ արդէն իսկ լաւ տրամադրութիւններ չունի Թուրքիոյ նկատմամբ: Ցեղասպանութեան քննարկումը եւս բնականաբար կը մտահոգէ Անգարան:

ՄԵԾ ԵՂԵՌՆԻ ՈԳԵԿՈՉՄԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐ

Շարունակուած 4րդ էջէն

Մոնրէալի քաղաքապետութեան վարչական խորհուրդի փոխնախագահ Նուշիկ Էլոյեան:

* * *

Հայոց Եղեռնի 84րդ ամեակի ոգեկոչման Մոնրէալի պաշտօնական հանդիսութիւնը տեղի ունեցաւ Կիրակի 25 Ապրիլին, երեկոյեան ժամը 7:00ին, Հայ Կեդրոնի Հ.Մ.Ը.Մ. - Կամք մարզասրահին մէջ, կազմակերպութեամբ ՌԱԿի Հայ իրաւանց յանձնախումբին եւ Հ. Յ. Դ.ի Լաւալի եւ Մոնրէալի Հայ Դատի յանձնախումբերուն:

Նախքան հանդիսութիւնը, Աւետիս Ահարոնեան սրահին մէջ, կատարուեցաւ ընդունելութիւն քաղաքապետական, նահանգային թէ դաշնակցային մակարդակի քաղաքական ներկայացուցիչներու, երեսփոխաններու եւ նախարարներու մասնակցութեամբ:

Ժամը 7ին, շուրջ 600 հոգիի ներկայութեան, բացումը կատարուեցաւ ոգեկոչման հանդիսութեան, Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամք»ի փողերախումբի կողմէ քայլերգներու նուագակցութեամբ:

Օրուան հանդիսավարներ Սիլվա Ամատունի-Թոքաթլեանի եւ Սիլվա Պարոնեանի բացման խօսքէն ետք, առաջին հերթին խօսք առաւ Մոնրէալի քաղաքապետական գործադիր խորհուրդի փոխնախագահ Նուշիկ Էլոյեան, որուն յաջորդեց Լաւալի քաղաքապետ Ժիլ Վայյան - Քուրի ելոյթը:

Արթօ Մուհէնտիսեանի եւ Հրայր Կիւլիւզեանի կողմէ զոյգ երգերու կատարումէն ետք, ձայն առաւ նահանգային երեսփոխան Իվան Պորտըլօ, որու հետեւեցաւ Քէպէքի Հանրային ապահովութեան նախարար Սերժ Մենարի խօսքը:

Դաշնակցային Մակարդակի վրայ առաջին հանդէս եկողը եղաւ Քէպէքի պլոքի երեսփոխան Մատլէն Տալֆօն- Կիւրալ, որմէ ետք ազատական երեսփոխան Էլենի Պաքոփանոս փոխանցեց իր եւ վարչապետ Քրէթիէնի պատգամը:

Ներկաները չծափահարեցին վարչապետի ուղերձին, «Ցեղասպանութիւն» բառը չգործածելուն համար:

Ապա, բեմ հրաւիրուեցաւ Հ. Յ. Դ. Հայ Դատի Քանատայի յանձնախումբի ատենապետ դոկտ. Ժիրայր Պասմաճեան, որուն կառավարութեան ուղղուած խօսքը դիմաւորուեցաւ ծափերով:

Ռուբինա Քիւփէլեանի ասմունքի ելոյթէն ետք, կազմակերպիչ կոմիտէի անունով յաջորդաբար խօսք առին *«Ապագայ»* շաբաթաթերթի խմբագիր Արսէն-Նուպար Մամուրեան եւ Մոնրէալի Հայ Դատի յանձնախումբի ատենապետ Ռուբէն Գուլումճեան:

Գեղարուեստական վերջին բաժինով, ՀԲԸՄի «Արմէն Քէպէք» վարժարանի աշակերտները ներկայացուցին կենդանի պատկեր մը, ղեկավարութեամբ Արմէն Երկաթի:

Ձեռնարկի աւարտին, բեմը տրուեցաւ Ֆրանսայէն յատկապէս հրաւիրուած դոկտ. Քլէր Մուրատեանի, որ անդրադարձաւ հայ իրականութենէն ներս Հայկ. Ցեղասպանութեան ոգեկոչման հոլովոյթին եւ խորհուրդին:

* * *

Հայ կաթողիկէ համայնքին կազմակերպութեամբ, Ապրիլի 18ին, տեղի ունեցաւ ոգեկոչման ձեռնարկ, եկեղեցւոյ Իփէկեան սրահին մէջ, իսկ Կիրակի, 25 Ապրիլի կէսօրին, տեղի ունեցաւ եկեղեցական ոգեկոչում, Սէն Ժոզէֆ տաճարին մէջ:

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ը ԱՐԻԶՈՆԱՅԻ ՄԷՋ ՈԳԵԿՈՉԵՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 84ԱՄԵԱԿԸ

Արիզոնայի Ֆինիքս քաղաքին մէջ, զանազան շրջաններէն միութիւններու եւ կազմակերպութիւններու անդամներուն մէկտեղումով գաղութահայերը տողանցքով ու ծաղկեպսակի զետեղումով ոգեկոչեցին Մեծ Եղեռնի նահատակները:

Շաբաթ, Ապրիլ 24ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ֆինիքսի մասնաճիւղի սկաուտները քաղաքամէջին հաստատած Ցեղասպանութեան յուշակոթողին առջեւ հերկում կատարեցին: Տեղի ունեցաւ դրօշակի արարողութիւն, ծաղկեպսակի զետեղում եւ ազգային երգերու մեկնաբանութիւն, որուն յաջորդեց մասնաճիւղի ատենապետ Կէպի Խուրիի խօսքը եւ արարողութիւնը վերջ գտաւ «Հայր Մեր»ի երգեցողութեամբ:

Ապա, Հայ Մշակութային Կեդրոնին մէջ տեղի ունեցաւ հանդիսութիւն, կազմակերպութեամբ Ապրիլ 24ի յանձնախումբին, որ կազմուած էր Արիզոնայի եկեղեցիին, ՀՕՄի «Արարատ» Շաբաթօրեայ վարժարանի, Հայ Լեզուի դպրոցի Վիքթորիա Մանուկեանի ղեկավարած խմբակցութեան, Տիկնանց Միութեան, Թուքսանի Հայ Մշակութային Ընկերակցութեան, Հ. Յ. Դ. «Գէորգ Չաուշ» Կոմիտէի, Ամերիկայի Հայ Եկեղեցական Երիտասարդական Կազմակերպութեան եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի ներկայացուցիչներէն:

Յայտագիրը սկսաւ գեղարուեստական բաժինով, եղեռնէն առնուած պահի մը ներկայացումով, ղեկավարութեամբ Անահիտ Միքայէլեանի, որուն յաջորդեց վայրկեան մը յոտնկայս յարգանքը մեր նահատակներուն: Օրուան հանդիսավարն էր Սիւզի Կրէկորեան: Գեղարուեստական յայտագիրին մաս կը կազմէր նաեւ պար, երգ ու ասմունք:

Խօսք առին Նուշիկ Սիմոնեան-Հէզըլթըն եւ Հայր Դաւիթ Ջելվէեան:

Ապրիլ 25ի առաւօտուն, առաջին անգամ ըլլալով Ֆինիքսի մէջ տեղի ունեցաւ քայլարշաւ: Քաղաքի ոստիկանութեան ընկերակցութեամբ, շուրջ 300 պահանջատէր հայորդիներ, դրօշներով եւ ցուցատախտակներով տողանցեցին, ղեկավարութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտներուն: Անոնք երկու մղոն քալելով հասան քաղաքամէջի Եղեռնի յուշարձան, ուր գործադրուեցաւ պատշաճ յայտագիր: Եկեղեցական արարողութենէն ետք, օրուան հանդիսավարը Պերճ Մանուկեան բարի գալուստի խօսք ուղղեց ներկաներուն: Վիքթորիա Մանուկեան ընթերցեց կառավարիչ ճէն Տի Հոլի եւ Արիզոնա նահանգի ներքին գործոց նախարարի հռչակագիրները:

Օրուան գլխաւոր բանախօսն էր Հ. Յ. Դ. «Գէորգ Չաուշ» Կոմիտէի կողմէ հրաւիրուած, Քալիֆորնիայէն Գրիգոր Աչըգեան, իսկ Նուշիկ Սիմոնեան Ֆինիքսի գաղութին կողմէ: Գործադրուեցաւ նաեւ գեղարուեստական յայտագիր:

ՍԱՆ ՖՐԱՆՍԻՍՔՈՅԻ ՀԱՅՈՒԹԻՒՆԸ ԿԱՏԱՐԵՑ ԲԱՑՈՒՄԸ ՏԷՅՎԻՏՍԸՆ ԼԵՐԱՆ ԽԱՉԻ ՅՈՒՇԱՏԱԽՏԱԿԻՆ

Շաբաթ, Ապրիլ 24ին, Սան Ֆրանսիսքոյի հայութիւնը դարձեալ համախմբուեցաւ իր սեփականութիւնը դարձած Տէյվիտսըն Լերան վրայ գտնուող մեծ խաչին շուրջ, եւ Եղեռնի զոհերուն նուիրուած ոգեկոչման հանդիսութեան ընթացքին, բացումը կատարեց հոն զետեղուած յուշատախտակին:

Սան Ֆրանսիսքոյի քաղաքապետ Ուիլի Պրաուն, իր խօսքը ուղղելով շուրջ 500 ներկաներուն, որոնք հակառակ աննպաստ օդին, բարձրացած էին լեռ, ըսաւ.

«Այս Ցեղասպանութիւնը, որ տակաւին չէ ընդունուած ցեղասպաններու ժառանգորդներուն կողմէ, պէտք չէ մոռացութեան մատնուի: Արդարեւ, շատ կարեւոր է, 20րդ դարու շրջանցման հանգրուանին, ճշդել կատարուած բոլոր սխալները, եթէ կարելի է զանոնք ճշդել: Մենք հաւաքաբար մեր կառավարութենէն պէտք է պահանջենք, որ Թուրքիայէն պահանջէ Ցեղասպանութեան ճանաչումը: Միայն այս մէկը, այս պարզ ճանաչումը չկարենալ ապահովելը ինքնին վկայութիւն է, որ նմանօրինակ արարքներ կրնան կրկնուիլ: Անգամ մը որ ճշմարտութիւնը ընդունուի, ապա կարելի է դարմանը գտնել: Մինչ այդ կասկածը, անվստահութիւնն ու անոնց նմանօրինակ այլ երեւոյթներ պիտի շարունակեն գոյութիւն ունենալ»:

Քաղաքապետ Պրաուն միացաւ Ցեղասպանութենէն վերապրողներուն, որոնք իբրեւ կենդանի վկաներ, եկած էին իրենց մասնակցութիւնը բերելու յուշատախտակի բացման արարողութեան:

«Ես ձեր հետ եմ: Գոհ եմ, որ դուք յարմարաւէտ ձեւով պատրաստեցիք այս յուշատախտակը եւ ամէն անգամ որ հաւաքուիք ոգեկոչելու Ապրիլ 24, 1915ը, ես հոս պիտի ըլլամ», ըսաւ քաղաքապետ Պրաուն:

Իր բացման խօսքին մէջ Ռոքսէն Մաքասճեան անդրադարձաւ այն վտանգներուն, որոնք կրնան առաջանալ, Թուրքիոյ Հայկական Ցեղասպանութեան ճանաչումը ուրանալուն պատճառով:

«Մարտ 1918ին, Կարմիր Խաչի ամսագիրը Ցեղասպանութեան անդրադարձած է իբրեւ "պատմութեան մեծագոյն սարսափը», եւ Միացեալ Նահանգներու դեսպան Մորկընթաու գրած է. «Վըստահ եմ, որ մարդկային ցեղի ամբողջ պատմութիւնը չունի նմանօրինակ սարսափելի դրուագ»:

«Դժբախտաբար, 20րդ դարու աւարտին մօտենալէն շատ առաջ իսկ, այս մեծ ոճիրը սկսած էր ճանչցուիլ իբրեւ «մոռցուած Ցեղասպանութիւնը»: Ուրացումը մեծապէս կ'ազդէ Թուրքիոյ, դրացի երկիրներուն եւ դաշնակիցներուն աշխարհա-քաղաքական փոխյարաբերութեանց»:

Մաքասճեան շեշտեց, թէ այնքան ատեն որ Հայկական Ցեղասպանութիւնը ճանաչուած չէ ստացած, գոյատեւման պայքար մղող մեր նոր Հանրապետութիւնը պիտի ապրի վախը անոր կրկնութեան:

Տէյվիտսըն Լերան Խաչին խնամակալութիւնը ստանձնած Հիւսիսային Քալիֆորնիոյ Ամերիկահայ Կազմակերպութիւններու վարչութեան կողմէ խօսք առաւ փոխ ատենապետ Եդուարդ Մսըրլեան, որ շեշտեց այն իրողութիւնը, թէ այսօրուան պատահարներուն ականատես ըլլալով, հայութիւնը կը յիշէ Ցեղասպանութեան ենթարկուած իր նախահայրերը:

Ոգեկոչման ձեռնարկին ընթացքին ընթերցուեցան զօրակցական հաստատագիրներ, փոխանցուած քոնկրէսականներ Նէնսի Փելոսի, Էննա Իշուի, նախագահական թեկնածու Պիլ Պրէտլիի կողմէ: Կատարուեցաւ նաեւ հոգեհանգստեան արարողութիւն:

Յուշատախտակին վրայ անգլերէնով յիշուած էր, թէ Տէյվիտսըն Լերան խաչը կառուցուած է Ճորճ Քէլհամի կողմէ եւ առաջին անգամ անոր բացումը կատարուած է նախագահ Ֆրենքլին Ռուզվէլթի կողմէ, 1934ին: 1997ին Սան Ֆրանսիսքոյի բնակչութիւնը քուէարկութեամբ խաչը ծախեց Հիւսիսային Քալիֆորնիոյ Ամերիկահայ Կազմակերպութիւններուն, որպէսզի զայն վերածէ Եղեռնի յուշակոթողի:

Հոն գրուած էր նաեւ Աւետիս Ահարոնեանի բանաստեղծութիւններէն մէկէն համար մը հայերէնով եւ անգլերէն թարգմանութեամբ:

ԻՐԱՆԱՀԱՅ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Իրանահայ Միութեան գրականութեան եւ արուեստի բաժանմունքի վարչութեան նախաձեռնութեամբ տեղի ունեցաւ Եղեռնի 84ամեակին նուիրուած յուշ-երեկոյ Կիրակի, Ապրիլ 25, երեկոյեան ժամը 7:30ին, Իրանահայ Միութեան սրահին մէջ, շուրջ 300 հոգիի ներկայութեամբ:

Բացումը կատարուեցաւ Իրանահայ Միութեան Շաբաթօրեայ վարժարանի աշակերտութեան մոմավառութեամբ: Անոնք, գլխահակ, կարգով, նահատակներու յիշատակին մոմեր վառեցին եւ բեմ բերին, որմէ ետք Գրիգոր վրդ. Չիֆթճեան տէրունական աղօթքով օրհնեց ներկաները:

Ձեռնարկին բացման խօսքը կատարեց բաժանմունքի ատենապետուհին Փառքուհի Խաչիկեան: Ան պարզեց յուշ-երեկոյին նպատակը, կոչ ուղղելով ներկաներուն հաւատարիմ մնալ մեր նահատակներու յիշատակին:

Ապա գործադրուեցաւ գեղարուեստական յայտագիր:

Շաբաթօրեայ դպրոցի երգչախումբը մեկնաբանեց երեք երգեր «Գարունդ հայերէն է գալիս», «Գետաշէն» եւ «Հայաստան», ղեկավարութեամբ Կարինէ Վարուժանեանի, իսկ ասմունքողն էր ժագլին Ղարախանեան:

Յովհ. Շիրազի «Ամենայն Սրտովը» արտասանեց Հայբերդ Ալահվերդեան:

Օրուան բանախօսն էր Արմէն Տօնոյեան, որ յիշեց իթթիհատական կառավարութեան կողմէ ծրագրուած հայաջնջումի ծրագիրը: Ան ըսաւ, որ հայ ազգը ապրեցաւ, որովհետեւ թէեւ հայրենիք կորսնցուցած, թէեւ մէկուկէս միլիոն զոհ տուած, բայց չկորսնցուց ապրելու յոյսը, հաւաքեց ինքզինք, հաւաքեց իր ուժերը եւ դարձաւ մարտընչող հերոս, միայն կոտորածներէն երեք տարի յետոյ կերտեց Սարդարապատի յաղթանակը, հայրենիք ստեղծեց քաոսէն եւ ծնունդ առաւ հայրենի ազատ ու անկախ օճախը:

Հակառակ այս վերածնունդին, սակայն, Եղեռնը կը շարունակուի, որովհետեւ մեր հողերը գրաւուած կը մնան, մեր նահատակները անհետ կորած կը մնան, կանգ առաւ յառաջխաղացքը մեր մշակոյթին, հեռացանք եւ կը շարունակենք հեռանալ հայրենի հողէն, ենթարկուելով սպիտակ ջարդի:

Արմէն Տօնոյեան շեշտեց միասնականութեան կարեւորութիւնը եւ ազգային գաղափարախօսութեան հրամայականը հայրենիքի հողին կապուելու, Հայաստանի մէջ ստեղծելու այնպիսի պայմաններ, որ հայը կառչած մնայ իր դարաւոր հողին:

Ապա շեշտեց պահանջատիրութեան անհրաժեշտութիւնը, Հայ Դատի միջոցով բոլոր երկիրներէն պահանջելու արդարութիւն:

Բանախօսութենէն ետք, Ռազմիկ Շահգալդեան ասմունքեց Վահագն Դաւթեանի «Ռեքվիէմ»ը: Ռիմա Կարապետեան երգեց «Ծիրանի ծառ»ը, «Ատանայի ողբը», դաշնակի ընկերակցութեամբ Գայիանէ Սիմոնեանի, որ իր կարգին դաշնակի վրայ նուագեց «Գարուն ա»ն: Ադրինէ Խաչիկեան երգեց «Տըլէ եաման»ը եւ «Գարուն ա»ն, դաշնակի ընկերակցութեամբ Գայիանէ Սիմոնեանի, որմէ ետք հայրենի նշանաւոր ասմունքող Սիլվա Եուզբաշեան փունջ մը բանաստեղծութիւններ ներկայացուց հայրենի բանաստեղծներէ:

Ձեռնարկը փակուեցաւ «Կիլիկիա» երգով:

ՊՈԼՍԱՀԱՅ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՅՈՒՇ ԵՐԵԿՈՆ

Պոլսահայ Միութեան գրական յանձնախումբը կազմակերպած էր Եղեռնի նուիրուած յուշ երեկոյ մը, որ տեղի ունեցաւ Ապրիլ 20, Երեքշաբթի, երեկոյեան ժամը 8:30ին, Միութեան կեդրոնին մէջ:

Յանձնախումբի ատենապետ Սիմոն Աճըհլաճ բացումը կատարեց եւ երեկոյթին ծրագիրը պարզելէ ետք, հրաւիրեց «Մարի Մանուկեան-Տեմիրճեան» վարժարանի հայերէնի եւ ազգային պատմութեան ուսուցիչ Մինաս Գոճայեանը, որ տասը վայրկեան տեւողութեամբ տեսաժապաւէն մը ներկայացնէ:

Աշակերտական խումբի մը Հայաստան ուխտագնացութեան պատմութիւնը ներկայացնելով եւ Հայաստանի տեսարժան վայրերը ցոյց տալով, ան բացատրեց, որ աներեւակայելի խանդավառութիւն ստեղծուեցաւ բոլորին մօտ եւ աշակերտները յուզուած, լիցքաւորուած, վերադարձան տուն:

Ապա խումբ մը աշակերտներ արտասանեցին Մ. Իշխանի «Հայ մամիկին աղօթքը», որմէ ետք աշակերտուհի մը անգլերէնով կարդաց Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Մատըլէյն Օլպրայթին ուղղուած նամակը Ցեղասպանութեան ճանաչման խնդրով:

Օրուան բանախօսին Մինաս Գոճայեանի կենսագրականը կարդաց եւ զինք հանգամանօրէն ներկայացուց Սիմոն Աճըհլաճ:

Գոճայեան Ցեղասպանութեան պատմութեան վրայ ակնարկ մը նետեց եւ անդրադարձաւ թուրք պետութեան այն ճիգերուն, որոնք կը միտէին Ամերիկայի երեք համալսարաններու մէջ թրքական պատմութեան ամպիոններ հաստատել, բայց անոնք մերժուեցան, եւ հայութեան տարած աշխատանքներուն շնորհիւ, խանգարուեցաւ այդ ցանկութեան իրականացումը:

Ան խօսեցաւ նաեւ Հայ Դատի կարեւորութեան մասին:

Գոճայեան յաջողեցաւ օրինակներով վերլուծել Հայաստանի թէ Սփիւռքի ազգային կեանքը, Սփիւռքի նպաստի անհրաժեշտութիւնը մայր հայրենիքին եւ առհասարակ հայ կեանքը յուզող բազմաթիւ հարցերու մասին արտայայտուելով, առաջարկութիւններ ներկայացուց, յատկապէս շեշտեց Հայաստանի իշխանութիւններուն վարած արտաքին քաղաքականութիւնը:

Տպաւորիչ եւ տեղեկութիւններով լեցուն այս բանախօսութիւնը ջերմութեամբ ընդունուեցաւ ներկաներուն կողմէ:

գրականություն եւ մշակոյթ

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐ, ՈՐՈՆՔ ՉԵՆ ԿՏՐՈՒԱԾ ԱՆՑԵԱԼԷՆ ՈՒ ԱՒԱՆԴԱԿԱՆ ԱՐՏԱՅԱՅՏՉԱՁԵՒԵՐԷՆ

Մ'շակոյթի պատմութեան մէջ իր ուրոյն տեղն ու դերը ունի հնդկական կերպարուեստը: Անոր ինքնատպութիւնն ու բնոյթը պայմանաւորուած է մէկ կողմէ հնդկական չքնաղ բնաշխարհով եւ, միւս կողմէ, կրօնով ու ջինջ հաւատքով: Հակառակ անոր որ ժամանակակից կերպարուեստը հասած է սանձարձակ եւ երբեմն նոյնիսկ այլասերիչ չափանիշներու, հնդիկ գեղանկարիչները շատ-շատեր կը շարունակեն ստեղծագործել՝ առանց կտրուելու իրենց անցեալէն ու աւանդական արտայայտչաձեւերէն:

Անկիւն մը ցուցահանդէսէն

Այս վերջիններէն է նաեւ գեղանկարչուհի Հալփնա Շոնտհրի, որուն անհատական հերթական մէկ ցուցահանդէսի բացումը տեղի ունեցաւ 28 Ապրիլին, հնդկական դեսպանատան սրահին մէջ (Նաքքաշ):

Ցուցադրութեան դրուած երեսունէ աւելի գեղանկարները կարելի է բաժնել երկու խումբերու: Ակներեւ է, որ գեղանկարչուհին մէկ կողմէ հմայուած է բնութեան գեղեցկութեամբ եւ, միւս կողմէ, մեծ յարգանք կը տածէ հնդկական խորախորհուրդ կրօններու հանդէպ: Աճանտայի, Էլլորայի, Մահաբալիպուրամի եւ այլ քարայրտաճարներու որմնանկարներն ու որմնաքանդակները ոչ միայն իբրեւ ներշնչման աղբիւր կը ծառայեն արուեստագիտուհիին, այլեւ որոշ չափով կը պայմանաւորեն իր արտայայտչաձեւերն ու կերպարները: Ան պատկերած է Պուտտայի, աբսահարայի եւ հեքիաթային գեղուհիներու կերպարներ, որոնք իրենց գեղեցկութեամբ ու պարզութեամբ (ո՛չ պարզունակութեամբ) մերուած կը թուին ըլլալ շրջապատի բնութեան ու երբեմն նաեւ կենդանիներուն հետ:

Հալփնա Շոնտհրի թէեւ կը պատկերէ տարբեր կենդանիներու տեսակներ, սակայն անոնց մէջ առանձնայատուկ տեղ կը գրաւեն եղնիկներու կերպարները: Այս առումով յատուկ նշանակութիւն ունի այն գեղանկարը, ուր պատկերուած են չորս եղնիկներ, որոնք սակայն ունին մէկ գլուխ: Այս գաղափարը կ'առնչուի հնդկական կրօնին հետ, որուն կը հանդիպինք նաեւ վերոյիշեալ որմնաքանդակներուն մէջ:

Ծաղիկները իրենց տարատեսակներով, գեղեցկութեամբ ու բոյրերով կարեւոր նշանակութիւն ունին հնդկական կրօններու, հետեւաբար նաեւ կենցաղի մէջ: Այս լաւ գունազգացողութիւն ունեցող գեղանկարչուհին պատկերած է այնպիսի գրաւիչ ու սիրուն ծաղիկներ, որոնք արտայայտիչ են, յատկապէս երբ կը պատկերուին ոսկեգոյն ֆոնի վրայ:

Հալփնա Շոնտհրիի արուեստը շարունակուող մէկ օղակն է հնդկական դարաւոր մշակոյթին:

ՄՈՎՍԷՍ ԾԻՐԱՆԻ

Ստորեւ տրուած ակնարկը ականատեսի մը խորհրդածութիւնն է, որ հետաքրքրականութեան սահմաններէն դուրս գալով՝ ուսանելի է, մանաւանդ անոնց համար, որոնք հետաքրքրուած են անցեալի հին մշակոյթները վերակենդանացնելու եւ պահպանելու հարցերով:

ԲՈՒՐԳԵՐԻ ՎԵՐԱԾՆՈՒՆԴԸ

«Ես ուղեկցում էի Անրի Փիրէնին Սթոքհոլմ: Հազիւ քաղաք մտանք, նա ասաց. «Ի՞նչ նայենք առաջին հերթին: Այստեղ կարծեմ քաղաքապետարանի նոր շէնք են կառուցել: Սկըսենք դրանից»: Յետոյ կարծես կանխելու համար իմ զարմանքը, աւելացրեց. «Եթէ ես հնաոաւաք լինէի, կը նայէի միայն հնութիւնները: Բայց ես պատմաբան եմ»:

(ՄԱՐՔ ՊԼՈՔ. «Պատմութիւն չարչարվութիւն»):

Գահիրէում Անրի Փիրէնը նախ կը գնար Կիզէ եւ Սաքարա, ապա նոր կը շրջէր քաղաքով: Այդպէս չէ խախտուում պատմական ժամանակագրութիւնը: Դու յաջորդաբար կը տեսնես երեք Եգիպտոս: Հին Եգիպտոսը՝ բուրգեր, սֆինքսներ, մաստաբաներ, միջնադարեան Եգիպտոսը՝ հիւղակներ, աղիւսէ կիսաքանդ մզկիթներ, քարվանսարաններ, նոր Եգիպտոսը՝ բազմայարկ շէնքեր, շքեղ հիւրանոցներ, կամուրջներ, պողոտաներ:

Եւ դու կ'ըմբռնես նրանց յարաբերակցութիւնը: Հին ու միջնադարեան Եգիպտոսների միջեւ կապ չկայ: Նրանք օտար են իրար: Կապը հին ու նոր Եգիպտոսների միջեւ է:

Դա հասկանալի է: յաճախ իրար յաջորդող, քաղաքակրթութիւնները աւելի հեռու են ու անյարիր, քան եթէ նրանց բաժանում են միջնադար չերտեր եւ հագարամեակ: Նոր քաղաքակրթութիւնները ինքնահաստատմամբ մերժում է իր նախորդին, եթէ ուղղակի չի ժառանգել: Բայց յետոյ, երբ արդէն հասնում է ինչ-որ աստիճանի, եւ նախորդը դարձել է անվտանգ կամ յաղթահարուել, առաջ է մղուում ժառանգման գաղափարը:

Երբ սպանացիները նուաճում էին Մեքսիքան, ուր ապրում էին ագթէքները, անհաղորդ եղան նրանց գարմանալի մշակոյթին: Իսկ այսօր որոնում, պեղում եւ փորձում են կեանք տալ ագթէքական քաղաքակրթութեանը՝ յայտարարելով իրենց ագթէքների ժառանգորդ: Մեքսիքացիների ազգային հերոսն այժմ շատ աւելի Քուաուհթեմոքն է, քան Քորտէսը: Դա յետհայեցք է, բայց ամենեւին ոչ՝ վերադարձ:

Երբ արաբները նուաճեցին Եգիպտոսը, արդէն րուն եգիպտական քաղաքակրթութեան վրայ ստար չերտեր էին նստած: Արաբները բերին իրենց հաւատն ու լեզուն եւ արարացրին երկիրը: Նրանք ոչնչացրին նուաճուած երկրի արժէքները, որքան հնարաւոր էր: Նրանք իրենց հիւղակները կառուցեցին բուրգերի աղիւսներից, իսկ ճմեռը ուղտի քակորի հետ մոմիաներ էին վառում: Ասում են՝ նրանք Քէոփսի մոմիան հանեցին դագաղից եւ, գցելով գետին, մոլեգնօրէն կոխոտեցին: Այն ամէնը, ինչ եգիպտական էր, անմաքուր ոգուց էր գալիս: Ու լքուած բուրգերը լցուեցին ճիճիներով, աւազակներով եւ հագար ու մի հրաշքներով:

Իսկ այսօր... Գահիրէի փողոցներում դու կը տեսնես ոճերի բազմազանութիւն. հելլենական ողորկ ու գարդերիզուած սիւներին արեւելեան կամարներ են նստած, պտղոմէոսեան կամ հռոմէական աւերակների կողքին բարձրանում են ինչ-որ բնակելի չէնքեր, որ բարաքների են նման, հնացած, բայց ոչ հնակառոյց փոքրիկ մենատներ՝ սքանտինաւեան սառնութեամբ, պեթոնէ եւ ապակեայ բարձր կառոյցներ եւ մզկիթներ, որոնք կարծես դժուարանում են չնչել խիտ չէնքերի գրկուածութեան մէջ: Դա նման է մի վիթխարի գորգի, որ ժամանակի րնթացքում բազմաթիւ տեղերից մաշուել է, ծակուել, բայց տէրը դեն չի նետել, այլ ամէն անգամ կարկատել է ձեռքն րնկած թելերով: Այժմ այն հնագիտական արժէք ունի: Ոճերի այդ աղմուկում լսելի է մի ուրիշ ոճ՝ բուրգերի ոճը՝ երկրաչափական, գծագրային, յստակ եւ գուսպ ձեւեր, ուղղագիծ հատուածներ: Քաղաքային ոգու եւ պատկերի մէջ կարծես բուրգեր են ստուերագծուել, որ խորհրդանշում են եգիպտական յարատեւող մշակոյթը:

60-70ական թուականներին մեր յարդային եւ կոթողային արուեստի մէջ ուրարտականութիւն մտաւ: Այժմ ժամանակակից Եգիպտոսում եգիպտականութիւն կայ: Լուսագովազդներում, ինքնաշարժների վրայ, կանացի պայուսակներին, գգեստներին, ամէնուր տեսնում ես իրար կից երեք եռանկիւնի: Կիզէյի բուրգերն են՝ Եգիպտոսի համար նոյնպիսի խորհրդանիշ, ինչ մեզ համար երկգագաթ Արարատը: Մետաղեայ դրամներին փարաւոնի պատկեր է փորագրուած, իսկ լումայի կէս միաւորից քեզ է նայում Ամենախոթեփ Դ-ի (Էխնաթոնի) գեղեցիկ կինը՝ Նեֆերթիթին: Կանայք կրում են գինդեր, ապարանջաններ, ականջօղեր, որ թուում է՝ Թութանխամոնի գարդատուփից են հանել, թանգարաններ բակերում, հասարակական չէնքերի առաջ եգիպտական արձանիկներ են կանգնած: Գիչերը բուրգերի մօտ ներկայացում են տալիս, եգիպտական պատկերներով ծրարներ ու դրոշմներ են թողարկուում: Գահիրէի կենտրոնում, ուր համալսարանն է, հրապարակի վրայ հպարտ ու յաղթական բարձրանում է Ռամսէս Մերնամոնը:

Գուցէ Օմարի յուշարձանը նոյնպէս կանգնած է որեւէ հրապարակում: Դա այն խալիֆան է, որ նուաճեց Եգիպտոսը: Բայց այժմ Եգիպտոսի ազգային հերոսը Ռամսէսն է եւ ոչ թէ Օմարը:

Հին եգիպտական մշակոյթի արժէքները, որ պահուած էին փակ դուռների հետեւում, որ նախատեսուած էին դամբարանների համար, մէկ մարդու համար, այնքան անհաղորդ եւ այնպէս սառը, հագարամեակներ յետոյ դուրս են եկել աւագուտների տակից եւ բարձր հասարակական դեր են կատարում: Նրանք կրթում են, միաւորում Եգիպտոսը: Ցառնում է ազգ, եւ նրա ծնունդը նշանաւորուում է կոթողային արուեստի երկերը բուրգերն են: Բայց նրանք յառնում են ոչ իբրեւ դամբարան եւ ո՛չ տաճար, այլ յուշակոթող, որ գարթնել է արտայայտում:

- Դուք դպո՞ւկ, թէ արաբ,- փորձիր հարցնել ոեւէ անցորդի:

- Ես եգիպտացի եմ,- կը պատասխանի նա արժանապատուօրէն:

Ղպտի, արաբ. «Նա, ով խմում է Նեղոսի ջուրը, եգիպտացի է»: Այդպէս պատգամեց Ամոնի քուրմը երեք հազարամեակ առաջ:

Դու կարող ես հասու լինել, թէ ինչպէս մշակոյթը ազգ է ծնում, եթէ նոյնիսկ նրա եւ ժառանգորդի միջեւ հագարամեակից աւելի տարածութիւն կայ:

Բայց ինչո՞ւ գարմանալ: Պատմութիւնը ժողովրդի յիշողութիւնն է: Եգիպտոսի արաբ ժողովուրդը նոր եւ մեծ յիշողութիւն է ձեռք բերել:

Օմարը նոր Եգիպտոսի կնքահայրը եղաւ: Երբ նա մտաւ Եգիպտոս, տիրում էր ոչ թէ եգիպտական փարաւոնների ու քրմերի քաղաքակրթութիւնը, այլեւ՝ հելլենիստական - հռոմէական, որ ծնեց քրիստոնէութիւն: Աղեքսանդրիան հելլենիզմի մեմֆիսն էր, քրիստոնէութեան Մետինէն եւ Արեւմուտքի քաղաքակրթութեան դարպասը: Օմարի համար սակայն դա սոսկ մի տարօրինակ երկիր էր, ուր անհամար ճիճիներ էին ապրում:

Աղեքսանդրիայում այսօր ցոյց են տալիս այն կողին, ուր նշանաւոր փարոսն է բարձրացել աշխարհի եօթ հրաշալիքներից մէկը: Փարոսը կառուցեց Պտղոմէոս Սոթէրը Ք. Ա. 280 թ.: Նրա ճարտարապետն էր Սոսթրատէսը՝ հանճարեղ քնիտացին, որ չուզեց մոռացուի իր անունը եւ փորագրեց այն փարոսի մարմարեայ պատին, ապա ծածկեց աւազի չերտով եւ վրան գրեց Պրտղոմէոսի անունը: Դա առաջին «պալիմսեստ»ն էր՝ կրկնագիրը: Նա գիտէր, որ իսկական արժէքները մնում են չերտի տակ, ժամանակը կը մաքրի աւազի փոշին, եւ բացուած մարմարի վրայ կը կարդան իր անունը: Փանէկոնը վազուց է հարթուել, եւ այլեւս չեն բարձրանում այնտեղ հիանալու Աղեքսանդրիայի րնդհանուր տեսքով, որ մակեդոնեան գոամիտի ձեւ ունէր, եւ ոչ մէկը չի կարող ցոյց տալ, թէ որտեղ է Պրուխէոնը՝ պալատների ու արքայական դամբարանների թաղամասը:

Ջկայ Մուսէոնը՝ հին աշխարհի մեծագոյն ակադեմիան: Կանգուն է միայն հռոմէական չրջանի անվաւեր մի յուշարձան, որ կոչւում է Պոմպէոսի սիւն: Նրանից ոչ հեռու կիսապեղած չինութիւն կայ, որ ենթադրում են, թէ Սուրբ Գան դամբարանն է եղել կամ Աղեքսանդրիայի գրադարանը: Աղեքսանդրիայի գրադարանը: Դա հին աշխարհի մեծագոյն մատենադարանն էր, ուր 700 հագար ձեռագիր եւ փաթեթ էր հաշւում, ու հեռաւոր երկրներից գալիս էին գիտութիւն սովորելու ուր իմաստունները խորհում էին գոյի եւ յաւիտենութեան մասին, իսկ բանաստեղծները հիմներ էին ձօնում աստուածներին ու արքաներին: Այստեղ կալիմաքոսը 800 աշխատանք գրեց գիտութեան տարբեր բնագաւառների մասին եւ հիմք դրեց պոէգիայի աղեքսանդրեան ուղղութեանը, էրատոսթենէսը երկրի չրջագծի եւ տրամագծի չափումներ էր անում, Էվկլիդէսը չարադրեց իր Հիմունքները, Հերոնը չոգիով գործող սարքեր էր ստեղծում, Հերոֆիլը ճչգրիտ որոշեց ուղեղի դերը, իսկ Արիստարքոս Սամոսացին կանխեց Կոպեռնիկոսին 1700 տարի առաջ: Բայց մի թէ այստեղ, այս անհրապոյր, քարոտ ու լերկ անապատում,- դժուար է հաւատալ: Այստեղ է եկել Խորենացին եւ այստեղից կրակ տարել, որ Հայոց պատմութեան մարխը վառի: Այսօր ոտքերիդ տակից մողէսներ ու դաշտամկներ են փախչում, իսկ լքուած աւերակների մէջ յաճախ առանձնանում է անցորդը, եւ այնքան չատ են բուէճները:

Ասում են, երբ Օմարը մտաւ Եգիպտոս, հրամայեց այրել Աղեքսանդրիայի գրադարանը: «Եթէ այդ գրքերում ասուած է այն, ինչ կայ Ղուրանում, աւելորդ են, բայց եթէ ինչ-որ ուրիշ բան, որ չկայ Ղուրանում՝ վնասակար: Երկու դէպքում էլ պէտք է այրել», որոշեց նա:

Իսկ փարոսը... Նրա հիմքերի տակ գանձեր էին պահուած: Խալիֆան հրամայեց փորել: Գանձ չգտան, բայց հիմքերը խախտուեցին, եւ փարոսը տապալուեց:

Այս ամէնը աւանդութիւն է, բայց միեւնոյն է՝ գրադարանը պէտք է այրուէր, քանզի հակասում էր Ղուրանին, եւ փարոսը պէտք է տապալուէր, քանզի Արեւմուտք էր նայում:

Մինարէ արաբերէն փարոս է նշանակում: Եւ փարոսի փոխարէն մինարէներ բարձրացան:

Օմարը եւ իր աղխր անապատից ու արեւելքից էին գալիս, իսկ եգիպտական ոգին յառնում է անապատում ու արեւելքում, եւ նրանք հարագատ էին ու գտան իրար, չնայած երկու անգամ տասը դար էր անցել: Գոյութիւն չունի ձեւերի մ'իսթիքա: Այն խաղ է միայն: Գոյութիւն ունի՝ ձեւերի խորհուրդ: Արեւելեան վրանները բուրգի ձեւ ունեն, արեւելքում մարդկանց գլուխներից՝ բուրգեր էին կազմում, բուրգեր էին նմանակում, եւ երբ ծալապատիկ նըստում են խսրի վրայ, բուրգ է ստացուում, վերացարկիր գծերը՝ բուրգ կը դառնայ: Կանը, որ հին թագաւորութեան փարաւոնի գրագիր էր (Ք. Ա. 3րդ հագարամեակ, արձանը գտնուում է Լուվրի թանգարանում), նստած է այնպէս ինչպէս Օմարը կամ Ուլուպէկը: Պուտտան էլ այդպէս է նստած:

Հին ու նոր եգիպտոսների եւ եգիպտական քաղաքակրթութեան խաչմերուկում պահակում է Կիզէի սֆինքսը: Նա Եգիպտոսի ոգին է: Եթէ ոեւէ արուեստագէտի պատուիրէին ստեղծել մի երկ, որ միաժամանակ արտայայտէր յաւիտենականութեան եւ ունայնութեան գաղափարը, որքան էլ հանճարեղ, նա ոչինչ աւելի չէր կարող անել: Նա կ'ընդօրինակէր սֆինքսը:

Քէոփս հրապարակում յաճախ ներկայացում են տալիս բաց երկնքի տակ: Դերակատարները երեք բուրգերն են: Նրանք խօսում են երաժշտութեան ու լոյսի խաղի տակ: Նրանք իրենց մասին պատմում են այնպէս, կարծես երեք փարաւոնները վերջերս են րնտրուել Եգիպտոսի Արաբական Հանրապետութեան Ազգային խորհրդի պատգամաւոր: Եւ ինքը՝ սֆինքսը: Նա նոյնպէս խօսում է:

Սֆինքսը գիչերուայ մէջ նայում է քեզ մեղմ, բարի, յոգնած հայեացքով եւ վեհօրէն թախծոտ: Լուսնի լոյսի տակ կրաքարի դալկութեամբ նրա դէմքը քարացած հայրութիւն է, ոչ թէ հայր: Լուսնային ինչ-որ բան կայ նրա մէջ, մի խորհուրդ, որ անիմաստ է, եւ այնպէս է նայում, թուում է՝ նրան յայտնի է քո ճակատագիրը եւ կարեկցում է քեզ, բայց ոչինչ փոխել չի կարող:

Ցերեկով նա բոլորովին այլ է: Նրա դէմքի վրայ վէրքեր կան: Մի տեսակ անհաղորդ է եւ, կարծես, դժգոհ: Նրա ուսերին դարերի յոգնութիւն է նստած:

Երբ արաբները մտան Եգիպտոս եւ տեսան սֆինքսը, նրանց սարսափ համակեց: Սֆինքսը կարծես հետապնդում էր նրանց: Նրա հայեացքի մէջ դատապարտութիւն կար, եւ նրան կոչեցին Ապուլ հոլ,- սարսափելի, սարսափ ազդող: Օմարը հրամայեց ջարդել նրա դէմքը: Այդպէս է վարուում յանցագործը, երբ ուզում է ազատուել գոհի հետապնդումից: Նա փորում է գոհի աչքերը, որ այնտեղ իր պատկերը չմնայ, որ հետք չթողնի: Բայց յետոյ պետերինները տեսան, որ սֆինքսը ամենեւին չար չէ եւ ոխակալ, սիրեցին նրան: Եւ այժմ կոչում են Պէլ խիտ, որ նշանակում է սրտում աչք ունեցող, արթուն պահապան:

Սֆինքսը սրտի աչքով Արեւելք է նայում:

Գահիրէում կայ մի գրանիտեայ արձան, որի հեղինակը Մահմուտ Մուխթարն է: Սֆինքսի կողքին կանգնած է բարձրահասակ մի կին: Իսկ սֆինքսը յենուել է յետեւի թաթերի վրայ:

Արձանը կոչւում է Եգիպտոսի գարթօնքը:

Եգիպտոսի գարթօնքը, ոգեհարցութիւնը, սակայն, այնպէս չեղաւ, ինչպէս հագար ու մէկ գիչերների արաբական հեքիաթներում, եւ այն չյառնեց սափորից ղէլլանի ծխի պարոյրներով, եւ ոչ մի միւֆթի կամ ֆաքիր սրբագան խօսքեր չէչնջաց կամ մատներով չկպաւ սափորին հինգ անգամ լուացումից յետոյ: Այդ ոգեհարցութիւնը տեղի ունեցաւ մի մարդու մենախցում, որ ո՛չ դպտի էր, ո՛չ արաբ, այլ՝ ֆրանսացի, բայց թուխ դէմք ունէր: Ժան Ֆրանսուա Շամփոլիոնն էր՝ լեզուաբանութեան Ֆաուսթը: Նրա ձեռքին չլեքսիր չէր, այլ փոքրիկ մի բեկոր, որ Ռոզէթեան քար է կոչւում: Քարի վրայ գծուած էին խորհրդաւոր նշաններ: Նա դրանով բացեց եգիպտական նշանագրերի՝ հիերոգլիֆների գաղտնիքը: Իսկ Օկիւսթ Մարիէթը, մի ուրիշ ֆրանսացի՝ պեղեց, գտաւ, հաւաքեց եգիպտական ամէն ինչ իրրեւ մասունք: Եւ ստեղծեց Եգիպտոսի թանգարանը:

Այդ թանգարանը նոր Եգիպտոսի Քաապան է, բայց նրա սեւ քարը, որին եգիպտացիները պիտի ուխտի գնան, տարուել է Անգլիա:

Թանգարանի մի անկիւնում դրուած է Շամփոլիոնի փոքրիկ կիսանդրին: Փարաւոնների վիթխարի արձանների մօտ նա այնպէս ճնչուած է գգում: Իսկ թանգարանի բակում յուշարձան կայ, որի տակ հանգչում է Մարիէթը: Վազուց մոռացել են նրա վրայ ծաղիկներ դնել:

Բայց հէնց նրանք են նոր եգիպտական ազգի երկու մեծ տոտեմները:

ԱՐՏԱՇԷՍ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

«Գարուն», Օգոստոս 1998

ARA TRAVEL IATA ԱՆԴԱՄ
ARMENIAN AIRLINESի
SALES AGENT,
ՈՒՐԱԽՈՒԹԵԱՄԲ ԿԸ ՅԱՅՏՆԷ
ԻՐ ՅԱՐԳՈՅ ՅԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐՈՒՆ,
ՈՐ Կ'ԱՊԱՀՈՎԷ
ՊԷՅՐՈՒԹ - ԵՐԵՒԱՆ - ՊԷՅՐՈՒԹ
ԵՒ ՀԱԼԷՊ - ԵՐԵՒԱՆ - ՀԱԼԷՊ
ARMENIAN AIRLINES ընկերութեան
• օդաճաւային տոմսեր • ապահովագրական փոխադրութիւն
ԱՐԱ ԹՐԱՎԷԼ,
Պուրճ Համուտ, Համակատան շէնք,
Հեռ. 266594 - 261296 : FAX: 261296

ԱՂԱՍԱՐԳԻՍԵԱՆ ՀԱՍՏ.
SPLIT TYPE
AIR CONDITIONERS HEAT-PUMP
❖NATIONAL ❖GENERAL ELECTRIC
❖TOSHIBA ❖SAMSUNG
❖SHARP ❖GENERAL
ՎՃԱՐՄԱՆ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
12 ԱՄՍՈՒԱՅ ՎՐԱՅ
Պուրճ Համուտ – Քաղաքապետարանի հրապարակ
ՀԵՌԱԶԱՅՆ՝ 01-241000
Շրջ մուտք. Սանքըր Պլանքոյէն: Կառատունը ապահովուած

ԿԵՆՍՈԼՈՐՏԱՅԻՆ

ԵՐԿՐԱԳՈՒՆԴԸ ԿՐՆԱՅ 2 ԱՍՏԻՃԱՆ ՍԵԼՍԻՈՒՍ ԱՒԵԼԻ ՏԱՔՆԱԼ ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ ԴԱՐՈՒՆ

Երկրագունդի ջերմացումին հարցը կը շարունակէ ուսումնասիրութիւններու նիւթ դառնալ: Այս գծով նորագոյն տեղեկագիրներէն մէկը կ'ըսէ, թէ բնածխական կազի արտանետումները կրնան նպաստել յառաջիկայ դարուն երկրագունդի ջերմաստիճաններու շուրջ 2 աստիճան սելսիուս բարձրացումին:

Ընդհանրական աւելի ջերմ կլիմայ մը կրնայ բեւեռային սառոյցները հալեցնել ովկիանոսային ջուրերու մակարդակը բարձրացնելով, օդերեւութաբանական երեւոյթները խանգարել երաշտ, փոթորիկ, մրրիկ, ողողում պատճառելով: Ամերիկեան կառավարութեան գիտնականներուն կողմէ պատրաստուած տեղեկագիրը նման հարցեր կը նախատեսէ:

Ուսումնասիրութեան ընթացքին օգտագործուած են մոլորակին կլիման ցուցաբերող համակարգչային *մոտէլ*ներ գործածելով 1870էն 1990 ժամանակամիջոցին ծանօթ տեղեկութիւններ, ապա նախատեսելով մինչեւ 2100 թուական կացութիւնը:

Բնածխական կազը կ'օժանդակէ մթնոլորտին մէջ ջերմութիւն բանտարկելու գործընթացին այս ձեւով բարձրացնելով ընդհանուր ջերմաստիճանները: Անիկա մեծ քանակութեամբ կ'արտադրուի այրող բրածոյ վառելանիւթերէ:

Հետազօտողներ կ'ըսեն, թէ 1990ական թուականները հազարամեակի ամէնէն ջերմ տասնամեակը եղած են: ՆԱՍԱ եւ Ովկիանոսային ու Մթնոլորտային Ազգային գործակալութիւնը կը յայտնեն, թէ 1998 արձանագրուած ամէնէն ջերմ տարին եղած է:

Դեկտեմբերին, Օդերեւութաբանութեան Համաշխարհային Կազմակերպութիւնը կ'ըսէր, թէ 1998ին երկրագունդի մակերեսային միջին ջերմաստիճանները 0,58 աստիճան սելսիուս աւելի բարձր եղած են, քան 1961էն 1990 տարիներու միջին ջերմաստիճանները:

Այս դարուն ընդհանրական ջերմաստիճանները շուրջ 0,7 աստիճան սելսիուս աւելի բարձր եղած են, քան 19րդ դարու վերջերու ջերմաստիճանները:

Գիտնականները կ'ըսեն, թէ սառցային շերտերը մէկ տարուան մէջ կորսնցուցած են նախապէս 10էն 15 տարուան մէջ անոնց կորսնցուցած բաժինին համազօր մաս մը, ինչ որ յստակօրէն գործընթացի արագացում կը նշանակէ:

Այս երեւոյթին ազդեցութիւնները անմիջական պիտի չըլլան: Սառցային շերտերը ովկիանոսի մակերեսին կը ծփան, հետեւաբար անոնք ովկիանոսային ջուրերու բարձրացում չեն պատճառեր, երբ կը հալին եւ կը խզուին:

Սակայն հետազօտողներ մտահոգ են, որովհետեւ անոնց ետին գտնուող սառցակոյտը *(կլասիէ)* կընայ աւելի արագ հալիլ, եթէ պաշտպանող սառցային շերտերը անհետանան: Այս պարագային իբրեւ սառոյց սառցակոյտերուն մէջ բանտարկուած ջուրերը ովկիանոսային ջուրերու մակարդակը կրնան բարձրացնել: Ըստ ամերիկեան երկրաբանական կեդրոնին, ծովերու ընդհանուր մակարդակը շուրջ 10 սմ. բարձրացում արձանագրած է անցնող դարուն ընթացքին: Անիկա կ'ըսէ, որ եթէ երկրագունդի ամբողջ սառցակոյտերը հալին, ինչ որ անհաւանական է, ովկիանոսային ջուրերու մակարդակը 80 մեթր պիտի բարձրանայ:

Անթարքթիքը, որ 5րդ մեծագոյն ցամաքամասն է, աշխարհի սառցակուտային սառոյցի 90 առ հարիւրը կը պարունակէ:

Ըստ բրիտանացի գիտնականներու, Անթարքթիքի մէջ 1940ական թուականներէն ի վեր տարեկան միջին ջերմաստիճաններու 2,5 աստիճան սելսիուս բարձրացում արձանագրուած է:

ԱՆԹԱՐՔԹԻՔԸ ՄԱՆՐԷՆԵՐՈՎ Կ'ԱՊԱԿԱՆԻ

Հարաւային բեւեռի մասնագէտներ ահազանգ հնչեցուցած են Ճերմակ ցամաքամասի մանրէներով ապականումին գծով: Անոնք կ'ըսեն, թէ մարդու ճամբով չորքան հասած ժահրեր, մանրէներ եւ միաբջիջային կակներ չրջանի թեւատներու եւ փոկերու մահը կը պատճառեն: Կր մեղադրուին Անթարքթիքի մէջ գործող գիտնականները եւ գրօսաշրջիկները:

ԱՆԹԱՐՔԹԻՔԻ ՍԱՌՑԱՅԻՆ ՇԵՐՏԵՐԸ ԱՐԱԳՕՐԷՆ ԿԸ ԽԶՈՒԻՆ

Անթարքթիքի մէջ սառցային երկու հսկայ շերտեր շատ աւելի արագ խզուած են, քան ինչ որ կը նախատեսուէր, ցուցանիշով մը, թէ ընդհանրական ջերմացումը թափ կը ստանայ, կ'ըսէին գիտնականներ անցեալ ամսուան սկիզբներուն:

Անոնք հրապարակած են արբանեակային նկարներ, որոնք Լարսըն Պի եւ Ուիլքինզ սառցային շերտերու «ամբողջական հեռացումը» ցոյց կու տան, անցեալ տարուան ընթացքին իրենց ընդհանուր մակերեսէն շուրջ 3000 քառակուսի քմ. կորսնցնելէ ետք:

Լարսըն սառցային շերտը թերակղզիին արեւելեան կէսին մաս կը կազմէ, այսինքն այն մասին, որ դէպի Արժանթին կ'երկարի: Ուիլքինզը հարաւարեւմտեան կողմը կը գտնուի:

ՀԱՋԱՐԱՒՈՐ ՕԴԱՆԱՒԵՐ ԵՐԿՐԱԳՈՒՆԴԸ Կ'ԱՊԱԿԱՆԵՆ

Օդերեւութաբաններ կ'ըսեն, թէ օրական մոլորակին վերեւ շրջող շուրջ 16 հազար օդանաւեր դարձած են մթնոլորտային ապականումի գլխաւոր աղբիւրներէն մէկը:

Կլիմայական փոփոխութեան հարցով անցեալ ամիս Քոսթա Ռիքայի մայրաքաղաք Սան Խոսէի մէջ կայացած համաշխարհային գերաստիճանի մը ընթացքին, օդերեւութաբաններ կոչ ուղղած են ճարտարարուեստականացած մեծ պետութիւններուն, որ ընդունին, թէ ճարտարարուեստի կողքին օդանաւերը նաեւ մասնակից են ընդհանրական ջերմացումին:

ՄԱԿի կլիմայական փոփոխութեան միջկառավարական յանձնախումբի քարտուղար Ռամ Սուն տարարամ կ'ըսէ, թէ օդանաւերը կ արձակեն կազեր, որոնք մթնոլորտը կը փոխեն եւ ջերմանոցի ազդեցութեան թափ կու տան:

Ան կոչ ուղղած է օդանաւեր արտադրող ընկերութիւններուն, որ սկսին նկատի ունենալ օդանաւերու շարժակներու կենսոլորտին պատճառած վնասը:

ԱՍԻԱ՝ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄԷՆԷՆ ԱՊԱԿԱՆԱԾ ԳՕՏԻՆ

Երկար տեւողութեան վրայ Ասիոյ բարգաւաճումը կախեալ է կենսոլորտային եւ ընկերային իր հարցերը յաղթահարելու անոր կարողութենէն, կ'ըսէր Ասիական Բարգաւաճման Դրամատունը անցեալ ամիս:

Ասիա աշխարհի ամէնէն ապականած եւ կենսոլորտային գետնի վրայ վնասուած չրջանն է, կը յայտնէ Ա. Բ. Դրամատան կենսոլորտային եւ ընկերային բարգաւաճումի գրասենեակին վարիչը Քագի Ճալալ:

«Ճստակօրէն կարելի է տեսնել, թէ Ասիոյ մէջ ինչպէս բնակչութեան ճնշումը աղքատութիւն կը պատճառէ, աղքատութիւնը կենսոլորտային վնաս կը պատճառէ, իսկ այս վերջինը կ'ուշացնէ տնտեսական աճի համեմատութեանց բարձրացումը, որովհետեւ կենսոլորտային հարստութիւնները նաեւ բարգաւաճումի հարստութիւններ են», կ'ըսէ ան:

Ճալալ կը բացատրէ, թէ հարցը փակ չրջանակի մը վերածուած է եւ անհրաժեշտ է ընկերային, տնտեսական եւ կենսոլորտային հարցերը մէկ ծիրի մէջ նկատի ունենալ՝ մարտահրաւէրները դիմագրաւելու համար:

Ըստ մասնագէտներու գնահատումներուն, ասիական քաղաքներու մէջ օդը երեք անգամ աւելի աղտոտ է, քան այլ վայրերու մէջ, եւ ծծումբի տիոքսիտի համեմատութիւնները 50 առ հարիւրով աւելի բարձր են, քան Ափրիկէի կամ Լատին Ամերիկայի մէջ:

Ինչ կը վերաբերի ասիական գետերուն, անոնք չատ աւելի ապականած են, քան այլ չրջաններու գետերը, իսկ անոր անտառային չրջանները տարեկան մէկ հարիւրով կը կրճատուին:

Ասիական երկիրները, բացի Պութանէն եւ Մալեզիայէն, իրենց նախնական վայրի անասուններուն եւ բոյսերու 70էն 90 առ հարիւրը կորսնցուցած են:

Ճալալի համաձայն, տրամաբանական չէ միայն բնակչութեան արագ աճը կամ տնտեսական աճը, ճարտարարուեստականացումը եւ քաղաքներու կառուցումը այսպանել Ասիոյ կենսոլորտային հարցերուն համար:

Ան կ'ըսէ, թէ անյարմար արհեստագիտութիւն, աղքատութիւն, ստացուածքներու իրաւունքներու անճիշդ սահմանումը, աչխատանքային առիթներու փոխընտրանքներու պակասը կամ կառավարական եւ չուկայական տնտեսութեան ձախող քաղաքականութիւնը հիմնական դերակատարութիւն ունին ստեղծուած կացութեան մէջ:

Ապրիլի կէսերուն Ափրստրալիոյ մէջ կայացած համագումարի մը ընթացքին, Ճալալ յայտնած է, թէ հակառակ Ասիոյ տնտեսական ներկայ տագնապին, երկար տեւողութեան վրայ ապագան այնքան ալ մութ չէ:

Ան դիտել տուած է, թէ մարդկային կարողականութիւնը չէ քանդուած, ընկերային եւ ֆիզիքական ենթակառոյցները մեծ համեմատութեամբ անխախտ կը մնան:

«Մինչեւ 2020 պիտի ստեղծուի նոր Ասիա մը, ուր անոր ժողովուրդներուն տնտեսական պայմանները աւելի յարգելի պիտի ըլլան, ընկերային դրութիւնը՝ աւելի արդար, կենսոլորտը՝ աւելի լաւ եւ մաքուր», նախատեսած է ան.

ՖՈՒՃԻ ԼԵՌԸ ԹԱՓՕՆՆԵՐՈՎ ԾԱԾԿՈՒԱԾ

ԵՈՒՆԵՍՔՕ մարժած է Ճափոնի Ֆուճի լեռը արշաւագրել մարդկութեան համաշխարհային ժառանգներու ցանկին վրայ: Անիկա կ'ըսէ, թէ տարեկան 30 միլիոն զբօսաշրջիկներ զայն աղբերով կր ծածկեն եւ անիկա այլեւս չի լրացներ կենսոլորտային անհրաժեշտ չափանիշները:

Յունուարին Ճափոնցի քաղաքացիներ, պետական մարմիններ եւ հարտարարուեստի մարզի պատասխանատուներ ստեղծած են «Ֆուճի լերան ակումբը» եւ կ առաջադրեն ֆոնտեր գոյացնել յեռնարկելու համար լերան մաքրութեան եւ ծառերու վերարմկումի աշխատանքներուն:

ԱՒԵԼԻ ՔԱՆ ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՌ ՄԱՐԴ ԱՊԱՀՈՎ, ՄԱՔՈՒՐ ՋՈՒՐԻ ՏԱԳՆԱՊ ԿԸ ԴԻՄԱԳՐԱՒԷ

Մասնագէտներու համաձայն, աւելի քան մէկ միլիառ հոգի (աչխարհի բնակչութեան չուրջ մէկ հինգերորդը) ապահով, մաքուր ջուրի տագնապ կը դիմագրաւէ, եւ այս հարցը աւելի եւս ծանրակչիռ պիտի դառնայ 21րդ դարու սկիզբներուն:

Ըստ նախատեսութեանց, 2025 թուականին ջուրի ամէնէն աւելի տագնապ պիտի դիմագրաւեն Ափրիկէն եւ Միջին Արեւելքը, սակայն Հնդկաստան, Ջինաստանի կարգ մը մասերը, Փերու, Անգլիա եւ Լեհաստան նաեւ պիտի ազդուին:

Աչխարհի ջուրի պահեստներու հարցով զբաղող նորակազմ յանձնախումբի մը տեղեկագիրը կ'ըսէ, թէ հարց կրնան դիմագրաւել ընդհանուրը չուրջ 40 երկիրներ:

ՄԱԿի մէկ ուսումնասիրութեան համաձայն, ներկայիս 1,4 միլիառ հոգի վստահելի ջուրի տագնապ կը դիմագրաւէ: Ջուրի կապուած հիւանդութիւններ տարեկան 5 միլիոնէն 7 միլիոն մարդ կը սպաննեն, կ'ըսեն մասնագէտներ: ՄԱԿ կը յայտնէ, թէ բարգաւաճման ընթացքի մէջ գտնուող երկիրներու բնակիչներուն չուրջ 50 առ հարիւրը նման հիւանդութիւններ կրնայ դիմագրաւել:

Առանց յարմար ջուրի պահեստներու, ուտեստեղէններու արտադրութիւնը նաեւ կը վտանգուի: Երկրագործութեան մարգը մարդու գործածած ջուրին մեծագոյն համեմատութիւնները կը սպառէ:

Ըստ ջուրի յանձնախումբին, ներկայիս 29 երկիրներու մէջ 450 միլիոն հոգի ջուրի տագնապ կը դիմագրաւէ: ՄԱԿ կ'ըսէ, թէ 2025ին ջուրի տագնապի հարց պիտի ունենայ 2,3 միլիառ հոգի, այսինքն՝ աչխարհի բնակչութեան 30 առ հարիւրը:

Մասնագէտներ կը յայտնեն, թէ հարցին մեծ մասին պատճառը աչխարհի տարածքին մարդոց բնակութիւն հաստատելու ձեւն է: Աչխարհի բնակչութեան երկու երրորդը կ'ապրի գետիներու մէջ, որոնք աչխարհի անձրեւներուն մէկ չորրորդը կը ստանան:

Նախատեսութեանց համաձայն, մինչեւ 2025 աչխարհի բնակչութիւնը 3 միլիառի աճ մը պիտի արձանագրէ, ինչ որ կը մղէ ջուրի յանձնախումբը նոր լուծումներ գտնելու թելադրանք կատարելու, ապահովելու համար, թէ մարդիկ բաւարար ջուր պիտի ունենան:

Առաջարկներու կարգին են, աղի ջուրը անուշ ջուրի վերածող միջոցներու բարելաւում, ստորերկրեայ ջուրերու աւելի լաւ ձեւով օգտագործում, աղտոտ, ապա մաքրուած ջուրերու աւելի մեծ գործածութիւն, ջուրի հեռաւոր վայրեր փոխադրութեան համար յատուկ արհեստագիտութեան ստեղծում եւ նուազ ջուր պահանջող բոյսերու մչակում:

ՄԱՆՐԷՆԵՐ ԿԸ ՎՏԱՆԳԵՆ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՋՈՒՐԵՐԸ

Անցեալ չաբաթ հրապարակուած տեղեկագիր մը կը յայտնէր, թէ մինչ ամերիկացիք ճիգեր ի գործ դրած են իրենց ջուրերը քիմիական ապականումէ պաշտպանելու համար, մանրէներ եւ ժահրեր չատ աւելի մեծ վտանգ կը սպառնան:

Հիւանդութեանց կանխարգիլման եւ գանոնք հակակչիռի տակ առնող ամերիկեան կեդրոնին (Սի. Տի. Սի.) համաձայն, Մ. Նահանգներու մէջ տարեկան չուրջ 900 հազար հոգի կը հիւանդանայ եւ 900 հոգի կը մեռնի ջուրի ճամբով հասած մանրէներու կամ ժահրերու պատճառով:

Տեղեկագիրը կ'ըսէ, թէ ջուրերու ապականումի գլխաւոր պատճառը մարդոց արտադրած թափօններու գետերու կամ ովկիանոսներու մէջ նետելն է կամ արտօնել, որ անոնք ստորերկրեայ ջուրերուն հասնին: «Մարդկային աղտոտութեան փոքր համեմատութիւն մը կրնայ միլիոնաւոր ժահրեր եւ մանրէներ պարունակել», կ'ըսէ տեղեկագիրը:

Անիկա կը յայտնէ, որ անասնաբուծութիւնը նաեւ ջուրերը կ'ապականէ, նչելով յատկապէս արջառները եւ հաւերը, որոնց աղտոտութիւնները միլիոնաւոր մանրէներ կը պարունակեն:

Տեղեկագիրը կ'ըսէ, թէ կենսոլորտային Պաշտպանութեան Գործակալութեան ճչգած ըմպելի ջուրերու չափանիշները առնուազն 70 քիմիական նիւթեր կը նչեն, սակայն՝ միայն մէկ մանրէ:

Կոյուղիներու ջուրերը նուազ վտանգաւոր դարձնող գործարանները միշտ չեն յաջողիր մանրէները եւ ժահրերը փճացնել, հետեւաբար դէպի ովկիանոս կամ գետեր հոսող աղտոտ ջուրերը տակաւին կը պարունակեն հիւանդութիւն պատճառող փոքր կակներ, որոնք վտանգ կը սպառնան մարդոց առողջութեան, կ'ըսէ անիկա:

Տեղեկագիրը կ'առաջարկէ համակարգուած քայլերու դիմել բազմաթիւ գործակալութիւններու կողմէ նման վտանգ կանխարգիլելու համար:

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՄԷՋ ԱՆՁՐԵՒՆԵՐՈՒ ՋՈՒՐԸ ԸՄՊԵԼԻ ՉԷ

Միւս կողմէ, զուիցերիացի գիտնականներ կ'ըսեն, թէ Եւրոպայի մէջ տեղացած անձրեւը այնքան լեցուն է մանրէասպան եւ միջատասպան թունաւոր նիւթերով, որ անոր մեծ համեմատութիւնը չափազանց վտանգաւոր է եւ պէտք չէ խմուի:

Նշեալ նիւթերու պարունակած քիմիական նիւթերը, որոնք հունձքերու վրայ կը սրսկուին, կը շոգիանան, ամպերու կողմէ կը ներծծուին եւ իբրեւ անձրեւ երկրագունդ կը վերադառնան:

Ըստ գիտնականներուն, տեղատարափ փոթորկալի անձրեւներու մէջ վտանգաւոր նիւթերու համեմատութիւնները շատ աւելի բարձր են, քան ըմպելի ջուրին համար ճշդուած չափանիշները:

ԱՄԱԶՈՆԵԱՆ ԱՆՏԱՌՆԵՐՈՒ ՔԱՆԴՈՒՄԸ ԹԵՐԱԳՆԱՀԱՏՈՒԱԾ

Աչխարհի արեւադարձային մեծագոյն անտառները Պրազիլի Ամազոնեան անտառները շատ աւելի արագ համեմատութեամբ կը քանդուին, քան ներկայ գնահատումները, կը զգուշացնեն գիտնականներ:

Ըստ Մէսաչուսեցի Ուուծ Հոլ հետազօտութեան կեդրոնին, տարեկան այդ անտառներէն 15 հազար քառ. քմ. տարածութիւն մը կը քանդուի ծառահատումի պատճառով:

Անիկա կ'ըսէ, թէ մակերեսային հրդեհները նաեւ յաւելեալ համեմատութեամբ անտառներ կը քանդեն:

Ծառահատումը եւ հրդեհները նաեւ կ'աւելցնեն դէպի մթնոլորտ արձակուած բնածխական կազի համեմատութիւնները, յատկապէս էլ Նինիոյի պատճառած օդային փոփոխութիւններուն ընթացքին: Բնածխական կազը, որ ջերմացոցի կազ կը նկատուի, ընդհանրական ջերմացում պատճառող կազերէն է:

Ամազոնեան անտառները, որոնք աչխարհի ամէնէն հազուագիւտ բոյսերու եւ անասուններու ծննդավայրն են, կը նկատուին, «Երկրագունդի թոքերը», որովհետեւ անոնք մոլորակին արտադրած բնածխական կազին մեծ համեմատութիւնը կը զտեն:

Պրազիլի կառավարութիւնը Փետրուարին յայտնած էր, թէ Ամազոնի անտառներու քանդումը 1998ին չուրջ 30 առ հարիւրով աւելցած է, եւ թէ ըստ նախնական թիւերու, անցեալ տարի 16,800 քառակուսի քմ. անտառ (Պելճիքայի տարածութեան աւելի քան կէսը) քանդուած է:

Նորագոյն թիւերուն համաձայն, 1972էն ի վեր Ամազոնի մէջ 532,086 քառակուսի քմ. անտառ քանդուած է, ինչ որ Ամազոնի ամբողջ տարածութեան 13,3 առ հարիւրին կը համապատասխանէ:

ԵՒՐՈՊԱ ՕԶՈՆԻ ԱՊԱԿԱՆՈՒՄԻ ՎՏԱՆԳ ԿԸ ԴԻՄԱԳՐԱՒԷ

Եւրոպացիք յաճախ կը դիմագրաւեն գետնի վրայ օզոնի վտանգաւոր համեմատութիւններ, կ'ըսէ Եւրոպական Միութեան մէկ տեղեկագիրը:

Ըստ եւրոպական կենսոլորտային գործակալութեան տեղեկագիրին, Եւ. Միութեան բոլոր քաղաքացիներուն աւելի քան 90 առ հարիւրը 1995ին առնուազն մէկ անգամ դիմագրաւած է օզոնի համեմատութիւններ, որոնք աւելի բարձր են, քան Առողջապահութեան Համաշխարհային Կազմակերպութեան թելադրած համեմատութիւնները:

Տեղեկագիրը մաս կը կազմէ Եւ. Միութեան օզոնի հսկողութեան ծրագիրին առաջին մասին, որ կը վերաբերի 1994էն 1996 ժամանակամիջոցին:

Մինչ կարգ մը երկիրներ յաջողած են նուազեցնել օզոնի կազմութիւնը պատճառող կազերու արտանետումները, անհրաւանական է, որ անոնք 2000 թուականէն առաջ յաւելեալ շուրջ 20 առ հարիւրի կրճատումներու թիրախներուն հասնին, կ'ըսէ տեղեկագիրը:

Գործակալութեան գնահատումով, 1995ին Եւ. Միութեան մէջ առնուազն 700 հոգի հիւանդանոց փոխադրուած է օզոնի կապուած հարցերով եւ հաւանաբար 3000 ուրիշներ ազդուած են կազէն, որ կրնայ առողջութեանը լուրջ վնաս հասցնել:

Տեղեկագիրը կը յայտնէ, թէ օզոնը ժխտական մեծ ազդեցութիւն ունեցած է բերքերուն եւ բոյսերուն վրայ:

Պատրաստեց Ս. Ա. ՊՈՅԱՃԵԱՆ
Աղբիւրներ՝ «ՌՈՅԹԵՐՋ», «ՍԻԱՆՍ Է ՎԻ»

ՕՐԱՑՈՒՅՑ

ՇԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐ

◆«ԹԱՔՍԻ» (Էսփաս, Ամփիր/Սոֆիլ, Տիւն, Սոտեքօ, Սէնթ Էլի, Լաս Սալինաս).- Մարսէյի մէջ, փիցցայի ճախկին սպասարկող եւ թաքսիի վարորդ Տանիէլ, կ'օժանդակէ ոստիկանութեան, գերմանացի գողերու խմբակ մը յայտնաբերելու:

◆«ՊՐԱՅՏ ԱՖ ՀԱՔՐ» (Փլաձէթ/ Ապրած, Ջուք, Թրիփոլի, Քոնքորտ, Ֆրիուէյ).- «Հայլտզ Փէյ» ֆիլմաշարին չորրորդ տարբերակը, ուր Հաքին այս անգամ իր «Հարսին» հետ միասին դարձեալ չարիքներ կը գործէ:

◆«ՓԷՀ ԱՏԸՄՋ». (Փլաձէթ/ Ապրած, Ջուք, Թրիփոլի,Փլազա, Քոնքորտ, Ֆրիուէյ).- Իրական կեանքէ առնուած պատմութիւն մը, ուր բժիշկ Փէչ Ատըմզ (Ռոպին Ուիլիամս) կ'որդեգրէ հիւանդները խնդացնելով բժշկելու իր իւրայատուկ ոճը, կորսնցնելով իր ասպարէզը...

◆«Յ ՄՄ.». (Էսփաս, Ամփիր/ Սոֆիլ, Տիւն, Սոտեքօ, Էլիթ, Սէնթ Էլի, Աթլանթիս, Լաս Սալինաս, Սթարկէյթ).- Գաղտնի ոստիկան Թոմի (Նիքըլըս Քէյճ) կը յանձնուի ստուգումը կատարել՝ 8 մմ. ֆիլմի մը նկարահանման վաւերականութիւնը:

◆«ԻՒՆ ԸԱՆՍ ՍԻՒՐ ՏԷՕ». (Փլաձէթ/ Ապրած, Քասլիք, Թրիփոլի, Քոնքորտ, Ֆրիուէյ, Սիթէ, Սաժէս).- Երիտասարդ աղջիկ մը (Վանեսա Փարատի) ցարդ իրեն աննման հօր փնտոտուքին մէջն է, երբ կը հանդիպի 2 հաւանական «թեկնածուներու» (Ալէն Տըլոն եւ Ժան Փօլ Պելմոնտօ):

◆«ՓԷՅ ՊԸՔ». (Ամպասատ, Ֆրիուէյ, Փլաձէթ / Ապրած, Թրիփոլի, Փլազա, Քոնքորտ, Սթարկէյթ).- Ցաչող գողութենէ մը ետք, Փորթըր (Մէլ Կիպսըն) ծուղակը կ'իյնայ իր գործընկերներուն կողմէ՝ մտերիմ ըլկերը եւ կինը, որոնցմէ կ'որոշէ իր վրէժը լուծել: Վայրագ արարքներով հետաքրքրական ֆիլմ:

◆«Ը ՆԱՅԹ Էթ ՏԸ ՌՈՒՊԸՐԻ». (Փլաձէթ / Ապրած, Ջուք, Քոնքորտ).- Երկու եղբայրներ Լոս Անճելըսի մէջ կը փորձեն հիմնել իրենց սեփական ձայնագրութեան ընկերութիւնը:

◆«ՓԼԱՍ ՎԱՆՏՄ». (Սիթէ, Սաժէս, Ամփիր/ Տիւն, Սէնթ Էլի).- Աննման սպանութեան մը համար ոսկերիչի մը խման կինը՝ Մարիան (Քաթրին Տընէօվ), իր ամուսնոյն կիսատ ձգած գործառնութիւնները կը ստանձնէ եւ դժուարութիւններու կը հանդիպի:

◆«ՏԸ ՄԱՅԹԻ». (Փլաձէթ/ Ապրած, Ջուք, Թրիփոլի, Քոնքորտ, Ֆրիուէյ).- Ընկերական աննպաստ կապ մը 2 փոքրիկներու միջեւ, որոնցմէ մէկը հաւնար մըն է, իսկ երկրորդը աննպաստելի հիւանդութենէ կը տառապի: Դեր ստանձնած է նաեւ Շարոն Սթոն:

◆«ՂԼԷՅՏ». (Սիթէ).- Պլէյտ (Ուեսլի Սնայփս) կէս վամփիր մը պաշտօնակից կը փնտռէ, իր սպանեցուած մօր վրէժը լուծելու...

◆«ՏԸ ԳԱՐՈՒՈՒԸՐՋ». (Սաժէս).- «Պարոուրդ»-ը փոքր ասիական մանրավաճրմին ցեղ մըն է, որ կ'ապրի տան մը պատերուն խոռոչներէն ներս: Այդ ցեղին կեանքը կը վտանգուի, երբ պրն. Փոթըր (Մոն Կոտմըն) կը մտադրէ չէզոքացնել զայն:

◆«ՂԼԷՔ ՔԼԹ, ՈՒԱՅԹ ՔԼԹ». (Ամփիր/ Սոտիքօ).- Մաթքոն ապիկար գնչու մըն է, որ կը զբաղի մուրացկանութեամբ: Տատանի հետ ձախող գործառնութենէ մը ետք, այս երկուքը կ'որոշեն իրենց գաւակները իրար հետ պսակել, հակառակ անոնց կամքին...

◆«ԵՈՒՎ ԿԱՄ ՄԸՅԼ». (Ամպասատ, Ֆրիուէյ, Փլաձէթ / Ապրած, Քոնքորտ).- Երգիծական *ռոմանս* մը Թոմ Հէյնքսի եւ Մէկ Ռայընի դերակատարութեամբ, որոնք գիրար կը սիրահարին *ինքըրսէթ*ի մէջ ճամակագրութեամբ, առանց գիտնալու, որ թշնամիներ են...

◆«Ը ՊԱԿԶԼԱՅՃ». (Փլաձէթ/ Ջուք, Քոնքորտ, Ֆրիուէյ).- Ֆիլք երիտասարդ մրջիւն մըն է, որ վարձկաններու փնտոտուքի մէջ է, իր գաղութը պաշտպանելու համար ասպատակող մարախներուն դէմ: Ան իր շուրջ կը հաւաքէ մեծ թիւով հետեւորդներ:

◆«ՀԼՈՐԻԱ». (Ամփիր, Սոտիքօ, Էլիթ).- Կլորիա (Շարոն Սթոն), 3 տարի իր ընկերոջ փոխարէն բանտարկուելէ ետք, կը վերադառնայ Նիւ Եորք վրէժ լուծելու եւ կը հանդիպի 6 տարեկան տղեկի մը, որուն ընտանիքը սպանուած էր մաֆիային կողմէ:

◆«ՄԱՅԹԻ ՃՕ ԵԱՆԿ» (Փլաձէթ/Ջուք,Վանտոմ).- Ճօ «որբացած» կորիլ կապիկ մըն է, որ պահուած է քաղաքին մէջ Ժիլ Եանկի կողմէ, վտանգի չենթարկուելու համար, դժգոհ իր «բանտարկեալի» կեանքէն, Ճօ կը փախչի «բանտէն»...

◆«ՄԱՅԹԻ ՃՕ ԵԱՆԿ» (Փլաձէթ/Ջուք,Վանտոմ).- Ճօ «որբացած» կորիլ կապիկ մըն է, որ պահուած է քաղաքին մէջ Ժիլ Եանկի կողմէ, վտանգի չենթարկուելու համար, դժգոհ իր «բանտարկեալի» կեանքէն, Ճօ կը փախչի «բանտէն»...

◆«ՕՐԵՅ ՔԱՍՔՈՐ Ի ՆԱ». (Փլաձէթ / Ջուք, Ապրած, Քասլիք, Քոնքորտ).- 1593ին Լոնտոնի մէջ, Ելիզաբէթ (Ժոզէֆ Ֆիէն) իր նոր թատերգութեան արտադրութեան համար կը դիմէ հարուստ եւ գեղանի Վիոլային (Միուիւճ Փալթրօ), որուն կը սիրահարի, թատերգութեան նոր գիւթի մը առիթ տալով:

◆«ԱՍԹՐՐԻՔՍԸ ՕԳՒԼԻՔՍ ՔՈՆՐ ՍԸՋԱՐ». (Փլաձէթ, Ապրած, Քասլիք, Վանտոմ).- Ք. Ա. 50 թուականին, խումբ մը գիտացիներ կը դիմադրեն ասպատակող հոմոէացիներուն դէմ: Իրենց գաղտնիքը... արտակարգ ուժ տուող կախարդական հեղուկ մը: Դերակատարները՝ Քրիսթիան Քլաւէր, Ժերար Տեփարտիէօ եւ Ռոպերթօ Պենցիկի:

◆«Ը ՏԵՍՐՐՆԻ ԱՖ ՀԸՐ ՕՆ». (Էսփաս, Ամփիր, Տիւն, Սոտեքօ, Սէնթ Էլի, Էլիթ, Լաս Սալինաս).- Իրական պատմութենէ առնուած ֆիլմ մը, ուր Վերոնիքա (Քեթրին Մաքքորմաք) իր կենցաղը կը փոխէ, մօտենալու համար հարուստ դասակարգի մաս կազմող իր սիրահարին (Ռիւֆիւս Սիուըլ):

◆«ԼԸՕ ՏԻՆԸ ՏԸ ՔՈՆ». (Փլաձէթ, Քասլիք, Սաժէս).- «Ապուշներու ընթրիքին» միտք բանին հետեւեալն է. ընթրիքին մասնակիցները կը բերեն «ապուշութիւն» մը եւ լաւագոյնը կը դառնայ յաղթականը...

Վերտիտլ կը ցուցադրուի «ՍԷՀՐՆԿ, ՓՐԱՅՎԷՅԹ ՌԱՅԶԸՆ». (Սաժէս, Սիթէ):

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

ԹԷ. ԷԼ.

7:30.- *Արաբերէն լուրեր*
8:00.- *Եուրոնիուզ*
8:15.- *Կենդանիի գծանկար՝ «Թէտտոր Տը Թակպոթ»*
8:30.- *Կենդանիի գծանկար՝ «Թաու Թաու»*
9:00.- *Սուպիւէ*
11:00.- *Օշըն Կրրլ*
11:30.- *Վաւերագրական*
12:00.- *Ասար Ուա Թուրաս*
12:30.- *Լիբանանեան ֆիլմաշար*
13:30.- *Ռեսքիու 911*
14:30.- *Արաբերէն լուրեր*
15:00.- *Եգիպտական ֆիլմաշար*
16:00.- *Սէյկըր Ռայտըր*
16:30.- *Փլէյ Ըպատը*
17:00.- *Սփէլ Պայնտըր*
17:30.- *Պալատիաթ*
18:00.- *Նատիլ Պիա*
18:30.- *Տը Պոլտ Էնտ Տը Պիւթիֆուլ*
19:00.- *Խալիք Ալ Խաթ*
19:30.- *Արաբերէն լուրեր*
20:00.- *Մըն Լուպնան Ուալ Ալամ*
20:30.- *Նիսա Ֆիլ Ասիֆա*
21:30.- *Այտա Սիէշըլ Օփերա*
23:00.- *Ռեսքիու 911*

ԷՄ. ԹԻ. ՎԻ.

7:00.- *Թէ. Էֆ. Ի լուրեր*
7:15.- *Ծանուցումներ*
7:30.- *Թելէ Մաթէն*
9:00.- *Սուփրա Տէյնէ*
9:30.- *Մորիքօ Թի. Վի. Շոփինկ*
11:00.- *Քլիփս*
11:30.- *Թալասա*
13:00.- *Քի Է Քի*
13:45.- *Ծանուցումներ*
14:00.- *Թէ. Էֆ. Ի լուրեր*
14:45.- *Իւն Ֆաւիլ Ֆորմիտապլը*
15:45.- *Աղանի Աղանի*
17:15.- *Մինի Սթուտիօ*
18:15.- *Էմ. Թի. Վի. Սփորց*
18:30.- *Փըրֆէքթ Սթրէյնճըրզ*
19:15.- *Քըլ Մէյլէ Այլէ*
20:00.- *Արաբերէն Լուրեր*
20:30.- *Ի. Աո.*
21:30.- *Սաժէլ Մաուքաֆ*
00:15.- *Էմ. Թի. Վի. Սփորթց*

ԷԼ. ՊԻ. ՍԻ.

7:00.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
7:30.- *Մա ըլաք Իլլա Հայֆա*
8:00.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
8:25.- *Փինաքըլ Եուրոփ*
9:00.- *Արապեսք*
10:00.- *Տիփլոմաթիք Լիասան*
10:30.- *Նահարքում Սահտ*
13:30.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
14:00.- *Անթա Ուա Անա*
15:00.- *Ֆլէշ Նիուլ Սաթ*
15:15.- *Մեքսիքական ֆիլմաշար*
16:30.- *Քէսթիոն Փուր Էօն Շաւիփիոն*
17:00.- *Քիֆ ու Լէյլ*
18:00.- *Քոնսուէլօ*
19:00.- *Շու Պատտաք*
20:00.- *Արաբերէն Լուրեր*
20:30.- *Ռըւէտ Ուա Մըլի*
21:30.- *Էլ. Էլ. Վիթ*
22:30.- *Ռիլաթիվիթի*
23:30.- *Սիսթըր Քէյթ*
00:00.- *Ամերիկեան երկար ժապաւէն՝ «Տը Օ. Ճէյ. Սիմսըն Սթորի»*

ՍՈՒՍԹԱՔՊԱԱԼ

7:00.- *Ալաւ Էլ Սապահ*
13:00.- *Ֆլէշ Ինֆօ*
13:15.- *Տալաս*
14:00.- *Արաբական ֆիլմաշար*
15:00.- *Արաբերէն լուրեր*
15:30.- *Զիպինիա*
16:30.- *Կենդանիի գծանկար՝ «Պանանապ Ին Փիճաուապ»*
17:00.- *Ըկդար Ըքպար*
17:30.- *Ֆրանսերէն լուրեր*
17:45.- *Անգլերէն լուրեր*
18:00.- *Ֆէյմ*
19:00.- *Թիքէթ Ալէյնա Վիպա Ալէյք*
19:58.- *Շաուահէտ Մըն Այաւինա*
20:00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Սաւանաա*
21:30.- *Արաբական ֆիլմաշար*
22:30.- *Խալլիք Պըլ Պէյթ*

ԷՆ. ՊԻ. ԷՆ.

15:30.- *Վիտէօ Քլիփս*
16:30.- *Ճիւլ Լերըր*
17:30.- *Կենդանիի գծանկար՝ «Օսքար Թուրթուրաշ Ֆէմիլի»*
18:00.- *Զարլի'ս Էնճըլզ*
19:00.- *Եգիպտական երկար ժապաւէն*
21:00.- *Արաբերէն Լուրեր*
21:30.- *Սիվիլ Ուորկ*
22:30.- *Իրանեան երկար ժապաւէն*

* Վերոյիշեալ յայտագիրները ենթակայ կրնան ըլլալ որոշ փոփոխութիւններու:

ՊԷՅՐՈՒԹԵԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻՆ ՄԷՋ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅ ՄԸ

Ճաշարանատէրերը լիբանանցիներ են: Անոնցմէ մէկը՝ ռուսական տարազով եւ ներսկան մազերով խանդավառ տիպար մըն է: Թափը ձեռքին մէջ շխշխկացնելով եւ սեղաներ սեղան շրջելով՝ կը մասնակցի ռուսական ժողովրդային երգերու եւ երաժշտութեան երեկոյին: Թէեւ գոհունակ երեւոյթ ունի, սակայն կարօտով կը յիշէ նախապատերազմեան այն օրերը, երբ ճաշարանը կը լեցուէր տարբեր ազգութիւններու պատկանող յաճախորդներով, որոնք ռուսական մշակոյթի մէջ թաթխուած տարաշխարհիկ երեկոյ մը կ'անցընէին *պալալայքա*յով եւ ռուսական ժողովրդային մշակոյթի այլ խորհրդանիշներով յարդարուած միջավայրի մը մէջ:

«*Քալինքա*» ճաշարանը պատերազմի աւերէն յառնած եւ Պէյրութի երբեմնի միջազգային դիմագիծը յիշեցնող վայր մըն է: Անոր վերակենդանացումին մէջ իրենց փայլուն դերը ունին հայաստանցի վարպետ երաժիշտներ եւ հարուստ ձայնով *պաս* երգիչ մը, որոնք ամէն Հինգշաբթի եւ Ուրբաթ օրերը Սանայէի (Վերտան) մէջ գտնուող այս «նկուղը» կը վերածեն ռուսական մեղեդիներով եւ երգերով հարուստ «*վրչուլ ռիալիթի*»-ի մը, որուն մէջ սլաւական տիպարի պատկերը կ'ամբողջացնէ ռուս երգչուհի մը: Տաղանդաւոր հայ ջութակահար մը, որ կրնար գեղարուեստական մակարդակի ընտագախումբի մը մենակատարը դառնալ, կը հիփնոսացնէ օտար զանազան լեզուներ խօսող ներկաները, երբ ռուսական աւանդական եղանակներէ ետք Սայաթ Նովայի արեւելեան քնարական երանգը կը թրթռացնէ, լռութեան մատնելով նոյնիսկ ամէնէն շաղակրատ սեղանները:

Եւ այսպէս, ռուսական երեկոյի պարունակին մէջ իրարու «կը հանդիպին» Սայաթ Նովա, Ազնաւուր եւ Պախ, Վոլկայի վրայ թիավարող գերիներու տխուր երգն ու ռուսական գովերգութիւնը սեւ աչքերու (*«Օչի չոռնիէ»*). սեղաններու ետին քիեւեան հաւկամ հունգարական կուլաշ ճաշակող յաճախորդները վոտքայի իրենց բաժակները բռնած՝ կը վերածուին արտասովոր «համերգասրահի» մը նոյնքան արտասովոր հանդիսատեսներուն:

ԹՂԹԱԿԻՑ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՂԻՇԷ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ՔՈԼԷՋ
ԱԶԳԱՅԻՆ ՍԻՐԱՆ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶ

Հովանաւորութեամբ՝
ԳԵՐՊ. Տ. ԳԵՂԱՄ Ծ. ՎՐԴ. ԽԱՉԵՐԵԱՆԻ
(Առաջնորդ Լիբանանի հայոց թեմին)

ՅՈՒՅԱՀԱՆԴԷՍ

ԱՇԱԿԵՐՏԱԿԱՆ ԳԾԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ, ՁԵՌԱՅԻՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐՈՒ

Վայր՝ «Սիրան Մանուկեան» հանդիսասրահ: Պաշտօնական բացում՝ Չորեքշաբթի, 12 Մայիս, երեկոյեան ժամը 8:00ին: Ցուցասրահը բաց պիտի մնայ Հինգշաբթի 13 եւ Ուրբաթ 14 Մայիսին, ժամը 9:00էն 15:00:

ՀՐԱՒԷՐ

Լ. Օ. ԽԱՉԻ
ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՅԱՐԳԱՆՔԻ ԵՐԵԿՈՅ

ՏՕՔԹ. ՋԱՔԱՐԻԱ ՄԿՐԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ, 14 Մայիս 1999ի երեկոյեան ժամը 8:00ին, «Ա. Պուլղուրեան» ընկերաբժշկական կեդրոնի «Թնճուկեան» սրահին մէջ:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

●Ալիսա Աւագեան-Պէպէեճեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպսակի Սրբ. Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Տէր եւ տիկին Աբրահամ Աբրահամեան 15,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Զոհրապ Սուլեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Ասատուր Մրմչեռեան 30,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Մովսէս Ս.կիշեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Սամուէլ Մրմչեռեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Գրիգոր Տէր Մաճուկեան 20$, տէր եւ տիկին Լեւոն Մարաշեան 25,000 լ.ո., Աւագեան ընտանիք 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Կարապետ Սաղպազարեան 20,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Անդրանիկ Խտրլարեան 20,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Վարդան Դասարեեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Ճորճիկ Դապագեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Պօղոս Ճուլֆայեան 20,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Յակոբ Թասլագեան 20,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Վարդգէս Պէպէեճեան 10$, տէր եւ տիկին Յարութ Մակարեան 25,000 լ.ո., Սարգիս Պօղոսեան 10,000 լ.ո., Մարի Գայայեան եւ զաւակունք 15,000 լ.ո. տէր եւ տիկին Սահակ Սահակեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Յակոբ Գուլումճեան 10,000 լ.ո., Ս.Ֆ. Մ. եկ. Տիկնանց Յանձնախումբ 25,000 լ.ո., Յարութիւն Ալպաճեան 5,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Զոհրապ Թորիկեան 20,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Պետրոս Փամպուքեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Վահէ Դրաճեան 20,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Ճորճ Չէճենեան 20$, տէր եւ տիկին Կարպիս Քէօսէեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Ռուբէն Գուլումճեան 20,000 լ.ո.:

BUSINESS OPPORTUNITY

WE PROVIDE A UNIQUE CHANCE FOR A COLLABORATOR WHO HAS THE COURAGE AND WILLINGNESS TO A WELL ESTABLISHED ENTERPRISE EXISTING SINCE 35 YEARS.

IN THIS DOMAIN OF COMMERCE WE REPRESENT OVER 40 INTERNATIONAL COMPANIES PRODUCING A VARIETY OF STATIONERY ITEMS, OFFICE SUPPLIES, ENGINEERING, GRAPHIC AND ART MATERIALS.

THE PROPRIETOR DUE TO EXTENSIVE BUSINESS VOYAGES WOULD SEEK FOR A FARSIGHTED AMBITIOUS FELLOW TO JOIN SUCH BUSINESS ACTIVITIES.

JDEIDET EL - METN, TEL.: 01/890416, FAX: 01/885776

ՀՈՐՈՍԿՈՊ ԱՍՏՂԵՐԸ

☆ *ԽՈՅ* (21 *Մարտէն* 20 *Ապրիլ*)

Երէկուան ձեր կերած համեղ ու պարարտ ճաշերէն հետ մի' զարմանաք, եթէ լեարդի կամ ստամոքսի անհանգրստութիւն ունենաք այսօր: Ժուժկալ եղէք:

☆ *ՅՈՒԼ* (21 *Ապրիլէն* 21 *Մայիս*)

Բարեկամ մը խորհուրդ պիտի տայ ձեզի, որպէսզի կարենաք ուշի յարմար ձեւով իրագործել ձեր որոշումը: Ականջ դրէք ձեզի տրուած խրատներուն:

☆ *ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ* (22 *Մայիսէն* 21 *Յունիս*)

Հետամուտ էք ձեր ապագային յատուկ նոր որոշումներ տալու, ինչ որ պիտի աշխուժացնէ ձեր գործունէութիւնը՝ երկար ժամանակի վրայ:

☆ *ԽԵՑԳԵՏԻՆ* (22 *Յունիսէն* 23 *Յուլիս*)

Դարձեալ ինկած էք վիպայնութեան գիրկը. առաջին հանդիպող անձին ժպիտներուն գերին պիտի ըլլաք ու դուք ձեզ պիտի զգաք երկիւղիներու մէջ՝ թեթեւ թռչունի նման:

☆ *ԱՌԻՒԾ* (24 *Յուլիսէն* 23 *Օգոստոս*)

Պիտի ձեռնարկէք նոր աշխատանքի մը, փոփոխութիւն պիտի ներմուծէք ձեր գործին մէջ, ուր բարեբար ազդեցութիւն պիտի ունենայ ձեր ապագան բարելաւելու:

☆ *ԿՈՅՍ* (24 *Օգոստոսէն* 23 *Սեպտեմբեր*)

Հաւանաբար ունենաք ինչ մը շփոթ հարց մը ու այդ հարցը մտածել տայ ձեզի ապագայի յատուկ իրագործումներու մասին: Եղէք համբերատար ու խոհեմ:

☆ *ԿՇԻՌՔ* (24 *Սեպտեմբերէն* 23 *Հոկտեմբեր*)

Օրուան ընթացքին պիտի պատահին սեռական հաղորդութիւններ, առանց յստակ պատճառի, որ կրնայ ձեզ առաջնորդել յուսալքումի: Համբերութի'ւն...

☆ *ԿԱՐԻՃ* (24 *Հոկտեմբերէն* 23 *Նոյեմբեր*)

Ձեր աշխատանոցին մէջ վերջերս մուտք գործած բարեկամ մը իր լաւ վերաբերումով ձեզի պիտի ներշնչէ օգտակար մտածումներ, եւ դուք պիտի ուրախանաք:

☆ *ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ* (24 *Նոյեմբերէն* 21 *Դեկտեմբեր*)

Կրնաք ունենալ կարգ մը մտահոգութիւններ ձեր ընտանիքին ու ձեր գործին վերաբերեալ: Փորձեցէք հարցնելու մօտենալ խոհեմութեամբ՝ գտնելու համար միջին ելք մը:

☆ *ԱՅԾԵԼՔԻՐ* (22 *Դեկտեմբերէն* 20 *Յունուար*)

Ապահով եւ վճռական բարեկամութիւն մը ձեզ պիտի մղէ ձեռնարկելու նոր գործի մը, որ երկար ատեն ի վեր տիրապետած էր ձեր սրտին: Ուրիմն յաջողութեամբ պիտի պսակուի ձեր նպատակը:

☆ *ԾՈՎԱՆՈՑՇ* (21 *Յունուարէն* 19 *Փետրուար*)

Կը կարծէք, թէ մարդիկ կը նախանձին ձեզի եւ գէշ մտածումներ ունին ձեզի նկատմամբ: Այդպիսի բան չկայ. հանգստացէք:

☆ *ՁՈՒԿ* (20 *Փետրուարէն* 20 *Մարտ*)

Յոգնած էք եւ պէտք ունիք հուսի, սովորականէն աւելի: Դուք ձեզ մի' զրկէք կենսական հանգիստէ:

MESROBIAN
TECHNICAL COLLEGE
SINCE 1982

LEADERSHIP IN TECHNICAL EDUCATION

1998 -1999 ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

ՁՈՐՐՈՐԴ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔ
13 ՄԱՅԻՍԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 9 ՅՈՒԼԻՍ

●*ENGLISH CENTER:* Speech Communication, Business letter. TOEFL

●*FOREIGN LANGUAGES:* English, French, Italian, Russian, Arabic, Armenian, Spanish

●*COMPUTER SESSIONS:* DOS - Windows 98 - Word - Excel - Visual Foxpro - Visual Basic - Access - Power Point - Corel Draw - Internet & 3DS for Jewellery...

●*SPECIAL STUDIES:*
EXECUTIVE SECRETARY - TICKETING - SENIOR ACCOUNTANT - MAKE UP - HAIR DRESSER - COSMETOLOGY - GOLD & JEWELLERY DESIGN

For more information. Arax Street. Bourj Hammoud. Tel.: 01/260504 Fax: 01/262955. Email: mesrobian@dm.net.lb

●Ձորրորդ դասընթացքի դասաւանդութիւնները կը սկսին Հինգշաբթի, 13 Մայիս 1999ին:

●Արձանագրութիւնները տեղի կ'ունենան ամէն օր կէսօրէ ետք ժամը 3:30էն 8ի միջեւ, քարտուղարութեան մօտ:

●Կառատունը ապահովուած:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՃԱՐՏԱՐԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԿԵԴՐՈՆԻ ՄԷՋ

ՃԱԽՈՒ ԽԱՆՈՒԹՆԵՐ, ԳՈՐԾԱՏԵՂԻ ԵՒ ՄԹԵՐԱՆՈՑ
(ՄԱՐ ՌՈՒՔՈՋ. ՏՋԵՈՒԱՆԷ)

ՅԱՒՍԱՐ՝ *ՄԵՔԱՆԻԶԻ*, ՆԵՐԿԻ ԵՒ ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐՈՒ:

●ԽԱՆՈՒԹՆԵՐ՝ 44է՝ 65 քառ. մեթր տարածութիւն, 5 մեթր բարձրութիւն եւ 4.75 մեթր լայնք:
ԳԻՆ՝ 39,000 ՏՈԼԱՐԷՆ 63,000 ՏՈԼԱՐ:

●ԳՈՐԾԱՏԵՂԻՆԵՐ՝ 165 քառ. մեթրէն մինչեւ 500 քառ. մեթր տարածութեամբ:

●ՄԹԵՐԱՆՈՑ՝ 350է՝ 550 քառ. մեթր տարածութիւն:

●ՅԱՆՁՆԵԼԻ ՅՈՒՆԻՍԻՆ:

Դիմել՝ ՍԻՄԻԹԵԱՆ ՇԻՆԱՐԱՐ. ՀԱՍՏ.
Հեռ. 01-254729/30 եւ 03- 273685:

ՀԱՄԱՋԳԱՅԻՆԻ ԳՐԱՏԱՐԱԾ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԱՌԻԹ

գարնան Բացման ԱՂՔԸ

12 ԹԻՒ	4 ԹԻՒ	4 ԹԻՒ
~~72000~~ = 60000	~~40000~~ = 30000	~~30000~~ = 20000

ԱՅՍՕՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԻՐ ԵՒ ՍՏԱՑԻՐ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԴ, ՏՈՒՆԴ ԿԱՄ ՀԵՏԵՒԵԱԼ ԳՐԱԽԱՆՈՒԹՆԵՐԷՆ

ԳՐԱՏԱՐԱԾԻ ԳԼԽԱՒՈՐ ԿԵԴՐՈՆ
ՀԱՄԱՋԳԱՅԻՆԻ ԳՐԱԽԱՆՈՒԹ

ՆԱՐԵԿԱՑԻ | ԿՈՄԻՏԱՍ | ՈՍԿԵԴԱՐ
ՇԻՐԱԿ | ՏՕՆԻԿԵԱՆ | CARAVELLE

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

❑ԲԱԳԻՆ	4ԹԻՒ	~~40000~~ =	30000
❑ԳԱՐՈՒՆ	12 ԹԻՒ	~~72000~~ =	60000
❑ՆՈՒՐՔ	4 ԹԻՒ	~~30000~~ =	20000
❑ԲՈԼՈՐԸ	20 ԹԻՒ	~~142000~~ =	~~110000~~

Բացման ԱՂՔԸ
100000 Լ. Ո.

Անուն Մականուն _____
Հեռաձայն _____

ՄԱՐԶԱԿԱՆ-ԱՇԽԱՐՀ

ԹԵՆԻՍ. ԻՆՁԱԼԻՈՑ ԲԱՑ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

Ա. ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԸ ԱՒԱՐՏԵՑԱՒ ԱՌԱՆՑ ԱՆԱԿՆԿԱԼՆԵՐՈՒ

Իտալիոյ թենիսի բաց մրցաշարքը (2,45 *միլիոն տոլար պարգեւ*) *սկսաւ երէկ, Հռոմի մէջ։ Ա. հանգրուանը աւարտեցաւ առանց անակնկալներու։*

Մեծագոյն յաղթականները եղան ամերիկացի Անտրէ Աղասի եւ մարոքցի Հիշամ Արազի, որոնք յաջորդաբար պարտութեան մատնեցին Ֆրանսացի Ժերոմ Կոլմարը (6-3, 6-4) *եւ աւստրալիացի Ռիչըրտ Ֆրոմպըրկը* (1-6, 6-1 *եւ* 6-4)։

Սպանացի Ալեքս Քորեթխա 6-1 *եւ* 7-1 *արդիւնքով պարտութեան մատնեց իտալացի Տիեկօ Նարկիզոն, մինչ ռուս Եւգենի Քաֆելնիքով դժուար յաղթանակ մը արձանագրեց ամերիկացի Քրիս Վուտրաֆի դէմ՝* 7-6, 5-7 *եւ* 6-4 *արդիւնքով։*

Մրցաշարքի ամէնէն երիտասարդ թենիսմենը՝ 19 տարեկան ռուս Մարաթ Սաֆին 6-2 *եւ* 6-1 *արդիւնքով տապալեց ռումանացի Ատրիան Վոյնէան։*

Ստորեւ՝ Ա. հանգրուանի մրցումներուն թեքնիք արդիւնքները.

Քարոլ Քուչերա (Սլովաքիա) - Ռամոն Տելկատօ (Փարակուէյ) 6-3, 6-2

Ճէյսըն Սթոլթընպըրկ (Աւստրալիա) - Եոնաս Պիորքման (Շուէտ) 4-6, 6-4, 6-4

Եւգենի Քաֆելնիքով (Ռուսիա) - Քրիս Վուտրաֆ (Մ. Ն.) 7-6, 6-4

Ֆերնէնտօ Մելիկենի (Պրազիլ) - Ֆրետերիք Փիոլին (Ֆրանսա) 6-1, 6-2

Տոմինիք Հրպաթի (Սլովաքիա) - Ճիանլուքա Փոցի (Իտալիա) 6-0, 6-1

Առնօ Քլեման (Ֆրանսա) - Մարք Ռոսէթ (Զուիցերիա) 6-0, 6-0

Անտրէ Ագասի (Մ. Ն.) - Ժերոմ Կոլմար (Ֆրանսա) 6-3, 6-4

Կասթոն Կաուտիս (Արժանթին) - Մարիանօ Փուէրթա (Արժանթին) 6-1, 6-4

Ալեքս Քորեթխա (Սպանիա) - Տիեկօ Նարկիզօ (Իտալիա) 6-1, 7-6

Նիքոլա Քիֆըր (Գերմանիա) - Թոմաս Էնքվիսթ (Շուէտ) 7-5, 6-4

Մարաթ Սաֆին (Ռուսիա) - Անտրէա Վոյնէա (Ռումանիա) 6-2, 6-1

Եան Միմերինք (Հոլանտա) - Էնտրու Իլիէ (Աւստրալիա) 6-3, 7-5

Հիշամ Արազի (Մարոք) - Ռիչըրտ Ֆրոմպըրկ (Աւստրալիա) 1-6, 6-1 *եւ* 6-4

ԼԵՎԱՄԻ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐԸ

Շաբաթավերջին տեղի ունեցան ԼԵՎԱՄԻ պասքեթպոլի մրցումները եւ տուին հետեւեալ արդիւնքները.

Փոքր աղջիկներ՝ *Մեսրոպեան - Ջաթալպաշեան* 20 - 0 *ի բացակայութեան*

Ե. Մանուկեան - Խանամիրեան 5 - 13

Փոքր տղաք՝ *Խանամիրեան - Ջաթալպաշեան* 20 - 0 *ի բացակայութեան*

Մեսրոպեան - Ճեմարան 26 - 7

Միջակ աղջիկներ՝ *Կ. Բ. Վարժարան - Ճեմարան* 22 - 15

Միջակ տղաք՝ *Մեսրոպեան - Ե. Մանուկեան* 31 - 18

Մեծ տղաք՝ *Մեսրոպեան - Ցովակիմեան* 57 - 53

Ստորեւ՝ վաղուան յայտագիրը.

Պասքեթպոլ (Սոֆիա Ցակոբեան դաշտ)

Մեծ տղաք ժամը 4:00ին՝
Ֆ. Հ. Ա. Գ - Մեսրոպեան Բ. հանգրուան

Փոքր աղջիկներ ժամը 5:00ին՝
Մեսրոպեան - Խանամիրեան կիսաւարտական

Մեծ տղաք ժամը 6:00ին՝
Խանամիրեան - Ս. Ցակոբեան Բ. հանգրուան

ՄԱԿԱԹ ՀՐԱԺԱՐԵՑԱՒ

Գերմանացի միջազգային նախկին մարզիկ Ֆելիքս Մակաթ, որ Վերտըր Պրեմըրնի մարզիչն էր, անցեալ շաբաթավերջին ներկայացուց իր հրաժարականը, երբ իր կազմը Գերմանիոյ Ֆութպոլի ախոյեանութեան 31րդ հանգրուանի մրցումներուն 2-1 արդիւնքով պարտութիւն մը կրեց Այնթրախթ Ֆրանքֆորթէն։ Պրեմըրն այս եղանակին այսպէսով կը կրէր իր 7րդ պարտութիւնը՝ իր դաշտին վրայ։

Ան անցեալ շաբաթավերջին, իր կազմին կրած այդ պարտութենէն ետք հեռացաւ Պրեմըրնէն, առանց իսկ ցտեսութիւն ըսելու խումբին մարզիկներուն։ Ակումբին պատասխանատուները անոր հրաժարումն ու հեռացումը յայտարարեցին մէկ օր ետք միայն։

Այսպէսով, այս եղանակին Մակաթ կը դառնայ 9րդ մարզիչը, որ կը կորսնցնէ (կամ կը հրաժարի) իր պաշտօնը, իր խումբը ձգելով բաւական վտանգաւոր դիրքի վրայ (15րդ)։

Ակումբին վեթերան մարզիկներէն Թոմաս Շաֆ, որ 1978էն 1995 262 անգամ կրած է Վերտըր Պրեմըրնի շապիկը (իբրեւ յետսապահ) նշանակուեցաւ առժամեայ մարզիչ, այսինքն մինչեւ այս եղանակին աւարտը։

38 տարեկան Թոմաս կ'ըսէ, թէ մնացեալ չորս մրցումներուն ընթացքին պիտի փորձէ լաւ արդիւնք արձանագրել իր կազմին հետ, որպէսզի Վերտըր Պրեմըրն Բ. դասակարգ չփոխադրուի։ Ան այսօր իր առաջին մրցումը պիտի կատարէ Շալքէի դէմ (10րդ)։ *29րդ հանգրուանի այս մրցումը յետաձգուած է անցեալ Մայիս 1էն։*

ՍԱՆՏԸՐԼԷՆՏ ԵՒ ՊՐԷՏՖՈՐՏ ԿԸ ԲԱՐՁՐԱՆԱՆ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ԴԱՍԱԿԱՐԳ

Անգլիոյ ֆութպոլի պատմութեան մէջ Սանտըրլէնտ նոր մըրցանիշ մը հաստատեց, երբ Ա. դասակարգի ախոյեանութեան 46րդ եւ վերջին հանգրուանի մրցումներուն 2-1 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք Պիրմինկհէմը, 1998-99 եղանակը աւարտեց 105 կէտով։ Ան անցեալ շաբաթ հաւասարած էր Սուինտըն Թաուընի հաստատած մրցանիշին, որ 1985-86 եղանակին 46 մըրցում կատարելով կրցած էր հաւաքել 102 կէտ։

Երեք պարտութիւն միայն կրած Սանտըրլէնտ յառաջիկայ եղանակին Պրէտֆորտի հետ այսպէսով կը բարձրանայ բարձրագոյն դասակարգ։

Պրէտֆորտ, որ իր վերջին մրցումին 3-2 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Վուլվկը, այսպէսով կը բարձրանայ բարձրագոյն դասակարգ 77 տարուան բացակայութենէ ետք։ Անիկա ախոյեանութիւնը աւարտեց 87 կէտով, կէտով մը միայն գերազանցելով 3րդ դիրքը գրաւող Իփսուիչը։ Այսպէսով, Սանտըրլէնտ (իբրեւ ախոյեան) եւ Պրէտֆորտ (իբրեւ փոխ ախոյեան) կը բարձրանան բարձրագոյն դասակարգ, մինչ երրորդ տոմսին համար Իփսուիչ (3րդ), Պիրմինկհէմ (4րդ), Ուաթֆորտ (5րդ) եւ Պոլթըն (6րդ) իրարու հետ *փլէյօֆի* մրցում պիտի կատարեն։

Բ. դասակարգ փոխադրուող խումբերը եղան Պըրի (22րդ), Օքսֆորտ (23րդ) եւ Պրիսթոլ Սիթի (24րդ)։

ԼԻՍԱԲԱԶՈՒ ԿԸ ՎԵՐԱԴԱՌՆԱՅ

Պայէրն Միւնիխի պատասխանատուները չարաթասկիգրին յայտնեցին, թէ Ֆրանսայի յետսապահ Պիգենթէ Լիսարագու մինչեւ յառաջիկայ Մայիս 26 բաւական ապաքինած պիտի ըլլայ եւ իր մասնակցութիւնը պիտի բերէ Մանչեսթրը Եունայթըտի դէմ «Չեմփիընզ Լիկ»ի աւարտական մրցումին։

Պայէրնի մէկ պատասխանատուն յայտնեց, թէ անցեալ Մարտին վիրաւորած Լիսարագու շատ հաւանաբար քանի մը օր ետք վերսկսի իր փորձերուն։

●*ԵՈՒ. Է. ԷՖ. Ա.ն յայտնեց, թէ Պարսելոնայի «Նուքամփ» դաշտին վրայ տեղի ունենալիք աւարտական այդ մրցումին 90 հազար տոմսակները արդէն իսկ սպառած են։*

Մանչեսթրը Եունայթըտ եւ Պայէրն Միւնիխ ստացան 30 հազարական տոմսակ, իսկ ինը հազար տոմսակ ծախուեցաւ Պարսելոնայի մէջ։ Մնացեալ 21 հազար տոմսակները բաժնուեցան ֆութպոլի ֆետերասիոններուն, կարգ մը կարեւոր ծանուցումի րնկերութիւններու եւ Եու. Է. ԷՖ. Ա.ին։

Կ'ակնկալուի, որ մինչեւ այս շարաթավերջ սպառին նաեւ Մոսկուայի մէջ տեղի ունենալիք Եու. Է. ԷՖ. Ա.ի բաժակի աւարտական մրցումին տոմսակները, որոնց մեծ մասը վստահար պիտի բաժնուի մրցակիցներուն՝ Փարմայի եւ Մարսէյի։

●*ԵՈՒ. Է. ԷՖ. Ա.ի մէկ պատասխանատուն յայտնեց նաեւ, թէ Ա. Էս Ռոմայի ստացած նւէթական պատիժը աւելցած է, մինչ Այաքս Ամսթերտամի պատիժը նուազած։*

Իտալական ակումբին անկարգապահ համակիրներուն պատճառով, Ռոմայի ստացած պատիժը 34 հազար տոլարէն բարձրացաւ 50 հազար տոլարի, մինչ Այաքսի ստացած պատիժը 33 հազար տոլարէն նուազեցաւ 10 հազարի։

Ռոմա պատժուած էր անցեալ Մարտ 16ին, երբ անոր համակիրները անկարգապահ գտնուած էին Աթլեթիքօ Մատրիտի դէմ Եու. Է. ԷՖ. Ա.ի քառորդ աւարտականի մրցումին, իսկ Այաքս Ամսթերտամ՝ անցեալ Յունուար 22ին, Խրուաթիոյ Զաղրէպի դէմ «Չեմփիընզ Լիկ»ին գծով իր կատարած մրցումին ընթացքին։

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ԿՈԼՄՔՈՐԸՐՆԵՐՈՒ «ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄԸ»

Անցեալ շաբաթավերջին, Սպանիոյ, Անգլիոյ, Գերմանիոյ եւ Իտալիոյ ախոյեանութեան մրցումներէն ետք *կոլսքորըրներու* դասաւորումը կրեց կարգ մը փոփոխութիւններ։ Ռիվալտօ (Պարսելոնա) բաւական մօտեցաւ Ռաուլ Կոնսալէսի (Ռէալ Մատրիտ) եւ այժմ միայն մէկ կոլով ետ կը մնայ անկէ, մինչ Տուայթ Եորք (Մանչեսթրը Եունայթըտ) կոլ մը նշանակելէ ետք գրաւեց պարագլուխի դիրքը։

Ստորեւ՝ *ոսքաձիգներուն* դասաւորումը.

ԱՊՊԱՆԻԱ

1. Ռաուլ Կոնսալէս (Ռէալ Մատրիտ) 22 կոլ
2. Ռիվալտօ (Պարսելոնա) 21 կոլ
3. Քլաուտիօ Լոփէս (Վալենսիա) 17 կոլ
4. Տելի Վալտէս (Ռէալ Օվիեդօ) 15 կոլ
5. Իսմայիլ Ուրսաիաս (Աթլեթիքօ Պիլպաօ) եւ Տարքօ Քովասեւիչ (Ռէալ Սոսիետատ) 14ական կոլ
6. Փաթրիք Քլուիվերթ (Պարսելոնա), Ռոյ Մաքայ (Թեներիֆէ), Խուան Սանչէս (Սելթա Վիկօ), Ալէն Փետերնաք (Ռէալ Վայատոլիտ) եւ Սաւօ Միլոշեւիչ (Ռէալ Սարակոսա) 13ական կոլ։

ԱՆԳԼԻԱ

1. Տուայթ Եորք (Մանչեսթրը Եունայթըտ) 18 կոլ
2. Մայքըլ Օուըն (Լիվըրփուլ), Ձիմի Ֆլոյտ Հասելպէնք (Լիծ) եւ Նիքոլա Անելքա (Արսենալ) 17ական կոլ
3. Էնտի Քոլ (Մանչեսթրը Եունայթըտ) 16 կոլ
4. Հէմիլթըն Ռիքարտ (Միտըլսպրօ) 15 կոլ
5. Տայրն Տաուլին եւ Ձիւլիըն ժոաքիմ (Ասթոն Վիլա), Ռոպի Ֆաուլըր (Լիվըրփուլ) եւ Էլըն Շիրըր 14ական կոլ
6. Ձիանֆրանքօ Ցոլա (Զելսի) 13 կոլ։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

1. Միքայէլ Փրից (Հերթա Պերլին) 19 կոլ
2. Ուլֆ Քիրշթըն (Պայէր Լեւերքուզըն) 18 կոլ
3. Ձիովանի Էլպեր (Պայէրն Միւնիխ) 13 կոլ
4. Սասա Քիրիչ (Նիւրեմպերկ), Օլիվըր Նէօվիլ (Հանսա Ռոսթոք) եւ Թոնի Եպոա (Համպուրկ) 12ական կոլ
5. Եոնաթըն Աքփոպորի (Շթութկարթ), Քարսթըն Եանքըր (Պայէրն Միւնիխ), Անտրէ Եուքովիաք (Վոլֆսպուրկ), Թոնի Փոլսթըր (Պորուսիա Մէօնշընկլատպախ) եւ Պենհարտ Ուինքլըր (1860 Միւնիխ) 11ական կոլ։

ԻՏԱԼԻԱ

1. Կապրիէլ Պաթիսթութա (Ֆիորենթինա) 20 կոլ
2. Մարսիօ Ամորոսօ (Ուտինեզէ) 18 կոլ
3. Մարքօ Տելվեքիօ (Ա. Էս. Ռոմա) 17 կոլ
4. Օլիվըր Պիրհոֆ (Ա. Սէ. Միլան) եւ Հերնան Քրեսփօ (Փարմա) 16ական կոլ
5. Ռոպերթօ Մուցի (Քալիարի) եւ Ձիուզեփէ Սինիօրի (Պոլոնիա) 15ական կոլ
6. Սիմոնէ Ինցակի (Փիաչենցա) 14 կոլ
7. Մարսելօ Սալաս (Լացիօ Ռոմա) եւ Մարքօ Տի Վայօ (Սալերնիթանա) 13ական կոլ
8. Ռոնալտօ (Ինթեր Միլան) եւ Ֆիլիփօ Ինցակի (Եուվենթուս) 12ական կոլ։

ՖՈՐՄԻՒԼԱ 1

ԻՆՏԻԱՆԱՓՈԼԻՍԻ ԿՐԱՆ ՓՐԻՆ՝ 24 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2000Ի ՆՇԱՆԱԿՈՒԱԾ

1991էն ի վեր առաջին անգամ ըլլալով Ֆորմիւլա 1ը կը վերադառնայ Միացեալ Նահանգներ։

24 Սեպտեմբեր 2000ին, Ինտիանափոլիսի մէջ տեղի պիտի ունենայ տեղւոյն Կրաւի փրին, որուն փլուքը 4,20 քիլոմեթր է։

Ինտիանափոլիսի Կրաւի փրիին նախագահը՝ Թոնի Ճորճ յուրը հաղորդեց մեծ ոգեւորութեամբ։

Ամերիկեան ցամաքամասին վրայ Ֆորմիւլա 1ի 3 Կրաւի փրի կայ ցարդ՝ Ուէնոս Այրէս (Արժանթին), Սան Փաուլօ (Պրազիլ) եւ Մոնրէալ (Քանատա)։ Այս տարի, Արժանթինի մէջ եւս ջնջուած է մրցումը, անոր տեղը «գրաւած» է Մալեզիան, առաջին անգամ ըլլալով։ Մնացեալ բոլոր մրցումները տեղի կ'ունենան Եւրոպայի մէջ (11 *մրցում*) *եւ մէկական մրցում՝ Աւստրիոյ ու Ճափոնի մէջ։*

ԵՈՒԿՈՍԼԱՒԻԱ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ ԵՒՐՕ-2000Ի ՁՅՈՒՄԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔԸ

Եւրոպայի ֆութպոլի ֆետերասիոնը՝ Եու. Է. ԷՖ. Ա.ն ժրնեւի մէջ գումարած իր լիակատար նիստին որոշեց Եւրօ-2000ի գտումի մրցաշարքին պահել Եուկոսլաւիան, հակառակ պալքանեան ծանօթ պատերազմին։

Եու. Է. ԷՖ. Ա.ն որոշումը պաշտօնապէս փոխանցեց Եուկոսլաւիոյ ֆութպոլի ֆետերասիոնին, յիշեցնելով սակայն, որ Եուկոսլաւիոյ մէջ կատարուելիք մրցումները բնականաբար կը փոխադրուին չէզոք դաշտ մը, տիրող կացութեան պատճառով։

Եու. Է. ԷՖ. Ա.ի որոշումը մեծ ուրախութեամբ եւ գոհունակութեամբ ընկալուեցաւ Եուկոսլաւիոյ տարածքին, քաղաքական թէ ֆութպոլի շրջանակներէն ներս։

Եւրօ-2000ի գտումի մրցաշարքին, Եուկոսլաւիա մաս կը կազմէ 8րդ խմբակին՝ Մալթայի, Մակեդոնիոյ, Խրուաթիոյ եւ Իրլանտայի կողքին։ 3րդ հանգրուանէն ետք, Եուկոսլաւիա այժմ կը գրաւէ խմբակին երրորդ դիրքը՝ Իրլանտայի (առաջին) եւ Մակեդոնիոյ ետին։ Անիկա 3 մրցումէն հաւաքած է 6 կէտ։

ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ. ԷՆ. ՊԻ. ԷՅ.

ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍ ԼԷՅՔԸՐՋ ՅԱՂԹԵՑ *ՓԼԷՅՕՖԻ* ԻՐ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԻՆ՝ ՀԻՒՍԹԸՆ ՌՈՔԷԹՑԻ ԴԷՄ 101-100

Էն. Պի. Էյ.ի փլէյօֆի մրցումներուն, Արեւմտեան շրջանի ատեաներէն՝ Լոս Անճելըս Լէյքըրս, Հիւսթըն Ռոքէթցի դէմ իր առաջին հանդիպումը աւարտեց շատ դժուար եւ սուղ յաղթանակով՝ 101-100 արդիւնքով։

Նշենք, որ *փլէյօֆի* մրցումներուն իւրաքանչիւր խումբ 5 հանդիպում կ'ունենայ իր մրցակիցին դէմ եւ 3 հանդիպում յաղթողը կ'անցնի յաջորդ հանգրուան։

Լէյքըրսի աստղը եղաւ Շաքիլ Օնիլ, որ մրցումին մետասաներորդ պահուն կատարեց փրկարար *պլոք* մը՝ Քութինօ Մոպլիի դէմ եւ իր կազմը փրկեց ստոյգ պարտութենէ մը։ Անկախ այս *պլոք*էն, Օնիլ նշանակեց 27 կէտ եւ 11 *ռիպաունտ*, մինչ անոր խմբակիցը՝ Կլէյն Ռայս նշանակեց 29 կէտ։ Լէյքըրսի աստղերէն՝ Քոպի Պրայընթ չգտնուեցաւ իր բարձրութեան վրայ եւ նշանակեց միայն 15 կէտ։

Ինչ կը վերաբերի Ռոքէթցի, անիկա եւս ունեցաւ շատ լաւ խաղարկութիւն եւ փաստօրէն միայն կէտի մը տարբերութեամբ վիջեցաւ Ինկլվուտի (Քալիֆորնիա) մէջ կայացած այս ճակատումին։ Անոր աստղը հանդիսացաւ Չարլզ Պարքլի, որ նշանակեց 25 կէտ եւ 10 *ռիպաունտ*։

Սան Անթոնիոյի մէջ, տեղւոյն կապմը՝ Սփըրզ եւս իր առաջին հանդիպումը՝ Միննեսոթա Թիմպըրվուլվզի դէմ աւարտեց յաղթանակով՝ 99-86 արդիւնքով։ Յաղթական կապմին լաւագոյն տարրը եղաւ Թիմ Տանքըն. ան նշանակեց 26 կէտ եւ արձանագրեց 12 *ռիպաունտ*, մինչ անոր խմբակիցը՝ Տէյվիտ Ռոպինսըն չկրցաւ տալ իր լաւագոյնը եւ բաւարարուեցաւ միայն 12 կէտով։

Միննեսոթա Թիմպըրվուլվզի *սենթրը*՝ Քեւին Կարնէթ եղաւ իր կապմին սիւնը։ Ան նշանակեց 21 կէտ եւ կատարեց 10 *էսիսթ*, սակայն անոր ջանքերը բաւարար չեղան, որ իր կապմը յաղթական վերադառնայ տուն։

Օրուան երրորդ ճակատումը տեղի ունեցաւ Արեւելեան շրջանի ծիրէն ներս։ Ֆիլատելֆիա Սիքսըրզ իր առաջին հանդիպումը՝ Օռլանտօ Մէճիքի դէմ աւարտեց յաղթանակով՝ 104-90 արդիւնքով. Ֆլորիտայի մէջ իսկ։ Ֆիլատելֆիոյ այս անակնկալ յաղթանակին կերտիչը եղաւ Էլըն Իվըրսըն, որ նշանակեց 30 կէտ, մինչ անոր խմբակիցը՝ Ձորճ Լինչ կատարեց 12 *ռիպաունտ*։ Ֆիլատելֆիոյ հնգեակը ամբողջ մրցումին ընթացքին հաւաքեց 24 *օֆենսիւ ռիպաունտ*, ինչ որ մեծ տուեալ մը եղաւ յաղթանակի կերտման համար։

Օռլանտօ Մէճիքի մարզիչը՝ Չաք Տալի յայտնեց, որ իր տղաքը չգտնուեցան իրենց *ֆորմ*ին մէջ եւ կրեցին տրամաբանական պարտութիւն մը։ Իրաւամբ, Փենի Հարտըուէյ, Նիք Էնտրըսըն եւ Տերըլ Արմսթրոնկ չտուին իրենցմէ սպասուածը։

ՄԻՔԱՅԷԼ ՓՐԻՑ ՊԻՏԻ ՄՆԱՅ ՊԵՐԼԻՆ

Պուննտսլիկայի կոլսքորըրը՝ Միքայէլ Փրից յաւելեալ 3 տարի ստորագրեց Հերթա Պերլինի տոմարներուն վրայ, հաղորդեց գերմանական ակումբին մէկ պատասխանատուն։

31 տարեկան Փրից, որ ցարդ 19 կոլ նշանակած է այս եղանակին՝ ախոյեանութեան գծով, իր պայմանագրութիւնը երկարաձգելու համար ստացած է նաեւ ամսականի յաւելում եւ երկարաձգման գին։

Խումբին պատասխանատուներէն՝ Ռոպըրթ Շուան յայտնեց, որ Հերթա Պերլին յառաջիկայ եղանակին պիտի մասնակցի եւրոպական մրցաշարքի, հետեւաբար խումբը պէտք է օժտել փորձառու եւ որակաւոր տարրերով։ Այդ իմաստով Փրիցի ներկայութիւնը անհրաժեշտ է հարկաւ։

Շուան կը յայտնէ նաեւ, որ խումբը յառաջիկայ եղանակին համար պատրաստ է 15 միլիոն մարք (8 միլիոն տոլար) աւելի ներդրել։ Կը մտածուի նաեւ նորեկ աստղ մը ձեռք ձգել, փոխարինելու համար 23 տարեկան խըրւաթ Անթէ Քովիչը, որ առնուազն 6 ամիս հեռու պիտի մնայ դաշտերէն։ Ան անցեալ շաբաթ վիրաւորուեցաւ Պայէրն Միւնիխի դէմ մրցումին (1-1)։

Հերթա Պերլին 53 *կէտով՝ կը գրաւէ ախոյեանութեան դասաւորման 3րդ դիրքը եւ արդէն այժմ ապահոված է Եու. Է. ԷՖ. Ա.ի տոմսակ։ Անիկա կրնայ նաեւ մասնակցիլ «Չեմփիընզ Լիկ»ի մրցաշարքին՝ եթէ ախոյեանութիւնը աւարտէ 3րդ դիրքին վրայ։ Ծանօթ է, որ Եու. Է. ԷՖ. Ա.ի որոշումով, Գերմանիայէն 4 կազմ կրնայ մասնակցիլ այսուհետեւ «Չեմփիընզ Լիկ»ին. առաջին երեքը ինքնաբերաբար կ'ապահովեն մասնակցութեան տոմսակը, իսկ չորրորդը կը մասնակցի յատուկ գտումի մրցաշարքին եւ կրնայ իր կարգին հասնիլ «Չեմփիընզ Լիկ»։ Նոյնն է պարագան Սպանիոյ եւ Իտալիոյ, մինչ Ֆրանսան եւ Անգլիան կը մասնակցին 3 խումբերով՝ առաջին երկուքը՝ ինքնաբերաբար, իսկ 3րդը գտումի մրցաշարքէն անցնելով։*

ԵՈՒԿՈՍԼԱՒ ՈՒԺԵՐՈՒ ԿԱՐԳ ՄԸ ՄԻԱՒՈՐՆԵՐ...

Շարունակուած Ա.. էջէն

սկսումէն առաջ գոյութիւն ունեցող ուժերու համեմատութեան հասնելու համար:

Մ. Նահանգներ, Բրիտանիա եւ Գերմանիա առաջին հակադարձութեամբ ըսին, թէ ուժերու հեռացումը չի համապատասխաներ ՕԹԱՆ-ի սահմանադրութեան պահանջներուն:

Չինակցութիւնը պահանջած է Քոսովոյէն բոլոր ուժերուն հեռացումը:

Նախապէս, ՄԱԿի նախկին բարձրաստիճան մէկ պաշտօնատարը երէկ ըսած էր, թէ Եուկոսլաւիոյ նախագահ Սլոպոտան Միլոշեւիչ պատրաստակամութիւն յայտնած է Քոսովոյի տագնապին վերջ տալու առաջադրութեամբ բանակցութեանց ձեռնարկելու՝ Ութերու խըմբակին կողմէ կատարուած առաջարկներուն հիման վրայ:

Սակայն Եասուշի Աքաշի Միլոշեւիչի հետ տեսակցութենէ մը ետք ըսաւ, որ եուկոսլաւ ղեկավարը կ'ուզէ, որ Քոսովոյի համար ապագայ որեւէ ուժ ՄԱԿի հովանաւորութեան ներքեւ դրուի, անիկա ըլլայ փոքր եւ ծանր վէնքերով օժտուած չըլլայ:

ՕԹԱՆ կ'ուզէ Քոսովոյի մէջ ծանր վէնքերով 28 հապար ուժ հաստատել, պահանջելով, որ ինք ապագայ որեւէ ուժի մասնակից ըլլայ:

Պելկրատ երէկ ՄԱԿի միջազգային ատեան դիմեց, յայտնելով, որ Եուկոսլաւիոյ դէմ ռմբակոծումները «ո՛չ միայն ապօրինի արարքներ են, այլեւ անոնք մարդկային իրաւանց բռնաբարում եւ ցեղասպանութիւն են»:

Անիկա 10 երկիրներ, որոնց կարգին, Մ. Նահանգներ, Բրիտանիա, Ֆրանսա, Հոլանտա, Գերմանիա, ամբաստանեց այլ պետութեան մը դէմ ուժ չգործածելու հարցով միջազգային պարտաւորութիւնները բռնաբարելու յանցանքով:

ՕԹԱՆ ամբաստանութիւնը «թեթեւամիտ եւ շնական» որակեց, ըսելով. «Հեգնական է, թէ Եւրոպայի մէջ կէս դարէ ի վեր մարդկային իրաւունքները ամէնէն ծանր ձեւով բռնաբարող անձը կը հաւատայ, թէ իր իրաւունքները կը բռնաբարուին»:

Չինակցութիւնը մինչ այդ ըսաւ, թէ օդերեւութաբանական վատ պայմանները խոչընդոտած են Կիրակի գիշերուան օդային իր ռմբակոծումները եւ անոր օդանաւերը միայն 317 անգամ գործողութիւններու համար հեռացած են իրենց խարիսխներէն բաղդատած նախորդող գիշերուան աւելի քան 500ին:

Օդանաւերը ռմբակոծած են Քոսովոյի եւ հարաւային Նիշ քաղաքին մէջ թիրախներ, մինչ Սերպիոյ մեծամասնութիւնը վերծ մնացած է ռմբակոծումներէ:

Այլ գիծի վրայ, Քոսովոյի ալպանացի չափաւորական ղեկավար Իպրահիմ Ռուկովա երէկ Վատիկանի մէջ Յովհաննէս Պօղոս Բ. պապին հետ տեսակցութեան մը աւարտին կոչ ուղղեց «Պելկրատի մէջ ծայրայեղականներու», որ վերջ տան Քոսովոյէն պարտադիր գաղթերուն եւ ընդունին միջազգային ուժի մը հաստատումը:

Ք. Ա. Բանակին մէկ ներկայացուցիչը մինչ այդ Ֆրանսայէն յայտարարեց, թէ Ռուկովա Միլոշեւիչի հակակշիռին ենթակայ է եւ իրաւունք չունի Քոսովոյի ժողովուրդին անունով խօսելու:

ՄԱԿի մարդկային իրաւունքներու հարցերու պատասխանատու մարմինին գերագոյն պաշտօնատար Մէյրի Ռոպինսըն կիրակի օր յայտարարեց, թէ Քոսովոյի մէջ համայնքային մաքրագործումի եւին կանգ առնող մարդիկը պիտի հետապնդուին:

Ան այսօր կը սպասի Պելկրատ, ուր տեսակցութիւն պիտի ունենայ նախագահ Միլոշեւիչի հետ:

(ՌՈՅԹԵՐ)

ՍԱԿԱՐԱՆ

Պէյրութի սակարանին մէջ օտար դրամանիշերու փակման սակագիները հետեւեալներն էին երէկ.

Սուրիական թղթոսկի	33,43 - 36,45 լ.ո.
Իրաքեան տինար	50,00 - 51,00 լ.ո.
Պահրէյնեան տինար	3998,70 - 4000,81 լ.ո.
Քուէյթեան տինար	4932,97 -4934,91 լ.ո.
Յորդանանեան տինար	2115,54-2117,58 լ.ո.
Ա. Մ. Էմիրութեանց տիրհամ	408,92 - 410,97 լ.ո.
Սեուտական ռիալ	400,10 - 402,10 լ.ո.
Օմանեան ռիալ	3934,82 -3936,86 լ.ո.
Քաթարեան ռիալ	412,94 - 414,96 լ.ո.
Եգիպտական կինէ	439,18- 441,22 լ.ո.
Անգլիական սթերլին	2453,70 - 2455,35 լ.ո.
Գերմանական մարք	826,65 - 828,49 լ.ո.
Հոլանտական ֆլորէն	732,16 - 734,75 լ.ո.
Ֆրանսական ֆրանք	244,17 - 246,75 լ.ո.
Զուիցերիական ֆրանք	1005,25 - 1007,30 լ.ո.
Պելճիքական ֆրանք	37,12 - 39,09 լ.ո.
Դանիական քուրոն	213,21 - 215,10 լ.ո.
Շուէտական քուրոն	178,44 - 180,46 լ.ո.
Սպանական փեզէթա	8,78 - 9,83 լ.ո.
Թրքական լիրա	0,0365 - 0,0385 լ.ո.
Կիպրական փաունտ	2793,47 - 2795,50 լ.ո.
Իտալական հազար լիր	828 -830,00 լ.ո.
Ճափոնական հազար եէն	12046- 12048 լ.ո.
Ափրիկեան հազար ֆրանք	2 450 - 2452,00 լ.ո.
Ամերիկեան տոլար	1502,00 - 1514,00 լ.ո.
Քանատական տոլար	1030,11 - 1032,86 լ.ո.
Աւստրալիական տոլար	1007,20 -1009,41 լ.ո.
եուրօ	1617,91-1619,93 լ.ո.

● ՈՍԿԻ

Անգլիական մէկ ոսկի	120,000 - 130,000 լ.ո.
Իրանեան մէկ ոսկի	120,000 - 130,000 լ.ո.
Օսմանեան մէկ ոսկի	90,000 -100,000 լ.ո.
Մեքսիքական փեսոս	525,000 - 545,000 լ.ո.
Մէկ քիլոկրամ ձոյլ ոսկի	13,700,000 - 14,700,000 լ.ո.
Մէկ օնս ոսկի	280,11S - 282,16 S
Մէկ օնս արծաթ	5,20 S - 5,22 S

● ՍՈԼԻՏԷՐԻ ԲԱԺՆԵՔՈՒԶԸԸ

	Գինի Ա. ճշդում	Գինի Բ. ճշդում
Ա. կարգի բաժնեթուղթ	6 7/8	6 7/8
Բ. կարգի բաժնեթուղթ	7 1/8	7 1/8

ԳԼՐՄ ՀԲՍԻ ՅԱՆՁՆԵՑ...

Շարունակուած 2րդ էջէն

ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՆԵՐՈՒ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Վարչապետ Հրսի հետ տեսակցելէ ետք, երեսփոխան Խամայիլ Սըքարիէ ըսաւ, որ բոլոր թղթածրարները քաց են, բայց անոնց հետազոտումը ենթակայ է չափանիշներու եւ սահմաններու:

Սըքարիէ ըսաւ, որ վարչապետ Հրսի հետ իրեն յայտնած է, որ պեղեկատուութեան նախարար Անուար Խալիլ մօտ օրէն պիտի ներկայացնէ պեղեկատուութեան ազգային խորհուրդի իրաւասութիւնները ճշդող օրինագիծ մը, իսկ խորհրդարանը իր յաջորդ լիագումարին պիտի ընդունէ այդ խորհուրդի հիմնադրման:

Սըքարիէ նաեւ ըսաւ, որ դեղորայքի թղթածրարին շուրջ քննութիւն քացուած է եւ պետական վարչամեքենայի հսկիչ մարմինը յայնածիր հետաքննութենէ մը ետք կը պատրաստէ պեղեկագիր մը:

Երեսփոխան Ռոջէր Ղանէմ յայտնեց, որ Հրսի հետ քննարկած է հնգամեայ ծրագիրը: Ան պահանջեց, որ անիկա յաւ քացատրուի եւ խորհրդարանին կողմէ քննարկուի դրական մթնոլորտի մէջ:

Երեսփոխան Սալամ Հարապէ ըսաւ, որ Հրսի հետ քննարկած է քաղաքացիներու ամէնօրեայ հոգերն ու ըմդելի ձուլը առահովելու կարիքը:

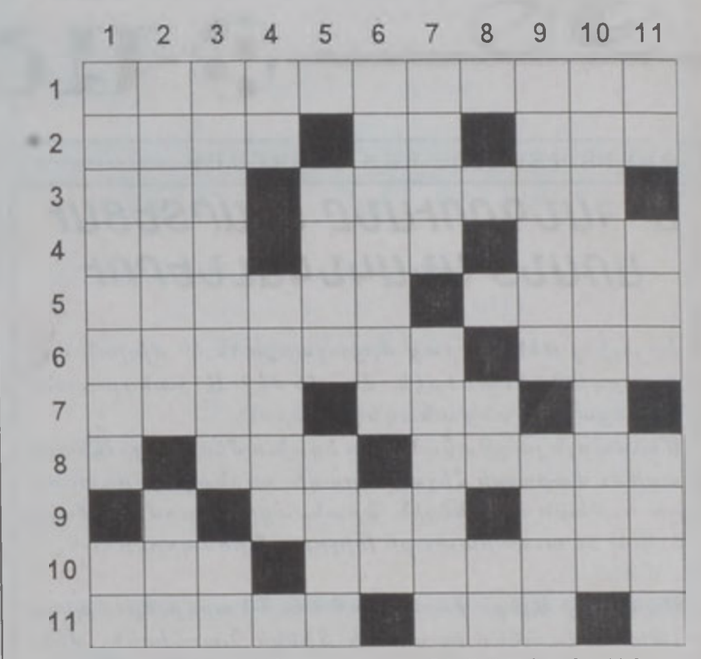
Երեսփոխան Հիւսէյն Հաժ Հասան յայտարարեց, թէ վարչապետը հաւատացած է, որ հնգամեայ ծրագիրը պատրաստ է, իսկ երեսփոխան Սալէհ Խէյր ըսաւ, որ Հրս լաւատես է եւ յոյս ունի, որ պետական պիւտճէի վաւերացումը շրջանաւարտութեան մէջ պիտի դնէ պատրաստ գումարներ կազդուրելով տնտեսական կեանքն ու ծրագիրները:

Երեսփոխան Արթալա Քասիր վարչապետին հետ արծարծեց Իրաքի մէջ բանւորակուած եւ Ափրիկէի մէջ անհետացած լիբանանցիներուն հարցերը. եւ պահանջեց կառավարական հրամանագրով մը քանակի նահապակներու հատատար համարել դիմադրութեան նահապակները:

Հրս նաեւ ընդունեց երեսփոխաններ Մոհամէտ Ֆրեյջի, Ռիադ Սարրաֆի, Ալեքսան Հրիի, Ռաժիի Պաարինիի եւ Ժիհաթ Սամարի այցելութիւնները:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 4261

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. Գուսան Սերոբ Լեւոնեան:
2. Արկղիկ - Յարաբերական դերանուն - Վանայ լիճի կղզիներէն:
3. Փտութիւն - Վեստգոթերու թագաւոր:
4. Միայն - Հայոց դպրութեան աստուածը - Բավմաթիւ:
5. Տղամարդու յատուկ - Արիստակէս Զօրեանի ծածկանունը:
6. Աբեղայ, միայնակեաց - Մանգաղի կոթ:
7. Վայրի մանր խընձոր - Ջուարթ:
8. Խոպան տեղեր աճող թուփ - Մապի ոլորք, գանգուր:
9. Օսմանեան ծառայ - Մեղմ հով:
10. Նախաբակուկ - Կառուցող:
11. Ձիլ - Անվճար:

1. Սաստիկ ատելութեամբ բռնկած - Իրերայաջորդ տառեր:
2. Նպակնքով քալել - Մատակ եղջերու:
3. Քոսոտներու հիւանդանոց - Կրկնըւած ձայնաւորներ:
4. Դրկից գիրեր - Ակադեմիկոս:
5. Կարող - Ոչխարներու խումբ:
6. Նոան չորցած ծաղիկ - Այբուբենէն:
7. Փոխադարձ դերանուն - Յաչաղանք:
8. Ծայրատ՝ գոմ - Տարածքի միաւոր:
9. Մխիթարեան բպվմավաստակ հայրերէն - Իտալական քաղաք:
10. Կեդրոնական Ամերիկայի երկիրներէն:
11. Ստացական ածական - Արեւու ջերմութիւն - Ջողալ:

ԹԻՒ 4260

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

HIGH CONSTRUCTION
LA BELLE RESIDENCE III
ՄՕՏ ԱՏԵՆԷՆ

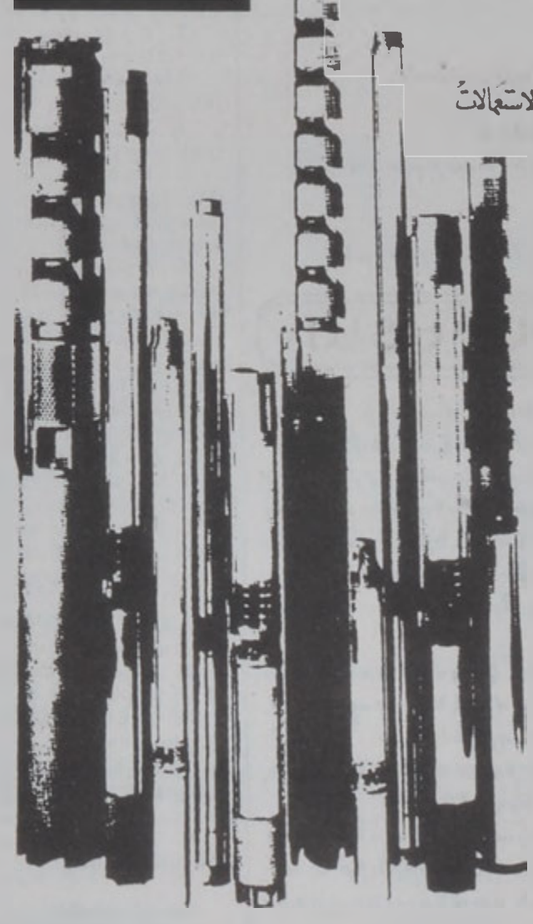
- Նաքքաշի մէջ ծովահայեաց եւ արդիական բոլոր հանգստութեամբ օժտուած յարկաբաժիններ
- 210, 206 (duplex), 280 (duplex) քառ. մեթր տարածութեամբ
- Խանութներ այլազան չափերով

Լաւ պայմաններ եւ վճարման դիւրութիւններ

Մանրամասնութեան համար դիմել
HIGH CONSTRUCTION ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԷՈՐԳ ԵՒ ԺԱՆ ԷՏՈՅԵԱՆՆԵՐ

LA BELLE RESIDENCE. MEZHER. ANTELIAS
Հեռ. 03-714030. 03-813040. 04-520905. 04-412904

CALPEDA POMPE

لطلمبات غاطسة وسنترفيش
من كافة القياسات والأحجام، ولكافة الاستعمالات
للمياه العادية أو المبتزلة

تشكيلة حديثة
من الطلمبات
لضخ المواد الكيماوية
والأسيد

Submersible and centrifugal pumps of all sizes and types and for a variety of applications: for both clean and dirty water.

RECENTLY ARRIVED MODERN CHEMICAL PRODUCTS HANDLING PUMPS

Publicco

GAS G. Ayanian & Sons
Dora, Tel: 255222/3/4/5/6 Cellular: (03) 627728/9
Gemayzeh, Tel: 447000 - 445429, Fax: (01) 265187 - 582357